

Regelbunden tillsyn i Nyköpings kommun

Beslut och rapporter



Innehåll

Beslut

Verksamhetsrapporter

Förskoleverksamhet

Skolbarnsomsorg

Vuxenutbildning

Skolrapporter

Grundskolor:

Bergshammars skola

Blomenbergsskolan

Borgmästarhagsskolan

Brandkärrsskolan

Bryngelstorpskolan

Buskhyttans skola

Dammlötskolan

Herrhagsskolan

Jönåkers skola

Långbergsskolan

Långsätterskolan

Nicolaiskolan

Nävekvarns skola

Oppebyskolan

Rosenkällaskolan

Råby skola

Sjösa skola

Släbroskolan

Stenkullaskolan

Stigtomta skola

Svaltaskolan

Tystberga skola

Vrena skola

Västra skolan

Ålberga skola

Östra skolan

Gymnasieskolor:

Nyköpings gymnasium

Författningshänvisningar

Nyköpings kommun
611 83 NYKÖPING

2009-06-15
1 (23)
Dnr: 43-2008:452

Genomförd regelbunden tillsyn i Nyköpings kommun

Inledning

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i Nyköpings kommun av förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen, barn- och ungdomsutbildningen samt vuxnas lärande. Besök gjordes i kommunens skolor och andra verksamheter under perioden 2 februari till 23 april 2009.

Vid den regelbundna tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen. Inspektionen bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden: **Kunskaper, utveckling och lärande, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Tillsynen syftar inte till att ge en heltäckande bild av all verksamhet vid den aktuella tidpunkten. Övergripande information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/tillsyn/>).

Av bilagda rapporter framgår vilka skolor och verksamheter som granskats och hur tillsynen genomförts, samt de bedömningar som gjorts.

Dessa skriftliga rapporter kompletteras med muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för kommunen, skolorna och verksamheterna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömningar av kommunens ansvarstagande är dels dokument från kommunen och verksamheterna, dels den information som inspektörerna samlat in vid intervjuer och samtal under besöket. Beslutet grundas även på annan information om kommunen och verksamheterna från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem. I Nyköpings kommun genomfördes intervjuer med representanter för barn- och ungdomsnämnden och utbildningsnämnden. Vidare intervjuades ansvariga tjänstemän på förvaltningsnivå. Samtliga grundskolor och gymnasieskolan samt särskolan och vuxenutbildningen har besökts, men däremot inte förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen. På skolorna har intervjuer genomförts med skolledningen samt med representanter för elever och personal. Vidare har intervjuer genomförts med ett urval föräldrar, personal och chefer för förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen.

Företrädare för kommunen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

**Verksamhetens omfattning och
organisation vid den regelbundna tillsynen**

Verksamhetsform	Antal barn/elever/studerande
Förskoleverksamhet	2 392
Skolbarnsomsorg	1 625
Förskoleklass	469
Grundskola	4 352
Obligatorisk särskola	64
Gymnasieskola	2 240
Gymnasiesärskola	60
Kommunal vuxenutbildning (komvux)	697
Vuxenutbildning för utvecklingsstörda (särvox)	37
Svenskundervisning för invandrare (sfi)	223

Källa: Uppgift från kommunen, 2009-04-23

Nyköpings kommun i Sörmlands län har en befolkning som den 31 december 2008 uppgick till drygt 51 000 invånare. Kommunen har de senaste åren befolkningsmässigt varit en tillväxtkommun. I centralorten Nyköping, en timmas bilresa söder om Stockholm, bor cirka 35 000 personer. Enligt den indelning av kommuner som görs vid redovisning av nationell statistik tillhör Nyköping kommungruppen "Övriga kommuner större än 25 000 invånare".

28 procent av den vuxna befolkningen (20-64 år) i kommunen hade vid utgången av år 2007 eftergymnasial utbildning, motsvarande andel i riket var 35 procent. Andelen utrikes födda invånare i kommunen vid nämnda tidpunkt var 10 procent jämfört med rikets andel som var 13 procent. Enligt uppgift från kommunen (barn- och ungdomsnämndens kvalitetsredovisning 2008) har i två av kommunens bostadsområden "mer än 40 procent av invånarna utländsk bakgrund".

Den offentliga sektorn (stat, kommun och landsting), privat tjänstesektor samt små och medelstora industrier utgör basen för kommunens förvärvsarbete. Ett icke obetydligt antal pendlar till grannkommunen Oxelösund för arbete på SSAB och arbetspendling förkommer även till Storstockholmsområdet.

Kommunens natur präglas i söder och öster av skärgård och i övrigt av det sörmländska kulturlandskapet. E4-ans sträckning genom kommunen och tillgång till flygplats (Stockholm/Skavsta) och järnvägsförbindelser gör kommunen tillgänglig ur kommunikationssynpunkt på ett fördelaktigt sätt.

Som styrelse för kommunens skolväsende har kommunfullmäktige utsett två nämnder. För de av Skolinspektionen granskade områdena ansvarar barn- och ungdomsnämnden (BUN) för förskoleverksamhet, förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskola samt skolbarnsomsorgen och utbildningsnämnden (UBN) ansvarar för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux, särvux samt sfi.

De båda nämnderna har en gemensam förvaltning; Division Barn, Utbildning och Kultur (BUK).

Kommunen tillämpar en så kallad beställar-/utförarorganisation. Vad gäller kommunens utbildningsväsende är BUN respektive UBN beställarnämnder för sina respektive ansvarsområden och BUK utförare av beställningar inom båda områdena. Beställningar baseras på mål, inriktning, omfattning och kvalitet som formuleras i så kallade internöverenskommelser. BUK förbinder sig att, som kommunens utförarorganisation, genomföra de uppdrag som ges i internöverenskommelserna.

Kommunens förskoleverksamhet bedrivs i form av förskola och familjedaghem. Av kommunens samtliga barn i åldern 1–5 år var 83 procent inskrivna i förskolan och 4 procent i familjedaghem hösten 2007. Motsvarande värden för riket var 80 respektive 5 procent. Sammanlagt finns i kommunen 42 kommunala förskolor och drygt 30 familjedaghem. Det finns 16 förskolechefer inom förskoleverksamheten. Även rektorer är chefer för förskolor (se nedan).

Skolbarnsomsorgen för barn i åldern 6–9 år bedrivs i form av fritidshem integrerade i "F-6-skolor" och för barn i åldern 10–12 år i form av öppen fritidsverksamhet. Av kommunens samtliga barn i åldern 6–12 var 51 procent år 2007 inskrivna i fritidshem, vilket var något högre än riksgenomsnittet på 48 procent.

I Nyköpings kommun finns 26 skolenheter läsåret 2008/09 inom grundskolan. 21 av dessa skolor omfattar årskurserna 1–6 samt förskoleklass och två skolor årskurserna 1–9 samt förskoleklass. Tre skolenheter omfattar årskurserna 7–9 i grundskolan. I allt väsentligt utgör varje skola ett eget rektorsområde. Flertalet av skolornas rektorer är även chefer för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg (fritidshem).

Cirka 16 procent av eleverna i grundskolan är enligt kommunens kvalitetsredovisning 2008 registrerade som elever med ett annat modersmål än svenska. År 2007 deltog knappt 6 procent av eleverna i grundskolan i modersmålsundervisning.

Av 64 elever inskrivna i den obligatoriska särskolan tillhör 30 elever grundsärskolan och 34 elever träningsskolan läsåret 2008/09. Av de elever som tillhör grundsärskolan är 27 elever inkluderade i grundskoleklasser. Träningsskolans elever undervisas i egna klasser i Långsätterskolan (lokalintegrerade) och Högbrunns särskola.

Organisationen av Nyköpings kommuns gymnasieutbildning förändrades 2007. All gymnasieutbildning (gymnasie- och gymnasiesärskola) är sammanförd till en enhet, Nyköpings gymnasium, som leds av en gymnasiechef. Verksamheten är uppdelad på 13 mindre gymnasieskolor (rektorsområden) som oftast utgörs av ett till två nationella eller specialutformade program. Varje gymnasieskola leds av en rektor.

Gymnasiesärskolan omfattar de specialutformade programmen fastighetservice och handel-estet-omvårdnad samt individuella program med yrkes- och verksamhetsträning. Genom avtal som tecknats med andra kommuner har gymnasiesärskolans elever även möjlighet att läsa på nationella program.

Olika former av individuella program ges på enheten Navet. Elever ges möjlighet att läsa grundskolans ämnen, gymnasieskolans kärnämnen och karaktärsämnen och i skolan finns även introduktionsgrupper för nyanlända elever.

Gymnasieskolan är geografisk lokaliserad till fyra platser i kommunen Tessin-, Gripen-, Navet- och Skavstaområdet.

All vuxenutbildning finns samlad under ett och samma tak, Kunskapens hus, och leds av tre rektorer. Kunskapens hus erbjuder förutom vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, sfi och särvux även högskoleutbildning, kvalificerad yrkesutbildning (KY-utbildning) och uppdragsutbildning. Högskole-, KY- och uppdragsutbildningarna ingår inte i Skolinspektionens tillsynsansvar.

Grundläggande vuxenutbildning, sfi och särvux anordnar Nyköpings kommun i egen regi. Gymnasial vuxenutbildning arrangeras dels i egen regi och dels genom avtal med externa utbildningsanordnare.

Det finns tolv förskolor och fem fritidshem i kommunen som drivs i enskild regi. För dessa verksamheter har kommunen tillsynsansvar och de ingår därför inte i den aktuella regelbundna tillsynen. I kommunen finns även fem fristående grundskolor och fem fristående gymnasieskolor. I de fem fristående grundskolorna och i två av de fristående gymnasieskolorna genomförs tillsyn i särskild ordning inom ramen för den regelbundna tillsynen. Arbetet i dessa skolor beskrivs och bedöms i separata rapporter/beslut som riktar sig till respektive skolas huvudman.

Helhetsbedömning

I Nyköpings kommun behöver elevernas kunskapsresultat i grundskolan överlag avsevärt förbättras. Detta är huvudmannen, Nyköpings kommun, medveten om och arbetar för att resultaten ska utvecklas i positiv riktning. I den regelbundna tillsynen har Skolinspektionen i skol- och verksamhetsrapporter påtalat områden som kommunen sär-

skilt måste utveckla och beakta för att nå högre grad av måluppfyllelse. Även om det vid ett antal skolor/verksamheter inte upprättats planer mot kränkande behandling som fullt ut står i överensstämmelse med gällande bestämmelser är resultatet av kommunens, skolornas och verksamheternas arbete med normer och värden i allt väsentligt gott. Inom förskolan och skolbarnsomsorgen behöver kommunen stödja ett mer systematiskt arbete mot kränkande behandling. Såvitt tillsynen kunnat visa får dock barn, elever, studerande generellt sett omsorg och undervisning i trygga miljöer som främjar utvecklig och lärande.

Det finns ett ambitiöst centralt utarbetat och dokumenterat system för huvudmannens och verksamheternas/skolornas kvalitetsarbete och formerna för hur detta arbete ska synliggöras i kvalitetsredovisningar. Trots detta har i tillsynen uppmärksammats att det finns behov av ett förbättrat systematiskt kvalitetsarbete i många skolor inom de olika skolformerna och verksamheterna. Att följa upp och utvärdera alla de insatser som sker i verksamheterna/skolorna är ständigt återkommande och angelägna uppgifter i ett systematiskt kvalitetsarbete. Tillsynen visar ett behov av att på flera skolor öka medvetenheten om det systematiska kvalitetsarbetets stora betydelse som ett verktyg för att förbättra måluppfyllelsen och som gagnar och driver utvecklingen framåt. Kommunen har som huvudman ett stort ansvar för att kvalitetsarbetet på skolorna bedrivs systematiskt.

Enligt skollagen ska det i alla kommuner finnas en av kommunfullmäktige antagen skolplan som visar hur kommunens skolväsende ska gestaltas och utvecklas. Av skolplanen ska särskilt framgå de åtgärder som kommunen avser vidta för att uppnå de nationella mål som har satts upp förskolan. Nyköpings kommun saknar en sådan skolplan vilket behöver åtgärdas.

Kvalitetsarbetet ska synliggöras i kvalitetsredovisningar. Många av de redovisningar som upprättas i verksamheterna/skolorna uppfyller inte kraven på sådana redovisningar. Till exempel saknas i allmänhet redovisning av kunskapsresultat i andra ämnen än engelska, matematik och svenska. Även i de kommunövergripande kvalitetsredovisningarna, trots att de bedömts i flertalet avseenden vara av god kvalitet, finns utrymme för förbättringar t.ex. vad gäller att tydligare synliggöra verksamheterna förskola och skolbarnsomsorg samt inom de frivilliga skolformerna t.ex. gymnasiesärskolan och särvox.

En del i kvalitetsarbetet innebär att kunskapsresultat måste följas och utvärderas på individ- och skolenivå. De individuella utvecklingsplanerna kan utnyttjas i ett sådant sammanhang. Inspektionen visar att insatser behöver göras i kommunens skolor så dessa planer fyller den funktion som avses och även kan vara ett stöd i skolornas kvalitetsarbete.

Flertalet skolor ger särskilt stöd till de elever som har svårigheter i skolan. De relativt svaga kunskapsresultaten i grundskolan visar att behov föreligger att skolorna särskilt utvärderar vidtagna stödinsatser. Det är givetvis angeläget att skolorna inom alla skolformer förvissar sig om att ett ändamålsenligt och effektivt stöd ges. Tillsynen har visat

på brister i kommunens skolor när det gäller att ge de elever som har rätt till studiehandledning på modersmålet sådant stöd. Det har även i tillsynen uppmärksammats att elevs rätt till undervisning i svenska som andraspråk inte tillgodoses enligt bestämmelserna på flera skolor. Kommunen har att beakta behovet av stödinsatser inte minst vid resurstilldelning och resursfördelning inom utbildningssektorn. Den betydelsefulla rollen som rektorer har för ökad måluppfyllelse bör analyseras inom kommunen för att göra bedömningar om rektorerna har de förutsättningar som krävs för att ta det ansvar som styrdokumentet föreskriver.

Eleverna i den obligatoriska särskolan får en undervisning som är väl anpassad till varje individ. Verksamheten genomförs även i övrigt i allt väsentligt i överensstämmelse med styrdokumentets krav.

Förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen genomförs såvitt tillsynen kunnat visa till största delen med hög kvalitet. Förskolorna bedöms ge barnen avsedd omsorg och stimulans till lustfyllt lärande och en allsidig utveckling och skolbarnsomsorgen erbjuder barnen en meningsfull fritid som utgår från barnens behov och intresse. I tillsynen har företrädare för kommunens förskola och skolbarnsomsorg givit uttryck för att samverkan med skola/förskoleklass samt skola/skolbarnsomsorg bör stärkas. Skolledare och personal på grundskolorna har däremot givit en bild av att denna samverkan ligger inom vad styrdokumentet anger. Kommunen behöver analysera detta förhållande och vidta de eventuella åtgärder som krävs för att skapa ett effektivt samarbete verksamheterna emellan.

Kommunens gymnasieskola som erbjuder ett brett urval nationella och några specialutformade program uppvisar resultat som överlag är i nivå som kommungruppens och rikets resultat. För att säkerställa att utbildningen i gymnasieskolan står i överensstämmelse med författningarnas krav behöver kommunen se över de lokala kurserna. Det måste säkerställas att de lokala kurserna har ett innehåll som motsvarar kraven för en nationell kurs.

Gymnasiesärskolan omfattar två specialutformade program. För undervisning inom nationella program är eleverna hänvisade till studier utanför kommunen. Avtal har tecknats med olika kommuner för sådan undervisning.

Kommunens vuxenutbildning – grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, sfi och särvux – ger de studerande utbildningar och undervisning som i allt väsentligt står i överensstämmelse med styrdokumentets krav. Överlag är resultaten goda inom vuxenutbildningen.

I bedömningarna nedan redovisas inom vilka områden kommunen behöver vidta åtgärder. Av bilagda rapporter framgår inom vilka områden rektorer och verksamheter behöver vidta åtgärder. Det är kommunen som har det yttersta ansvaret även för dessa. Senast inom tre månader från dagen för beslutet, dvs. senast den 15 september 2009 ska Nyköpings kommun redovisa till Skolinspektionen, avdelningen i Linköping vilka åtgärder som vidtagits.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper, utveckling och lärande

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolornas kunskapsresultat och resultatet av arbetet med omsorg, utveckling och lärande i förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen. Vidare granskas hur kommunen följer upp och utvärderar resultaten.

1.1 Resultat som har uppnåtts i kommunens verksamheter

Kommentar och bedömning:

Intervjuer och dokumentation från kommunen visar att arbetet inom förskolan överlag leder till en god måluppfyllelse. Verksamheten i förskolorna bedöms bl.a. främja leken, kreativiteten och stimulerar barnen till ett lustfyllt lärande och en allsidig utveckling. Tillsynen visar att man i kommunen även inom skolbarnsomsorgen når tillfredställande måluppfyllelse utifrån styrdokumentens krav. Skolbarnsomsorgen erbjuder såvitt kunnat utredas barnen en meningsfull fritid som utgår från barnens behov och intresse. Verksamheten ger barnen utrymme att påverka och ta ansvar samt utgör ett komplement till skolan tids- och innehållsmässigt. Av bilagda skolrapporter framgår även att Skolinspektionen bedömt att utbildningen i samtliga kommunens elevgrupper inom förskoleklassen genomförs i allt väsentligt enligt styrdokumentens krav.

Enligt läroplan för förskolan, Lpfö 98, avsnitt 2.4 Förskola och hem, ska arbetet i förskolorna ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen och föräldrarna ska ges möjlighet till att påverka verksamheten. I tillsynen har framkommit att samarbete med föräldrar och föräldrars påverkansmöjligheter starkt varierar från förskola till förskola. Framförallt gäller det på vilket sätt information förmedlas och vilket innehåll informationen har som förmedlas till föräldrarna om verksamheten. God kommunikation härvidlag är en grund för t.ex. föräldrars möjlighet att påverka verksamheten. Skolinspektionen bedömer att kommunen med sitt övergripande ansvar behöver säkerställa att föräldrar får en adekvat och likvärdig information.

Antalet elever i den obligatoriska särskolan är lågt varför det är svårt att med ledning av vad som redovisas i dokument, bl.a. i barn- och ungdomsnämndens kvalitetsredovisning 2008, göra allmängiltiga bedömningar beträffande i vilken grad måluppfyllelse nås vid avslutad utbildning. Av intervjuer och dokumentstudier gör Skolinspektionen

dock bedömningen att verksamheten bedrivs enligt styrdokumentens krav vilket överlag ger goda förutsättningar för elevernas lärande.

Uppföljning av måluppfyllelse i samtliga ämnen i årskurs 5 saknas på såväl skolnivå som på kommunnivå. Några bedömningar av hur väl eleverna når kunskapsmålen för årskurs 5 går därför inte att göra. Redovisning av resultat på de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska visar på variationer såväl över tid som mellan aktuella ämnen. Skolinspektionen bedömer att behov finns att såväl på skolnivå som på kommunnivå ta fram underlag för att kunna mäta måluppfyllelse (kunskapsresultat) i årskurs 5 och därmed skapa förutsättningar för att vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Tabell 1: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:	Nyköpings kommun ¹					Samtliga skolor i kommunen ²	Kommun-grupp ³	Riket ⁴
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Engelska	.	97	94	94	93	94	96	95
Matematik	95	97	87	85	81	84	81	84
Svenska	.	96	94	97	96	97	97	96
Svenska som andraspråk	.	..	..	..	..	..	85	81

Källa: SIRIS (Skolverkets internetbaserade resultat- och kvalitetsinformationssystem)

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

¹ Uppgifter baserade på samtliga kommunala grundskolor i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9

	Nyköpings kommun					Samtliga skolor i kommunen ⁵	Kommun-grupp ⁶	Riket ⁷
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	199,2	200,3	194,9	200,9	196,1	201,4	203,6	209,3
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	73	74	76	74	69	73	76	77
Andel (%) behöriga till nationellt program	85	87	84	84	80	82	89	89

Källa: SIRIS (Skolverkets internetbaserade resultat- och kvalitetsinformationssystem)

I tabell 1 och 2 redovisas kunskapsresultaten i kommunen, mätt genom resultat på de nationella ämnesproven och slutbetyg i årskurs 9. Som framgår av tabell 1 var andelen Nyköpings elever i årskurs 9 som år 2008 bedömdes ha nått kravnivån för respektive prov något under eller i nivå med motsvarande resultat för eleverna i kommungruppen och i riket. I tabell 2 synliggörs kunskapsresultat för eleverna i årskurs 9 över tid genom redovisning av genomsnittligt meritvärde, andel som nått målen i samtliga ämnen samt andelen behöriga till nationella program. År 2008 var elevernas resultat utifrån samtliga bedömningsvariabler avsevärt lägre eller lägre än motsvarande resultat för eleverna i kommungruppen och i riket. Även vid jämförelse med resultat vid samtliga skolor i kommunen (kommunala skolor och fristående skolor) var resultaten lägre. Så gott som var tredje elev i Nyköpingsskolorna lämnade årskurs 9 våren 2008 utan att ha fått betyg i alla ämnen. Över tid visar resultaten inte någon positiv utveckling. Resultaten åren 2004 och 2005 var t.ex. för samtliga variabler högre än år 2008.

Av fem betygsättande skolor var det en som år 2008 i årskurs 9 redovisade ett högre resultat på de tre variablerna jämfört med resultatet i kommungruppen och i riket. Tre av de fem betygsättande skolorna har ett resultat som visar lägre resultat på samtliga resultatvariabler jämfört med kommungruppen och riket. Skillnaden mellan den skola som uppvisar det högsta jämfört med den skola som redovisar det lägsta genomsnittliga meritvärdet är stor – 214, 0 jämfört med 160,1. Skillnaderna i flickors och pojkars resultat på de enskilda skolorna är relativt sett desamma som för flickor och pojkar i

⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen.

⁷ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

kommungruppen och i riket. Flickorna når i genomsnitt bättre resultat jämfört med pojkarna. Kommunen är väl medveten om de generellt sett låga kunskapsresultat som uppnås i årskurs 9. I ett kommunövergripande flerårigt utvecklingsarbete som påbörjades hösten 2006 benämnt Den bästa grundskolan söker kommunen systematiskt finna vägar för att elevernas kunskapsresultat i grundskolan ska förbättras. Insatser riktas framförallt till elever i de yngre åldrarna. För äldre elever fokuseras arbetet bland annat på bedömning och betygssättning. Det är värdefullt att kommunen identifierar orsaker till de relativt sett låga kunskapsresultaten i grundskolan och vidtar åtgärder för att höja dessa, t.ex. genom projektet Den bästa grundskola. Skolinspektionen bedömer dock att det finns behov av att arbetet med att söka lämpliga åtgärder intensifieras för att eleverna i grundskolan i högre utsträckning ska nå utbildningsmålen.

Tabell 3: Resultat för elever i gymnasieskolans avgångsår

	Nyköpings kommun ⁸					Samtliga skolor i kommunen ⁹	Kommun-grupp ¹⁰	Riket ¹¹
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittlig betygspoäng	13,6	13,2	13,3	13,4	13,3	13,5	13,8	14,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	91	86	89	88	88	90	.	89
Andel (%) som fullföljde utbildningen inom fyra år ¹²	77	77	75	76	77	77	77	76

Källa: SIRIS (Skolverkets internetbaserade resultat- och kvalitetsinformationssystem),

. =Uppgift saknas

8 Uppgifter baserade på samtliga kommunala gymnasieskolor i kommunen

9 Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

10 Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

11 Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

12 Från och med 2006 års officiella statistik inkluderas elever på Individuella programmets introduktionskurs för invandrare (IVIK) i den här variabeln. Detta gör att tidsserien bryts och kan resultera i oväntade trendbrott.

I tabell 3 redovisas resultat över tid för elever i gymnasieskolans avgångsår. Betygsstatistik för gymnasieskolan återfinns även i aktuell skolrapport. Resultaten uppvisar en variation mellan gymnasieskolans olika program. Den genomsnittliga betygspoängen och andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier är lägre än riksgenomsnittet och detta gäller även på programnivå. Tre program - fordonsprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet - visar dock år 2008 ett resultat som är högre än genomsnittet. Andelen elever som slutför sin gymnasieutbildning och erhåller slutbetyg inom fyra år är något högre än för riket – trots detta var det endast 77 procent av eleverna som erhöll slutbetyg 2008. Inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan görs inga sammanställningar i kvalitetsredovisningarna av kunskapsresultat som underlag för bedömning av vilka resultat som nås. I verksamhetsplanen för gymnasieskolan är ett av målen att förbättra gymnasieskolans resultat med utgångspunkt från de värden som redovisas i tabell 3 ovan men även för ett antal kärnämneskurser. Mål avseende kunskapsresultat i gymnasiesärskolan beskrivs däremot inte.

Skolinspektionen bedömer att det är angeläget att kunskapsresultaten inom gymnasieskolan överlag förbättras. Det är vidare angeläget att kommunen skaffar sig kännedom om kunskapsresultaten som ett underlag för utvecklingsarbete, t.ex. bör eventuella variationer mellan flickor och pojkars resultat beaktas.

Huvudmannen behöver vidta åtgärder så att kvalitetsarbetet inom gymnasieskolan utvecklas. Bland annat bör kännedomen om skolornas starka och svaga sidor tas som en utgångspunkt för förbättringsinsatser.

Överlag visar vuxenutbildningen i Nyköping resultat som ligger i nivå eller högre i jämförelse med genomsnittsvärden för både kommungruppen och riket. Det noteras dock att år 2008 var andelen studerande som avbröt kurser både inom grundläggande och inom gymnasial vuxenutbildning högre än genomsnittet för riket. Motsvarande värde de fyra föregående åren var det motsatta. Av intervjuer på central nivå framgår att kommunen uppmärksammat detta och man söker vägar för att framdeles minska avbrotten.

Det saknas relevant statistik på kommunnivå när det gäller kunskapsresultat för studerande inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda. I Kunskapens Hus kvalitetsredovisning 2007/08 framgår att betyg har utfärdats för åtta studerande på grundskolenivå i engelska och historia samt att övriga studerande delvis uppnått kunskapsmål i ämnen och kurser.

1.2 Uppföljning av resultat avseende kunskaper, utveckling och lärande

Bedömningspunkter

1.2.1 Kommunen följer upp och utvärderar kunskapsresultaten i samtliga skolformer och resultatet av arbetet med omsorg, utveckling och lärande i förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 1 kap. 12 § skollagen ansvarar den som är huvudman för en del av det offentliga skolväsendet för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag och de bestämmelser som kan finnas i annan lag eller förordning. Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag och Läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94, 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna anger att skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker.

Skolinspektionens bedömning inom detta område vad gäller verksamhetsområdena förskola, skolbarnsomsorg och vuxenutbildning redovisas i respektive verksamhetsrapporter som biläggs detta beslut.

Grundskolan och den obligatoriska särskolan

Genomgående visar tillsynen att uppföljningen och utvärderingen av kunskapsresultaten på skolnivå inom grundskolan i alltför hög grad är begränsad till ämnena engelska matematik och svenska. Enligt Skolinspektionens bedömning behöver huvudmannen vidta åtgärder så att skolorna i sitt kvalitetsarbete inte begränsar sitt uppföljnings- och utvärderingsarbete vad gäller kunskapsresultat till enstaka ämnen. I vilken utsträckning eleverna når kunskapsmålen måste kontrolleras. För detta har huvudmannen ett ansvar.

Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Vid bedömning av kvalitetsarbetet inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan konstaterar Skolinspektionen att arbetet med att synliggöra, värdera och analysera kunskapsresultat inte är tillräckligt utvecklat i många av rektorsområdena. Detta förhållande återspeglas i gymnasieskolans/gymnasiesärskolans kvalitetsredovisningar.

På kommunnivå sammanställs kunskapsresultat för gymnasieskolan (uppföljning). Bland annat görs sammanställningar över andel elever med slutbetyg

inom fyra år, genomsnittlig betygspoäng samt andelen elever med minst betyget Godkänt i kärnämneskurserna Engelska A, Matematik A och Svenska A och B. Kommunen gör dock inte i tillräcklig omfattning en utvärdering av kunskapsresultaten som grund för åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver vidta åtgärder så att kvaliteten i arbetet med uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat ökar.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område kommunens arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Kommunens samtliga verksamheter utgör trygga miljöer.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Kommunen ser till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Kommunen ser till att det finns en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna i varje särskild verksamhet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Av 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i

arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Tillsynen visar att det upprättas planer mot kränkande behandling i skolorna och inom förskolan och skolbarnsomsorgen. Tillsynen visar dock att många planer upprättats utan elevers medverkan enligt gällande bestämmelser. Ofta saknar planerna också en specifik redovisning av verksamhetens behov som utifrån en aktuell kartläggning beskriver de insatser som ska genomföras under det kommande året.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver vidta åtgärder för att säkerställa att det finns en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna i varje enskild verksamhet.

2.1.4 Kommunen ser till att planen mot kränkande behandling följs upp och utvärderas och ser till att skolor och verksamheter följer upp och utvärderar att miljön är trygg

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3 Kommunens ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område kommunens ansvarstagande för skolans och övriga verksamheters arbete för att nå de nationella målen. Vidare granskas hur kvalitetsarbetet fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur kommunen följer bestämmelserna.

3.1 Tillgång till plats och tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Kommunen erbjuder den omsorg, den undervisning och de valmöjligheter barn, elever och studerande har rätt till.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering***Förskolan***

Enligt läroplan för förskolan, Lpfö 98, 1 Förskolans värdegrund och uppdrag ska förskolan medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att både utveckla det svenska språket och sitt modersmål.

Tillsynen visar att möjligheten, för barn med annan kulturell och språklig bakgrund, att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål varierar inom förskolorna i kommunen. Kommunens prioritering innebär att möjlighet främst tillgodoses i förskolor med hög andel barn från ett enskilt språkområde. Företrädare för kommunens förskoleverksamhet ger uttryck för att det finns begränsningar för att ge här aktuellt modersmålsstöd till alla barn.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver vidta åtgärder så att det säkerställs att kraven i läroplanen angående förskolans skyldighet att medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål i förskolan uppfylls.

Grundskolan

Enligt 1 kap. 12 § skollagen ansvarar den som är huvudman för en del av det offentliga skolväsendet för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag och de bestämmelser som kan finnas i annan lag eller förordning.

Elevens val

Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

Barn- och ungdomsnämnden har inte fattat några beslut som rör elevens val och beslut i sådana ärenden har ej heller delegerats. Undervisning på tid avsatt för elevens val ges dock i skolorna. Tillsynen visar att undervisningen i många fall inte organiseras och genomförs på sätt som bestämmelserna säger, t.ex. erbjuds endast ett eller enstaka ämnen och tiden utnyttjas på ett inte helt korrekt sätt som stöd för enskilda elever i ämne eller ämnen.

Huvudmannen behöver vidta åtgärder så att beslut om elevens val fattas enligt bestämmelserna.

Svenska som andraspråk

Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

Tillsynen har uppmärksammat att kännedomen om grundskoleförordningens bestämmelser om svenska som andraspråk och hur de ska tillämpas på ett antal skolor inte är tillfredställande. Det har även uppmärksammat att undervisning i svenska som andraspråk används som en stödinsats i ämnet svenska, att kursplanen för ämnet svenska utnyttjas vid undervisning i svenska som andraspråk i stället för ämnets kursplan samt att vårdnadshavare istället för rektor får avgöra om eleven ska undervisas i svenska eller i svenska som andraspråk.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver vidta åtgärder så det säkerställs att svenska som andraspråk ges enligt bestämmelserna i samtliga berörda skolor.

Studiehandledning på modersmålet

Av 5 kap. 2 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på modersmålet, om eleven behöver det.

Tillsynen visar att studiehandledning på modersmålet inte ges i den omfattning som motsvarar behovet av sådan handledning. Av centrala dokument framgår att kommunen är medveten om denna situation och arbetar för att finna lösningar.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver vidta åtgärder så att grundskoleförordningens bestämmelse uppfylls i här aktuellt avseende.

Särskilda undervisningsgrupper

Enligt 5 kap. 5 § grundskoleförordningen ska särskilt stöd ges till elever med behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd ska i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör. Om det finns särskilda skäl, får sådant stöd i stället ges i en särskild undervisningsgrupp. Styrelsen ska efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i en särskild undervisningsgrupp.

I Nyköpings kommun finns två kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper, benämnda resursskolor – Nätet och Högbrunn - för elever som, enligt huvudmannen, bedömts vara i behov av undervisning utanför den ordinarie skolenheten. På Herrhagsskolan finns även en särskild undervisningsgrupp (Galaxen) med hela kommunen som upptagningsområde.

Den särskilda undervisningsgruppen som i kommunen benämns Resursskolan Högbrunn tar emot elever ur årskurserna 7-9 och har en egen rektor. Innevarande läsår undervisas i gruppen elva elever varav nio går i årskurs 9.

Tillsynen har visat att det finns flera och sammantaget allvarliga brister i verksamheten. Till exempel saknas för respektive elev formellt korrekt fattat beslut om undervisning i särskild undervisningsgrupp och det saknas beslut om anpassad studiegång för de elever för vilka detta är aktuellt. Undervisning ges endast i ett begränsat antal ämnen. Individuella utvecklingsplaner upprättas inte enligt bestämmelserna. Eleverna saknar tillhörighet i någon klass/skola i kommunen. Det finns behov av lärare som genom utbildning förvärvat specialpedagogisk kompetens.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver vidta åtgärder omgående så att verksamheten i den särskilda undervisningsgruppen som i kommunen benämns Resursskolan Högbrunn i alla avseenden följer gällande bestämmelser.

3.1.2 Kommunen ser till att lokala utformningar av utbildningen i gymnasieskolan och vuxenutbildningen överensstämmer med författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 2 kap. 14 § gymnasieförordningen framgår att styrelsen för utbildningen får besluta om att inrätta lokala kurser. En lokal kurs ska ge kunskaper i ett eller flera ämnen inom ett bestämt kunskapsområde och svara mot sådana behov som inte tillgodoses genom en nationellt fastställd kursplan.

I Nyköpings kommun har fattats beslut om och inrättats ett antal lokala kurser inom gymnasieskolan. Som framgår av tillsynsrapporten avseende gymnasieskolan har Skolinspektionen granskat ett urval av dessa kurser. Skolinspektionen bedömer att några av dessa inte står i överensstämmelse med bestämmelserna. Som exempel anges här att den lokala kursen Förstärkningskurs i svenska utgörs av det särskilda stöd som eleven har rätt till inom ramen för ordinarie kurser. Den lokala kursen Affärsengelska motsvarar i allt väsentligt den nationella kursen Affärskommunikation engelska.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen behöver göra en genomgång av samtliga lokala kurser inom gymnasieskolan för att säkerställa att kurserna till sitt innehåll motsvarar kraven för en nationell kurs.

3.2 Resurser

Bedömningspunkter

3.2.1 Rektor, lärare och övrig personal i kommunen har utbildning för den verksamhet, respektive undervisning, de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare och fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får endast göras om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. I 2 a kap. 3 § skollagen anges att för bedrivande av förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.

Av dokument och intervjuer framgår att kommunen på huvudmannanivå är medveten om i vilken utsträckning skolorna och berörda verksamheter har lärare och annan personal med "rätt" kompetens och hur den utnyttjas i skolorna och verksamheterna. Kommunen gör ansträngningar för att öka andelen lärare och övrig personal med utbildning för den undervisning respektive för den verksamhet de i huvudsak bedriver.

Av bilagda tillsynsrapporter framgår att det såväl inom grundskolan och som inom gymnasieskolan samt även inom skolbarnsomsorgen finns behov av insatser för att skollagens krav inom detta bedömningsområde i Nyköpings kommun kan anses vara tillfredställande uppfyllda.

Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska rektorn hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Det noteras att kommunen i sin kvalitetsredovisning understryker rektors ansvar och engagemang som centrala faktorer för skolutveckling och därmed högre grad av måluppfyllelse för alla elever. I tillsynen har uppmärksammats att många av grundskolans rektorer ansvarar även för andra verksamheter som förskoleklass, förskola och skolbarnsomsorg. I några skolrapporter har bedömts att rektor inte fullt ut håller sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan beroende på ett verksamhetsmässigt och geografiskt stort ansvarsområde. Skolinspektionen bedömer att kommunen har behov av att säkerställa att alla rektorer

i grundskolan har ett ansvarsområde som gör det möjligt för rektor att fullt ut kunna ta sitt ansvar och fullgöra rektorsuppdraget enligt de statliga bestämmelserna.

3.2.2 Kommunen ser till att lärare och övrig personal får och genomgår kompetensutveckling utifrån respektive verksamhets behov.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.3 Utbildningen är avgiftsfri.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Styrning och ledning

Bedömningspunkter

3.3.1 Det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan nämnd, förvaltning och verksamheterna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Kommunen ser till att lärare, förskollärare och fritidspedagoger i verksamheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för det offentliga skolväsendet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.3 Kommunen har en aktuell skolplan som redovisar vilka åtgärder kommunen avser att vidta för att uppnå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 8 § skollagen ska det finnas en av kommunfullmäktige antagen skolplan som visar hur kommunens skolväsende skall gestaltas och utvecklas. Av skolplanen ska särskilt framgå de åtgärder som kommunen avse vidta för att uppnå de nationella målen som har satts upp för skola. Nyköpings kommun saknar skolplan. Detta behöver åtgärdas.

3.3.4 Kommunen följer upp att skolplikten fullgörs och informerar sig om hur ungdomar som fullgjort sin skolplikt men inte fyllt 20 år, är sysselsatta.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.5 Kommunen ser till att lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.6 Kommunen utövar tillsyn över enskilda förskolor och fritidshem i kommunen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Kommunen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sina verksamheter samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 1 kap. 12 § skollagen ansvarar den som är huvudman för en del av det offentliga skolväsendet för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag och de bestämmelser som kan finnas i annan lag eller förordning. Av läroplanerna framgår att rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. I Skolverkets allmänna råd för kvalitet i förskolan anges att kommunen bör ha system och rutiner för kontinuerlig planering, uppföljning och utvärdering av förskolans verksamhet.

På central nivå bedriver kommunen i många avseenden ett kvalitetsarbete som, såvitt tillsynen visar, har goda förutsättningar att bidra till att höja måluppfyllelsen i kommunens skolor och verksamheter.

Beträffande samarbete/samverkan mellan förskolor, förskoleklasser, skola och skolbarnsomsorgen ger tillsynen en splittrad bild. I verksamhetsrapporterna görs bedömningen att kommunen behöver vidta åtgärder för att stärka samverkan/samarbete mellan aktuella verksamheter, medan det av skolrapporterna framgår att det för alla skolor har bedömts att sådan samverkan/samarbete sker på sätt så att styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen. Skolinspektionen gör bedömningen att det finns behov av att kommunen inom ramen för sitt kvalitetsarbete särskilt uppmärksammar detta förhållande med syfte att säkerställa ett samarbete/samverkan mellan de olika verksamheterna på sätt som bestämmelserna anger.

Uppföljning av måluppfyllelse i samtliga ämnen i årskurs 5 saknas på såväl skolnivå som på kommunnivå. Skolinspektionen bedömer att det finns behov av att på kommunnivå i kvalitetsarbetet ta fram underlag för att mäta måluppfyllelsen i årskurs 5 i alla ämnen för att därmed bredda underlaget för åtgärder för ökad måluppfyllelse

Av verksamhetsrapporten avseende kommunens skolbarnsomsorg framgår att bedömningen gjorts att kommunen i sitt kvalitetsarbete bör ta ett ökat ansvar för att målen för fritidshemmets verksamhet tydliggörs, följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje kommun årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen av och utvärderingen av verksamhet. Kommunens kvalitetsredovisning ska omfatta såväl kommunalt bedriven skolverksamhet som kommunalt bedriven förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Vidare ska, enligt 3 § samma förordning, kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen avser vidta för ökad måluppfyllelse.

I Nyköpings kommun upprättar Barn- och ungdomsnämnden och Utbildningsnämnden var sin kommunövergripande kvalitetsredovisning för sina respektive ansvarsområden.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningarna i flertalet avseenden är av god kvalitet.

Av Utbildningsnämndens kvalitetsredovisning framgår att kommunen vid bedömningar av måluppfyllelse utgår från inom kommunen uppsatta mål. Till exempel är kommunens mål att 83 procent av eleverna inom s.k. yrkesförberedande program i gymnasieskolan ska nå minst betyget Godkänt i kärnämneskurserna engelska, svenska och matematik, 80 procent av eleverna efter fyra år ska ha fullföljt gymnasieskolan inom fyra år samt att 85 procent av de studerande inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning ska ha erhållit betyg på avslutade kurser. Enligt Skolinspektionens bedömning är sådana värden för måluppfyllelse inte förenliga med nationella mål och kan begränsa arbetet för att nå de nationella målen, dvs. att alla elever ska ges förutsättningar att nå minst betyget Godkänt i alla ämnen och att studerande ska fullfölja gymnasieskolan respektive erhålla minst godkända betyg på avslutade kurser. Kommunen bör beakta detta och vidta erforderliga åtgärder såväl i sitt kvalitetsarbete som i redovisningen av detta arbete, dvs. i kvalitetsredovisningen.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Per Lennermark
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också deltagit avdelningsjuristen Carin Holtz, enhetschefen Gunnar Olausson samt undervisningsråden Ewa Pettersson och Christina Aro Östgren

Bilagor

Skol- och verksamhetsrapporter

Regelbunden tillsyn av förskoleverksamheten

Inledning

Skolinspektionen har granskat förskoleverksamheten i Nyköpings kommun under april månad 2009 och genomfört kommunövergripande intervjuer den 14-15 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden, **Utveckling och lärande**, **Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen samt övriga, för verksamheten gällande, författningar.

Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/tillsyn>).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen, tillsammans med verksamheterna, ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är intervjuer och dokument. Dokumenten samlas in från kommunen och förskoleverksamheten. Även annan information om kommunens förskoleverksamhet från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Nyköpings kommun intervjuades ansvariga politiker, förvaltningspersonal, skolchefer, samt ett urval av förskolechefer/rektorer från kommunens förskoleenheter. Dessutom genomfördes intervjuer med ett urval av personal på kommunens förskolor och familjedaghem samt med föräldrar som har barn i förskoleverksamheten. Inga verksamheter har besökts.

Huvudmannen har tagit del av och fått möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av verksamheten

Tabell 1: Antal barn i förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten	Antal barn
Förskola i kommunal regi	2 097
Förskola i enskild regi	292
Familjedaghem	128

Källa: Uppgifter från kommunen. Siffrorna avser 2008, förutom familjedaghem som avser 2007.

Förskoleverksamheten i Nyköpings kommun är organiserad i två geografiska områden med totalt ca 40 förskolor. Familjedaghemmen utgörs av ca 35 dagbarnvårdare. Ungefär 83 procent av förskolebarnen är inskrivna i förskolan och därav finns 91 procent inom den kommunala förskoleverksamheten.

Några förskolor har en chef med placering i lokaler på förskolan. En del förskolor ingår gemensamt i ett samordnat område under en förskolechefs ledning. Ytterligare andra ingår i ett rektorsområde tillsammans med grundskolan, under rektors eller biträdande rektors ledning. Några förskolechefer har också ansvar för familjedaghem i sitt område.

Av kommunens nästan 500 anställda i förskolan är knappt en procent män. Bland förskolecheferna/rektorererna med ansvar för förskolan är 16 procent män.

Förskoleverksamheten bedrivs i huvudsak på dagtid, vardagar, men det finns också två enheter för barn som behöver omsorg under obekväm tid. Det finns vidare en språkförskola med barn som har grava språkstörningar och en resursavdelning på en av förskolorna, för barn som är i behov av särskilt stöd.

Det finns tre öppna förskolor, varav en är belägen på landsbygden. Två öppna förskolor är samlokaliserade med familjecentraler. Den öppna verksamheten i centralorten är tillgänglig minst tre timmar varje vardag, medan den öppna förskolan som finns utanför tätorten har öppet tre timmar, två dagar i veckan.

I kommunen finns också tolv förskolor som drivs i enskild regi, i form av föräldraköoperativ, bolag eller övrig enskild regi. Kommunen har ansvar för tillsynen av dessa. De omfattas inte av Skolinspektionens tillsyn.

Barn- och ungdomsnämnden har det yttersta politiska ansvaret för förskoleverksamheten. Nämnden ansvarar också för förskoleklass, skolbarnsomsorg och grundskola. Nyköpings kommun är organiserat enligt en beställar- utförarmodell. Divisionen Barn, utbildning och kultur är produktionsenhet för förskoleverksamheten och där finns två skolchefer, en för vardera av de geografiska områdena.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Utveckling och lärande

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område om kommunen tar sitt ansvar för förskoleverksamheten genom att se till att varje barn erbjuds en verksamhet som är i enlighet med de nationella målen i läroplanen. Här bedöms om verksamheten erbjuder barnen såväl omsorg, fostran som lärande och om verksamheten har ett innehåll som stimulerar till ett lustfyllt lärande och en allsidig utveckling. Tillsynen granskar också om barnen har inflytande och om verksamheten tar sin utgångspunkt i barnens intressen, behov och åsikter. Vidare granskas om barn i behov av särskilt stöd ges den omsorg de är i behov av och slutligen vilka förutsättningar kommunen ger verksamheten för att kunna arbeta mot de mål som anges i läroplanen.

1.1 Omsorg och lärande

Bedömningspunkter

1.1.1 Verksamheten i kommunens förskolor främjar leken, kreativiteten och stimulerar till ett lustfyllt lärande och en allsidig utveckling i enlighet med läroplanen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.1.2 Verksamheten i kommunens förskolor är målinriktad och planerad.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.1.3 Läroplanens mål anger inriktningen för verksamheten i förskolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

4 (15)

1.1.4 Verksamheten i kommunens förskolor utgår ifrån barnens behov, intressen och åsikter.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.1.5 Kommunens förskolor arbetar för att barnen ska utveckla förmåga och vilja att påverka och ta ansvar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.1.6 I kommunens förskoleverksamhet är uppsikten över barnen god och det finns goda rutiner för säkerheten.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.1.7 Det finns ett förtroendefullt samarbete mellan kommunens förskolor, förskoleklasser, skolor och fritidshem.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen för förskolan, Lpfö 98, 2.5 Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet, ska förskoleverksamheten sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete för att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Tillsynen visar att det finns en samsyn om barns utveckling och lärande. På de flesta förskolor finns ett gott samarbete med förskoleklassen, men det gäller framförallt rutiner för överlämnandet till förskoleklassen, med besök i skolan, gemensamma utflykter och temaarbete. Samarbetet med skolan och fritidshemmet är av mera varierad karaktär. Förskolepersonalen upplever att det finns ett begränsat intresse för den samlade dokumentationen kring varje barn som gjorts under förskoleåren. Många uttalanden tyder på att förskolans ambitioner till samverkan ofta möts av ett upplevt ointresse i skolan och inte sällan också i förskoleklassen. Intervjuer visar vidare att det skiljer mycket vilken struktur man har för hur samarbetet ska ske. Samarbete tolkas och omsätts i verksamheterna på olika sätt beroende på personal och förskolechefers/rektorers prioriteringar.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver tydliggöra hur samarbetet mellan förskolan, förskoleklassen, skolan och fritidshemmen kan förverkligas i enlighet med läroplanens intentioner i samtliga verksamheter.

1.1.8 Arbetet i kommunens förskolor sker i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen och föräldrarna ges möjlighet att påverka verksamheten.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen för förskolan, Lpfö 98, 2.4 Skola och hem, ska alla som arbetar i förskolan visa respekt för föräldrarna och känna ansvar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan förskolans personal och barnens familjer. Vidare ska arbetslaget ge föräldrarna möjligheter att utöva inflytande över hur målen konkretiseras i den pedagogiska planeringen och beakta föräldrarnas synpunkter när det gäller planering och genomförande av verksamheten.

Tillsynen visar att det finns stora olikheter mellan förskolorna. Framförallt gäller detta de informationsvägar som används. De dagliga samtalen vid lämning och hämtning beskrivs fungera väl, liksom utvecklingssamtal. Av intervjuer framgår dock att delar av föräldragrupperna efterfrågar mer information om mål för och planering av verksamheten. Från många förskolor finns också goda exempel på hur man skapat en god kommunikation med föräldrar genom olika typer av skriftlig information till hemmen, exempelvis veckobrev, anslag i tamburen och e-postbrev, samt föräldraråd. Andra förskolor har brister i informationsöverföring vilket påverkar föräldrarnas möjligheter till inflytande.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver intensifiera insatserna för att säkerställa att samtliga förskolor har ett likvärdigt informationsutbyte med hemmen. Det är viktigt för att arbetet på förskolan ska kunna ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen och att föräldrarna ges möjlighet att påverka verksamheten.

1.1.9 Kommunens förskolor arbetar så att de medverkar till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla såväl sitt modersmål som det svenska språket.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplan för förskolan, Lpfö 98, 1 Förskolans värdegrund och uppdrag, framgår att förskolan ska sträva efter att varje barn som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet samt sin förmåga att kommunicera på såväl svenska som på sitt modersmål. Läroplanen betonar att språk och lärande ouppslösigt hänger samman, liksom språk och identitetsutveckling. Barn med utländsk bakgrund som utvecklar sitt modersmål får bättre möjligheter att lära sig svenska och även utveckla kunskaper inom andra områden. Förskolan ska enligt läroplanen för förskolan, 2.2 Utveckling och lärande, medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. I Nyköpings kommuns förskolor får inte alla barn med annat modersmål möjlighet att vidmakthålla och utveckla sitt ursprungsspråk. I viss utsträckning får barn i stora språkgrupper möjlighet att träna och utveckla sitt modersmål. Utifrån intervjuer med personal framgår att goda föresatser finns inom förskolan, att arbeta med språkutvecklingen i svenska såväl som i andra modersmål och med den kulturella identiteten. Exempel på detta är att skolbarn får läsa för förskolebarnen, att böcker och annat material på andra språk lånas från biblioteket och att föräldrar med andra modersmål kommer till förskolan och deltar i verksamheten. Andel barn med annan språkbakgrund skiftar också stort mellan förskolorna och antalet språk inom en förskoleverksamhet kan variera från något enstaka till upp emot 20 olika språk. Prioriteringar görs till förmån för förskolor med hög andel barn från ett enskilt språkområde. Arbetets intensitet varierar mellan förskolor. Intervjuer med förskolechefer och förvaltningspersonal visar att kommunen nu har avsatt resurser för att ge barn möjligheter att utveckla även sitt modersmål. Kommunen arbetar även med sin rekryteringspolicy för att främja en mångkulturell personal. Kommunen menar dock att det inte är möjligt att tillgodose behovet för alla barn med annat modersmål än svenska. Detta står inte i överensstämmelse med förskolans uppdrag enligt läroplanen för förskolan. Kommunen behöver åtgärda detta.

1.2 Individanpassning och särskilt stöd

Bedömningspunkter

1.2.1 Barn i kommunens förskoleverksamhet som av olika skäl är i behov av särskilt stöd i sin utveckling får den omsorg som deras speciella behov kräver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Kommunen strävar efter att barns behov av särskilt stöd tillgodoses i den ordinarie verksamheten.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område om kommunen tar sitt ansvar för förskoleverksamheten genom att se till att det pågår ett arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att ta tillvara och utveckla barnens förmåga till empati och omtanke om andra, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Tillsynen granskar också kommunens arbete för att ge barnen en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i samvaron

Bedömningspunkter

2.1.1 Kommunens förskoleverksamhet erbjuder barnen en trygg miljö i barngrupperna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 I kommunens förskoleverksamhet bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Arbetet i kommunens förskolor är medvetet inriktat på att motverka traditionella könsmonster.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förskolans läroplan, Lpfö 98, 1. Förskolans värdegrund och uppdrag, ska förskolan motverka traditionella könsmonster och könsroller. Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen, utan begränsningar av stereotypa föreställningar om kön. Av förskolans läroplan framgår också att vuxnas sätt att bemöta flickor och pojkar, liksom de krav och förväntningar som ställs på barnen, bidrar till att forma flickors och pojkars uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt. Skolverkets allmänna råd för kvalitet i förskolan, Förskolans värdegrund, betonar att jämställdhetsarbetet ska vara integrerat i den pedagogiska verksamheten och att personalen måste arbeta med sina egna föreställningar om manligt och kvinnligt för att säkerställa en jämställd pedagogisk verksamhet. Intervjuer och dokumentanalys visar att det finns ett gott anslag på många förskolor när det gäller jämställdhetsinsatser och genusarbete. Initiativ startas och projekt genomförs, men detta tycks främst ske som enstaka insatser vilka inte integreras i all förskoleverksamhet. Ofta kan insatserna vara beroende av enstaka personal som fått delta i konferens eller utbildningsdagar. På de enskilda förskolorna visar sig jämställdhetsarbetet ofta i form av särskiljande, där pojkar och flickor delas i olika grupper, samt genom utbytande, det vill säga att pojkar ska få pröva "flicklekar" och tvärtom. Ett systematiskt och konkret arbete för att motverka traditionella könsmonster över tid, förekommer mycket begränsat. Skolinspektionen bedömer att förskolorna bör utveckla sitt arbete med att motverka traditionella könsmonster så att det tydligare genomsyrar verksamheten i förskolan. Det genusinriktade jämställdhetsarbetet kan med fördel också aktualiseras i samarbetet med förskoleklass, skolbarnsomsorg och skola så att ett helhetsperspektiv växer fram.

2.1.4 Det finns planer mot kränkande behandling för varje särskild verksamhet i enlighet med författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 6 § ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att en årlig plan upprättas, med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan eller skolan avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Plan för förskolans behov

I Nyköpings kommun visar tillsynen att personalen är väl förtrogen med lagens ändamål. Några förskolor har upprättat egna likabehandlingsplaner mot diskriminering och kränkande behandling av barn. Likabehandlingsplanerna har dock i många fall upprättats som en gemensam plan för förskola-skola-skolbarnsomsorg, där de olika verksamheternas specifika förutsättningar, mål och åtgärder inte går att särskilja. Familjedaghemmen har inga egna likabehandlingsplaner. De planer som finns spänner därför ofta över för stora åldersspann och inriktar sig inte specifikt på förskolans behov.

Detta uppfyller inte lagens krav om en plan mot kränkande behandling inom varje särskild verksamhet och måste åtgärdas.

Delaktighet

Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling, ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Intervjuer med personal visar att barnen i förskolorna deltar aktivt i värdegrundarbete som utgår ifrån barnens behov och nivå. Däremot finns inget samlat arbete kring att barnen i förskolan ska vara med och kunna påverka innehållet i likabehandlingsplanen. Detta behöver åtgärdas.

Kartläggning och nulägesanalys

Planerna är till stor del också inriktade på handlingsberedskap, snarare än förbyggande och främjande insatser. Det finns sällan någon beskrivning av framåtsyftande insatser att arbeta med. Många planer saknar också en aktuell kartläggning och nulägesanalys, det vill säga hur situationen ser ut just på den aktuella förskolan och vad man specifikt avser arbeta med det närmaste året.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver se till att varje särskild verksamhet har en plan som uppfyller lagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område kommunens tar sitt ansvar för förskoleverksamheten när det gäller tillgången till plats samt för verksamhetens ledning och personal, barngruppernas storlek och sammansättning samt lokalernas ändamålsenlighet. Tillsynen granskar också ledningens ansvarsstagande för kvalitet och utveckling och vilka effekter kommunens kvalitetsarbete får för att förbättra kvaliteten i förskoleverksamheten.

3.1 Personalens utbildning och erfarenhet

Bedömningspunkter

3.1.1 Personalen i kommunens förskolor har relevant utbildning eller erfarenhet.

Tabell 2: Personalens utbildningsnivå

	Nyköpings kommun ¹					Kommungrupp ²	Riket ³
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007
Andel (%) årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen	50	52	52	54	55	58	54

Källa: Skolverkets officiella statistik 2009-04-01

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Ledningens/huvudmannens ansvar

Bedömningspunkter

3.2.1 Kommunen ger ledningen förutsättningar att vara förtrogen med det dagliga arbetet i förskolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

¹ Uppgifter baserade på förskolor i kommunal regi

² Uppgifter baserade på förskolor i kommunal regi i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på förskolor i kommunal regi i riket

Motivering
I Skolverkets Allmänna råd för kvalitet i förskolan, Styrning och ledning, betonas att kommunen tydligt bör ange hur ansvaret för förskolan är fördelat samt se till att förskolans chef är väl förtrogen med det dagliga arbetet i förskolan. Det pedagogiska ledarskapet är en viktig komponent för förskolans kvalitet. Ansvariga förskolechefer/rektorer bör ha möjlighet att regelbundet följa det dagliga arbetet i förskolan. I Nyköpings kommuns förskoleverksamhet finns ett mångfacetterat ledarskap där några chefer har ansvar för en enstaka förskola och finns nära, och ibland också arbetar konkret i den dagliga barnverksamheten. Andra har ansvar för stora förskolor med många avdelningar, några har ledningsansvar för flera förskolor geografiskt spridda och en annan grupp är rektorer för både förskolor och grundskolor. Ledarskapets utformning får därmed olika förutsättningar och ger olika konsekvenser. Flera chefer har utsett arbetslagsledare från varje avdelning som fungerar som pedagogiska ledare ut i verksamheten och ingår i förskolechefens/rektors ledningsgrupp. Cheferna i förskolan visar stort engagemang för verksamheten, men ges olika förutsättningar att vara förtrogna med den dagliga verksamheten. Personalen har en tradition av att arbeta självständigt och med egna lösningar, de uppskattar systemet med arbetslagsledare, men känner sig ibland lämnade ur ledningssynpunkt. Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver arbeta med utveckling av det pedagogiska ledarskapet i förskolan.

3.2.2 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Tillgång till plats

Bedömningspunkter

3.3.1 Kommunen erbjuder plats utan oskäligt dröjsmål (inom 3-4 månader efter anmälan).

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

12 (15)

3.3.2 Barn till arbetslösa och föräldralediga erbjuds en vistelse som omfattar minst 3 timmar per dag eller 15 timmar per vecka.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Kommunen ger lättåtkomlig och tydlig information till föräldrarna om rätten till allmän förskola för 4- och 5-åringar samt erbjuder sådan plats.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Grupper

Bedömningspunkter

3.4.1 Barngrupperna i förskoleverksamheten har en lämplig sammansättning och storlek.

Tabell 3: Antal barn per avdelning

	Nyköpings kommun ⁴					Kommungrupp ⁵	Riket ⁶
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007
Antal barn per avdelning	15,9	15,6	15,7	15,2	15,2	17,1	16,7

Källa: Skolverkets officiella statistik 2009-04-01

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

⁴ Uppgifter baserade på förskolor i kommunal- och enskild regi

⁵ Uppgifter baserade på förskolor i kommunal- och enskild regi i kommungruppen

⁶ Uppgifter baserade på förskolor i kommunal- och enskild regi i riket

3.4.2 Kommunen gör konsekvensutredningar inför beslut som påverkar förskolegruppernas storlek/sammansättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.3 Effekter av förskolegruppernas sammansättning utvärderas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5 Lokaler

Bedömningspunkter

3.5.1 Förskoleverksamheten bedrivs i ändamålsenliga lokaler.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.6.1 Såväl kommunen som kommunens förskolor bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar verksamheten samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6.2 Såväl kommunen som varje förskola upprättar en kvalitetsredovisning i enlighet med förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1§ förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje kommun och varje kommunalt bedriven förskola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Enligt 2 § samma förordning ska arbetet med kvalitets-

redovisningen främja kommunernas och förskolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga de nationella målen. Vidare ska, enligt 3 §, kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats och en redogörelse av vilka åtgärder verksamheten och huvudmannen avser vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt 4 §, ska kvalitetsredovisningen för varje förskola utarbetas under medverkan av personal. Barnen och deras vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Enligt 3 § i samma förordning ska i kvalitetsredovisningen redovisas en uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen.

Planering

Det pågår ett kvalitetsarbete i Nyköpings kommuns förskoleverksamhet, såväl på de enskilda förskolorna som på kommunnivå. Förskolorna planerar verksamheten utifrån läroplanen och följer upp arbetet i kvalitetsredovisningar och utvärdering av arbetsplaner. Flera förskolor använder sig av "det pedagogiska året" för systematisk observation, planering, genomförande och utvärdering av sitt arbete. Tillsynen visar också att kommunen arbetar aktivt med kompetensutveckling av förskolepersonalen.

Kommunens kvalitetsredovisning för 2008, som bygger på förskolornas egna kvalitetsredovisningar, visar att det främst är arbetet med normer och värden, inflytande och delaktighet, samt hållbar utveckling som prioriterats.

Måluppfyllelse

Förskolornas kvalitetsredovisningar uppvisar skillnader när det gäller tydlighet kring måluppfyllelse i förhållande till läroplansmålen. Många förskolor har gjort utmärkta kvalitetsredovisningar som väl uppfyller förordningens krav. En del redovisningar är däremot endast beskrivningar av en mängd genomförda insatser utan tydlig koppling till vare sig några fastställda lokala eller nationella mål. Där så är fallet kan kvalitetsredovisningarna inte sägas utgöra ett verktyg för att bedöma i vilken utsträckning de fastställda målen har förverkligats och vilka åtgärder som man ska vidta för att nå bättre måluppfyllelse.

Delaktighet och uppföljning

Föräldrar och barn har på flertalet förskolor bidragit genom att besvara trivselenkäter, men inte i övrigt varit delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningarna. Förskolornas kvalitetsredovisningar redovisar i varierande grad uppföljningar och utvärderingar av verksamhetens likabehandlingsplaner.

Skolinspektionen bedömer därför att kvalitetsredovisningarna inte till fullo är utformade i enlighet med författningens krav. Detta behöver åtgärdas.

3.6.3 Kommunen utövar tillsyn av de enskilda förskolorna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

IngBeth Larsson

Gunnar Olausson

Regelbunden tillsyn av skolbarnsomsorgen

Skolbarnsomsorg

Inledning

Skolinspektionen har granskat skolbarnsomsorgen i Nyköpings kommun under april månad 2009 och genomfört kommunövergripande intervjuer den 14–15 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden, **Utveckling och lärande, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen samt övriga, för verksamheten gällande, författningar.

Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen, tillsammans med verksamheterna, ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är intervjuer och dokument. Dokumenten samlas in från kommunen och skolbarnsomsorgen. Även annan information om kommunens skolbarnsomsorg från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerat på annat sätt, har använts.

I Nyköpings kommun intervjuades ansvariga politiker och förvaltningspersonal med ansvar för skolbarnsomsorg. Dessutom genomfördes intervjuer med ett urval av rektorer och personal från kommunens fritidshem, samt föräldrar med barn i verksamheterna.

Huvudmannen har tagit del av och fått möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av verksamheten

Tabell 1: Antal barn i skolbarnsomsorg

Skolbarnsomsorgen	Antal barn
Fritidshem i kommunal regi ¹	1 612
Barn 6–12 år i familjedaghem	20
Fritidshem i enskild regi	190

Källa: Uppgifter från kommunen 2009-05-05

Skolbarnsomsorgen i Nyköpings kommun bedrivs i form av fritidshem och öppen fritidsverksamhet, samt i familjedaghem.

Skolbarnsomsorgen bedrivs under dagtid på vardagar, samt finns två mindre verksamheter som tar emot barn på obekväm tid.

I fritidshemmen bereds plats till och med vårterminen det år barnet slutar årskurs 3, men Nyköpings kommun erbjuder plats i öppen fritidsverksamhet från och med vårterminen i årskurs 3 till och med årskurs 6. Den öppna fritidsverksamheten erbjuds under skolterminerna.

Barn- och ungdomsnämnden är politiskt ansvarig för skolbarnsomsorgen och varje verksamhet leds av en rektor, vilken i normalfallet också har ansvar för en skola. Nyköpings kommun är organiserat enligt en beställar- utförarmodell. Produktionsenheten som ansvarar för förskola, skola och skolbarnsomsorg har en skolchef för respektive geografiskt område.

Det finns också fem enskilt bedrivna fritidshem i kommunen. Kommunen ansvarar för tillsyn över dessa.

¹ Ytterligare ca 425 barn deltar i öppen fritidsverksamhet

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Utveckling och lärande

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område om kommunen tar sitt ansvar för skolbarnsomsorgen genom att se till att verksamheten kompletterar skolan och erbjuder varje barn en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen. Här granskas om skolbarnsomsorgen är säker, om samverkan med förskolan och skolan liksom med hemmen fungerar för att ge barnen kontinuitet i tillvaron samt om barn som behöver särskilt stöd i sin utveckling ges den omsorg som de har rätt till.

1.1 Omsorg och lärande

Bedömningspunkter

- 1.1.1 Skolbarnsomsorgen erbjuder barnen en meningsfull fritid som utgår från barnens behov och intressen och som stödjer deras fysiska, intellektuella, sociala och emotionella utveckling.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 1.1.2 Skolbarnsomsorgen kompletterar skolan både tids- och innehållsmässigt.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 1.1.3 Inom kommunens skolbarnsomsorg finns det stort utrymme för barnen att påverka och ta ansvar.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 1.1.4 Personalen i den kommunala skolbarnsomsorgen har god uppsikt över barnen och det finns goda rutiner för säkerheten.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 2 a kap 3 § skollagen om förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg framgår att lokalerna ska vara ändamålsenliga. I Skolverkets Allmänna Råd för kvalitet i fritidshem, Lokaler och utemiljö, framgår att kommunen bör se till att fritidshemmets lokaler och utemiljö är trygg, säker, hälsosam och utvecklande. Vidare ska inne- och utemiljön göra det möjligt för personalen att ha uppsikt över de barn de ansvarar för. Vid tillsynen framkommer att delar av personal- och föräldragrupperna upplever fritidshemmen som stimmiga och röriga, med stora barngrupper och stora ytor som barnen har att röra sig på. Det innebär en otrygghet för föräldrar, med oro för om personalen har möjlighet att vara ute med barnen och ha tillräcklig uppsikt. Till skillnad från förskolan så beskrivs att fritidspersonalen inte kan ta emot varje barn när de kommer, vare sig på skolgården eller inomhus. Det skapar hos föräldrar på en del fritidshem oklarhet kring vilka rutiner som finns för att försäkra sig om uppsikt över var barnen befinner sig under vistelsetiden. Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver se över rutinerna för säkerheten på fritidshemmen för att öka tryggheten för barn och föräldrar.

1.1.5 Det finns samarbetsformer mellan förskolor, förskoleklasser, skolor och skolbarnsomsorgen i kommunen vilket bidrar till att ge barnen kontinuitet och underlättar övergångar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X
Motivering	
Enligt Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), 2.5 Övergång och samverkan, ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje barns mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter ett förtroendefullt samarbete med förskolan. Skolverkets Allmänna råd för kvalitet i fritidshem, Samverkan med andra verksamheter, poängterar att det är viktigt att personalen skapar bästa möjliga förutsättningar för varje barns mångsidiga utveckling och lärande genom samarbete med dessa andra verksamheter. Vidare anges att samarbetet är viktigt för att skapa kontinuitet och för att överlätta övergångar mellan olika verksamhetsformer. Av intervjuer med personal och rektorer framgår att det finns verksamheter där skolan, förskoleklassen och fritidshemmet har ett nära samarbete och där förutsättningarna för att skapa en helhet kring barnet är goda. Det finns exempel på pedagogisk samsyn i en del skolområden där också personalen i fritidshemmet har en självklar roll i arbetslaget. Tillsynen visar dock att samverkansformerna	

inte fungerar tillfredsställande i alla delar. På en del håll beskrivs samverkan mellan förskoleklass, skola och fritidshem som obefintlig. Många som arbetar inom skolbarnsomsorgen menar att skolans tradition och behov är styrande och samarbetet sker nästan uteslutande med skolan i fokus. Planeringen styrs därmed av lärarna i skolan vilket enligt fritidshemspersonalen leder till obalans i arbetslaget.

Skolinspektionen bedömer att kommunen bör initiera ett utvecklingsarbete för att få till stånd bättre samverkansformer mellan skolan och fritidshemmen i syfte att stödja barnens och elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.

1.1.6 Kommunens skolbarnsomsorg samverkar med hemmen så att föräldrarna har möjlighet att påverka och anser sig få information om både det egna barnet och verksamheten i stort.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2 Särskilt stöd

Bedömningspunkter

1.2.1 Kommunens skolbarnsomsorg erbjuder varje barn den omsorg som deras speciella behov kräver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 a kap 3 § skollagen ska skolbarnsomsorgen utgå från varje barns behov. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd ges den omsorg som deras speciella behov kräver. Skolverkets allmänna råd för kvalitet i fritidshem anger att kommunen fortlöpande bör utvärdera om resurserna till barn i behov av särskilt stöd är tillräckliga och om insatserna har fungerat.

I samtal och intervjuer med skolledning, personal och föräldrar i Nyköpings kommun, framkommer att barn inom skolbarnsomsorgen med behov av särskilt stöd i vissa fall inte kan få sina behov tillgodosedda. Intervjuer visar att det på grund av verksamhetens förutsättningar kan vara svårare att anpassa verksamheten efter barn som är i behov av särskilt stöd. Detta kan tvinga fram prioriteringar som får som konsekvens att andra delar av barngruppen får begränsat med uppmärksamhet och stimulans i sin utveckling. Möjligheten att ge stöd till barn som är i behov av särskilt stöd varierar mellan olika fritidshem. Intervjuer med skolcheferna visar att det finns behov av att diskutera stödinsatsernas form

och omfattning inom skolbarnsomsorgen.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver utvärdera resursinsatserna inom skolbarnsomsorgen och vidta åtgärder för att försäkra sig om att alla barn i behov av särskilt stöd för sin utveckling, ges den omsorg deras speciella behov kräver.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område om kommunen tar sitt ansvar för skolbarnsomsorgen genom att se till att det pågår ett arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att ta tillvara och utveckla barnens förmåga till empati och omtanke om andra, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Tillsynen granskar också kommunens arbete för att ge barnen en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i samvaron

Bedömningspunkter

2.1.1 Kommunens skolbarnsomsorg har trygga miljöer som utvecklar barnens förmåga att känna empati, respektera varandra och hantera konflikter.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 I kommunens skolbarnsomsorg bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Arbetet inom kommunens skolbarnsomsorg är medvetet inriktat på att motverka traditionella könsmonster.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I 1 kap 2 § skollagen framgår att den som verkar inom skolan särskilt ska främja jämställdhet mellan könen. Enligt Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, ska skolan aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika möjligheter. Det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och de krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. I Skolverkets allmänna råd för kvalitet i fritidshem, Jämställdhet mellan flickor och pojkar, betonas att det är viktigt att personalen reflekterar över sitt eget förhållningssätt till manligt och kvinnligt och aktivt arbetar för jämställdhet integrerat i verksamheten. Tillsynen visar att det finns en ambition att arbeta med jämställdhetsfrågor i Nyköpings kommun. Intervjuer och dokumentanalys visar att personalen upplever att de saknar djupare kunskap om hur de ska motverka traditionella könsmonster. Jämställdhetsinsatser och genusarbete genomförs främst som enstaka, tidsavgränsade projekt, vilka inte integreras i all verksamhet, och som ofta kan vara beroende av enstaka personal som fått egen kompetensutveckling på området. Det innebär att jämställdhetsfrågor riskerar att reduceras till frågor om kvantitet, särskiljande och fördelning av aktiviteter. Skolinspektionen bedömer att fritidshemmen bör utveckla sitt arbete med att motverka traditionella könsmonster så att det tydligare genomsyrar verksamheten på alla nivåer. Det genusinriktade jämställdhetsarbetet kan med fördel också aktualiseras i samarbetet med förskoleklass och skola så att ett helhetsperspektiv växer fram.

2.1.4 Inom kommunens skolbarnsomsorg finns det för varje särskild verksamhet en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap. 6 § ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska en årlig plan upprättas, med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan eller skolan avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan

ska också planen mot kränkande behandling upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Inget särskiljande

Det finns fritidshem som har arbetat fram egna likabehandlingsplaner. Likabehandlingsplanerna för fritidshemmen i Nyköpings kommun har dock i många fall upprättats som en gemensam plan för skolbarnsomsorg och grundskola, ibland även med förskola. Det medför att de olika verksamheternas specifika förutsättningar, mål och åtgärder vanligtvis inte går att särskilja.

Tillsynen visar att den gemensamma planen ofta motiveras med att det är samma barn och att skola och fritidshem delar samma värdegrund. Kravet att det ska finnas en plan för arbetet mot kränkande behandling för varje särskild verksamhet innebär dock att de specifika behov som finns i respektive verksamhet ska redovisas även om det sker i ett sammanfogat dokument. Det förebyggande arbetet och åtgärder vid diskriminering och kränkande behandling ska också beskrivas utifrån de förutsättningar som råder i varje särskild verksamhet. Fritidshemmen är inte synliggjorda i de likabehandlingsplaner inspektörerna tagit del av och kan därför inte sägas utgöra ett konkret verktyg för arbetet mot kränkande behandling.

Kartläggning och uppföljning

De granskade planerna utgår inte heller från en aktuell kartläggning som kan tjäna som utgångspunkt för det förebyggande arbetet inom skolbarnsomsorgen.

Medverkan

Tillsynen visar att barnen inom skolbarnsomsorgen inte i tillräcklig omfattning medverkat i utarbetandet av innehållet i likabehandlingsplanerna.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver vidta åtgärder för att stödja det systematiska arbetet mot kränkande behandling och sörja för att varje särskild verksamhet gör en årlig plan enligt författningarna, som utarbetas under medverkan av barnen. Flera verksamheter kan integreras i planen, men varje särskild verksamhet måste tydliggöras utifrån en aktuell kartläggning och behov av åtgärder.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område kommunens tar sitt ansvar för skolbarnsomsorgen när det gäller tillgången till plats samt för verksamhetens ledning och personal, barngruppernas storlek och sammansättning samt lokalernas ändamålsenlighet. Tillsynen granskar också ledningens ansvarsstagande för kvalitet och utveckling och vilka effekter kommunens kvalitetsarbete får för att förbättra kvaliteten i skolbarnsomsorgen.

3.1 Personalens utbildning och erfarenhet

Bedömningspunkter

3.1.1 Personalen inom kommunens skolbarnsomsorg har relevant utbildning eller erfarenhet.

Tabell 2: Personalens utbildningsnivå

	Nyköpings kommun ²					Kommun- grupp ³	Riket ⁴
	200 3	200 4	200 5	200 6	200 7	2007	2007
Andel (%) årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen	.	49	52	51	52	65	60

Källa: Skolverkets officiella statistik, jämförelsetalen

. = Uppgift saknas

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 a kap 3§ andra stycket skollagen ska det för bedrivande av skolbarnsomsorg ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Enligt Skolverkets Allmänna råd för kvalitet i fritidshem Personalens kompetens, bör kommunen då det är möjligt sträva efter att anställa personal med pedagogisk högskoleutbildning riktad mot den åldersgrupp och den verksamhet som avses. I Nyköpings kommun är andelen personal med pedagogisk högskoleexamen lägre än i riket totalt och betydligt lägre än i jämförbara kommuner. Ingen ökning har skett de senaste fem åren. Andelen personal med pedagogisk högskoleexamen varierar stort mellan olika fritidshem, från 11 till 100 procent enligt uppgifter från kommunens kvalitetsredovisning. Enligt Skolverkets Allmänna råd för kvalitet i fritidshem, Personalens kompetens, är personal med pedagogisk högskoleutbildning viktigt ur kvalitetssynpunkt och för att skapa kontinuitet i det pedagogiska arbetet. Fritidshemmen

² Uppgifter baserade på fritidshem i kommunal regi

³ Uppgifter baserade på fritidshem i kommunal regi i kommungruppen

⁴ Uppgifter baserade på fritidshem i kommunal regi i riket

10 (14)

har som uppdrag att kunna planera och genomföra en pedagogisk verksamhet som är anpassad både till det enskilda barnet och till gruppens behov. Vidare ska personalen kritiskt granska och vidareutveckla verksamheten. Till kompetensen hör också att utveckla samspelet i gruppen och stärka barns identitet och självkänsla samt kunna samspela och kommunicera med varje barn i gruppen och dess föräldrar.

I fritidshemmen i Nyköpings kommun arbetar flera olika yrkeskategorier, t. ex fritidspedagoger, tidigarelärare, förskollärare, barnskötare och fritidsledare. I intervjuer med personal och skolledning framkommer att det finns en stor efterfrågan på pedagogisk kompetensutveckling hos de olika personalkategorier som arbetar i fritidshemmen. Det finns ingen övergripande planering att möta detta behov.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver kartlägga och analysera behov av kompetensutveckling och bör ta ytterligare initiativ för att öka andelen högskoleutbildad personal med utbildningsinriktning mot arbete inom skolbarnsomsorgen.

3.2 Ledningens och huvudmannens ansvar

Bedömningspunkter

3.2.1 Kommunen ger ledningen förutsättningar att vara förtrogen med det dagliga arbetet i fritidshemmen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Tillgång till plats

Bedömningspunkter

3.3.1 Kommunen erbjuder plats utan oskäligt dröjsmål (inom 3–4 månader efter anmälan) till barn vars föräldrar har behov utifrån arbete eller studier eller på grund av barnets eget behov

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Skolbarnsomsorg erbjuds till och med barnet är tolv år.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Grupper

Bedömningspunkter

3.4.1 Barngrupperna inom skolbarnsomsorgen har en lämplig sammansättning och storlek.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kommunen gör konsekvensutredning inför beslut som påverkar fritidshemmets gruppstorlek och gruppammansättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5 Lokaler

Bedömningspunkter

3.5.1 Skolbarnsomsorgen i kommunen bedrivs i ändamålsenliga lokaler.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.6.1 I kommunen bedrivs, på såväl lokal som kommunal nivå, ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga man planerar, följer upp och utvärderar fritidshemmen samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. 1 § och 2 § anges att kommunen som huvudman för skolbarnsomsorgen som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten årligen ska följa upp och säkerställa att verksamheterna utvecklas enligt de nationella målen. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. I Skolverkets Allmänna råd för kvalitet i fritidshem, Styrning och ledning, framhålls att det är viktigt att kommunen har system och rutiner för kontinuerlig planering, uppföljning och utvärdering av verksamheterna och för hur resultaten tas tillvara så att de leder till förbättringar. Tillsynen visar att verksamheten i Nyköpings kommuns fritidshem följs upp och utvärderas inom arbetslagen och gemensamt med skolan i form av lokala arbetsplaner och trivselenkäter till barn och föräldrar. Vid intervjuer med rektorer framkommer emellertid att resultat från utvärderingar och uppföljning på enskilda fritidshem inte efterfrågas eller används strategiskt på en kommunövergripande nivå. I intervjuer med personal och rektorer framkommer vidare att ett mera övergripande systematiskt kvalitetsarbete för kommunens fritidshemsverksamhet saknas. Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver ta ett större ansvar för att målen för fritidshemmens verksamhet tydliggörs, följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

3.6.2 Såväl kommunen som varje fritidshem upprättar en kvalitetsredovisning i enlighet med förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska varje kommunalt driven skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärdering-

en och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan, förskola och fritidshem avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt 2 och 3 § förordningen om kvalitetsredovisning, ska arbetet med kvalitetsredovisning främja kommunernas, skolornas, förskolornas och fritidshemmens kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. I Skolverkets Allmänna råd för kvalitetsredovisning och allmänna råd för kvalitet i fritidshem, anges att kvalitetsredovisningen på kommunal nivå bör redovisa övergripande uppgifter om viktiga förutsättningar för verksamheterna. På verksamhetsnivå bör måluppfyllelse redovisas genom att bedöma hur väl fritidshemmet har arbetat i riktning mot målen i skollagen respektive läroplanen.

I 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ställs krav på personalens medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elever och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta.

Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m ska uppföljning och utvärdering av planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap 8 § skollagen redovisas.

Mål och specifika behov

Tillsynen visar att Nyköpings kommun i sin kommunövergripande kvalitetsredovisning har gjort en sammanställning och analys av fritidshemmens egna kvalitetsredovisningar. Kvalitetsredovisningarna för respektive fritidshem redovisas i de flesta fall tillsammans med områdets skola och ibland förskolans kvalitetsredovisning. Detta innebär att fritidshemmens specifika behov inte synliggörs. Det finns exempel på fritidshem som har mål tydligt kopplade till nationella mål och som beskriver måluppfyllelsen på tillfredsställande sätt. För respektive fritidshem anges dock ofta lokala mål som i varierande grad är kopplade till nationella mål. Det medför att måluppfyllelsen i de flesta fall beskrivs utifrån hur väl de lokala målen nåts och inte lyfts i förhållande till nationella mål.

Delaktighet och uppföljning

Föräldrars och elevers deltagande i utarbetandet av kvalitetsredovisningarna varierar mellan enheter. Likabehandlingsplaner är i många fall upprättade som gemensamt dokument tillsammans med skolan (se 2.1.4) och följs då inte upp eller utvärderas separat för fritidshemmet.

Det pågår ett i stora stycken gott kvalitetsarbete i fritidshemmen såväl som på kommunal nivå vilket inte till fullo fångas upp av kvalitetsredovisningarna.

Skolinspektionen bedömer att kommunen måste försäkra sig om att varje verksamhet årligen upprättar en kvalitetsredovisning som innehåller en tydlig koppling till nationella mål, med resultat, analys av resultat och åtgärder för ökad måluppfyllelse. Detta måste genomföras som ett led i den kontinuerliga uppfölj-

14 (14)

ningen och utvärderingen av verksamheten. Skolinspektionen bedömer också att framförallt elevmedverkan i utarbetande av kvalitetsredovisningar på fritidshemmen behöver stärkas. Skolinspektionen bedömer vidare att kommunens övergripande kvalitetsredovisning av skolbarnsomsorgen måste innehålla en analys av kvalitetsarbetet och måluppfyllelsen och redovisning av kvalitén som helhet. Kommunen måste också redovisa vilka åtgärder som avses vidtas för att därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål.

3.6.3 Kommunen utövar tillsyn av de enskilda fritidshemmen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Datum

2009-06-15

Ort

Linköping

IngBeth Larsson

Gunnar Olausson

Regelbunden tillsyn i Vuxenutbildningen

Grundläggande vuxenutbildning
Gymnasial vuxenutbildning
Svenskundervisning för invandrare
Vuxenutbildning för utvecklingsstörda

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköping under våren och besökt vuxenutbildningen den 15–17 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Den regelbundna tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektor för verksamheten ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och vuxenutbildningen, dels den information som samlats in under besöket. I Nyköpings vuxenutbildning intervjuades rektorerna, lärare i kommunen och olika externa utbildningsanordnare, studie- och yrkesvägledare samt studerande. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av verksamheten

Tabell 1: Antal studerande i vuxenutbildning

Vuxenutbildningen	Antal studerande
Komvux, grundläggande vuxenutbildning	188
Komvux, gymnasial vuxenutbildning (individer och utbildningsplatser heltid)	559/144
Grundläggande vuxenutbildning för utvecklingsstörda	33
Gymnasial vuxenutbildning för utvecklingsstörda	2
Svenskundervisning för invandrare (sfi)	240

Källa: Uppgifter från verksamheten, 2009-05-15

Utbildningsnämnden i Nyköping har det politiska ansvaret för vuxenutbildningen. Organisatoriskt är all utbildning för vuxna samlad under ett och samma tak, Kunskapens hus. Kunskapens hus erbjuder förutom vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, svenskundervisning för invandrare och vuxenutbildning för utvecklingsstörda även högskoleutbildning, kvalificerad yrkesutbildning och uppdragsutbildning.

Den grundläggande vuxenutbildningen, svenskundervisningen för invandrare (sfi) och vuxenutbildningen för utvecklingsstörda (särvox) anordnar Nyköpings kommun i egen regi. Gymnasial vuxenutbildning arrangeras dels i egen regi, dels av externa utbildningsanordnare. Ramavtal finns med olika utbildningsleverantörer t.ex. NTI-skolan, MiROi, Jensen Education och Kompetensutvecklingsinstitutet.

Grundläggande vuxenutbildning bedrivs främst i kärnämnen. Gymnasial vuxenutbildning anordnas inom olika ämnen och tillsammans erbjuds ett fyrtiotal olika kurser. Ett flertal yrkesutbildningar erbjuds också antingen i egen regi eller av externa anordnare. Sammanlagt ger utbudet av gymnasial vuxenutbildningen de studerande en relativt stor frihet att välja mellan olika studieformer. Allt från schemabundna lärarledda lektioner över olika flexibla mellanformer till ren distansundervisning.

Särvox kan erbjuda kurser motsvarande den obligatoriska grundsärskolan för barn och ungdom och några kurser från gymnasiesärskolan. Ämnen som ges inom träningsskolan är kommunikation samt verklighetsuppfattning och omvärldskunskap.

Sfi-start kallar skolan den verksamhet som utgör ingången till sfi-studierna. Syftet med verksamheten är att, under en begränsad tid, erbjuda grundläggande kunskaper i svenska samtidigt som en kartläggning av den studerandes kunskaper sker så att den enskilda individen så snabbt som möjligt kan placeras in i en passande undervisningsgrupp inom sfi. Sfi anordnas i tre olika studievägar och med sammantaget fyra nationella kurser (A–D). Studieväg 1 omfattar kurserna A och B, studieväg 2 kurserna B och C och studieväg 3 omfattar kurserna C och D.

Vuxenutbildningen leds av tre rektorer. I huvudsak ser de tre ansvarsområden ut som följer, en rektor ansvarar för externa anordnare, en rektor för vuxenutbildning för utvecklingsstörda och svenskundervisning för invandrare och en rektor för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område verksamhetens kunskapsresultat och arbetet för att ge de studerande möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar verksamheten ger de studerande att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Andel (%) av kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning med respektive betyg för A-kurserna i Engelska, Matematik och Svenska

		Nyköping					Kommun-grupp ¹	Riket ²
		2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008
Engelska A	Icke godkänt	13	18	8	17	18	19	17
	Godkänt	36	47	40	37	35	27	31
	Väl godkänt	44	22	42	40	34	28	29
	Mycket väl godkänt	6	13	10	6	12	26	22
Matematik A	Icke godkänt	13	16	15	18	19	20	21
	Godkänt	34	44	47	46	44	36	37
	Väl godkänt	34	29	25	31	29	26	27
	Mycket väl godkänt	19	10	13	5	9	18	16
Svenska A	Icke godkänt	16	32	33	47	29	17	16
	Godkänt	39	36	37	37	37	26	27
	Väl godkänt	33	28	19	10	34	30	32
	Mycket väl godkänt	12	4	11	6	0	27	25

Källa: Skolverkets officiella statistik, 2009-02-25

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 3: Andel (%) kursdeltagare i grundläggande vuxenutbildning som slutfört eller avbrutit kurs

Grundläggande vuxen- utbildning	Nyköping					Kommun-grupp ³	Riket ⁴
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008
Slutfört kurs	75	75	69	71	64	69	66
Avbrutit kurs	23	20	27	22	35	28	27
Fanns i pågående utbildning	2	5	5	7	1	3	7

Källa: Skolverkets officiella statistik, 2009-02-25

Tabell 4: Andel (%) kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning eller påbyggnadskurser som slutfört eller avbrutit kurs.

Gymnasial vuxenutbildning eller påbyggnadskurser	Nyköping					Kommun-grupp ⁵	Riket ⁶
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008
Slutfört kurs	80	78	75	75	72	73	75
Avbrutit kurs	18	18	22	22	26	21	20
Fanns i pågående utbildning	2	4	3	3	2	5	5

Källa: Skolverkets officiella statistik, 2009-02-25

Tabell 5: Studieresultat för studerande i sfi som två år tidigare påbörjat sin utbildning

		Nyköping					Kommun- grupp ⁷	Riket ⁸
		2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007
Andel (%) elever som börjat i sfi och godkänts senast efter 2 läsårs enligt studieväg...	sfi 3	38	34	45	47	51	38	33
	sfi 2	5	7	14	10	14	6	7
	sfi 1	1	1	2	7	3	2	2
	avbrutit utbildningen	45	49	16	14	20	28	35

Källa: Skolverkets officiella statistik, 2009-02-25

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket⁷ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen⁸ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

Vuxenutbildningen i Nyköping har kanaler för att informera kommunmedborgarna, inklusive studerande ur verksamheternas målgrupper, om möjligheterna till studier. Nationell statistik från 2007 visar också att andelen invånare i åldersgruppen 20–64 år som deltar i komvux ligger i nivå med riket och andelen korttidsutbildade studerande som delar i utbildningen ligger något över riket.

Undervisningen inom svenska för invandrare visar generellt sätt mycket goda resultat under perioden 2005–2007 både vad gäller andelen studerande som godkänts inom två år och andelen som slutfört utbildningen.

När det gäller andelen som avbrutit kurser inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildningen för perioden 2004–2008 så har värdena legat under riket så gott som alla år förutom 2008 då det var en högre andel på både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning som avbröt sina kurser. Verksamheten bör därför i sitt kvalitetsarbete särskilt uppmärksamma det senaste årets ökning av antalet avbrott inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning.

En jämförelse av andel kursdeltagare per betygsteg inom kommungruppen och riket för gymnasiekurserna Svenska A, Engelska A samt Matematik A visar att andelen Mycket väl godkänt är anmärkningsvärt lågt inom samtliga kurser under perioden 2004–2008. Dessutom är andelen Icke godkända inom Svenska A påfallande högt.

I Kunskapens hus kvalitetsredovisning för 2007/2008 redovisas för vuxenutbildningen för utvecklingsstörda att betyg har utfärdats för åtta studerande i engelska och historia på grundskolenivå och att övriga studerande delvis har uppnått kunskapsmål i ämnen och kurser.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att verksamheten utgör ett stöd för vuxnas lärande. Åtgärder behöver dock vidtas så att en högre andel studerande ges möjlighet att nå målen i Svenska A.

1.2 Uppföljning och kommunikation av resultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp de studerandes kunskapsutveckling och resultat i alla kurser och kunskapsområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna ger fortlöpande varje studerande information om utvecklingsbehov och resultat i studierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (11)

1.2.3 De studerande har en individuell studieplan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning och betygssättning**Bedömningspunkter****1.3.1 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Betyg sätts och utfärdas, intyg utfärdas och betygs katalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 4 kap. 1–1 a §§ förordningen om vuxenutbildning för utvecklingsstörda ska inom den del av grundläggande särsvux som motsvarar grundsärskolan och inom gymnasial särsvux, för den elev som inte uppnår betyget Godkänt utfärdas ett intyg om att eleven har deltagit i kursen.

Inom särsvux har inga sådana intyg utfärdats. Skolinspektionen har dock uppmärksammat att skolan har en mall som går att använda för detta ändamål. Åtgärder behöver vidtas så att de elever som inte uppnår betyget Godkänt istället erhåller ett intyg.

1.4 Genomförande av utbildningen**Bedömningspunkter****1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för utbildningen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 De studerande har möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Den studerandes tidigare utbildning och erfarenhet kartläggs/valideras.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 Särvox bedriver en verksamhet som syftar till att ge vuxna som är utvecklingsstörda kunskaper och färdigheter som motsvarar den obligatoriska särskolan eller gymnasiesärskolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till de studerandes behov**Bedömningspunkter****1.5.1 Utbildningarna är flexibla och anpassade till de studerandes behov, förutsättningar, erfarenheter och livssituation.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter med utbildningen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område verksamhetens arbete för att påverka och stimulera de studerande att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt verksamhetens arbete för att ge de studerande en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Inom vuxenutbildningen är miljön trygg och inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Verksamheterna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Det finns planer mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av studerande. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av studerande vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Nyköpings kommun har en gemensam handlingsplan för alla verksamheter inom Kunskapens hus. Planen uppfyller till stora delar lagens krav. Dock saknas en kartläggning som utgångspunkt för de planerade åtgärderna. De studerande har inte heller medverkat när planen upprättats eller setts över. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för verksamhetens målinriktning samt hur verksamhetens kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för verksamheten.

3.1 Likvärdig tillgång till utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Kommunen ger vuxna tillgång till grundläggande vuxenutbildning, grundläggande särvox och sfi enligt författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Kommunen verkar aktivt för att nå dem i kommunen som har rätt till grundläggande vuxenutbildning, grundläggande särvox och sfi.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Kommunen verkar i samarbete med arbetsförmedlingen för att sfi-studerande ges möjligheter att öva det svenska språket i arbetslivet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Verksamheternas lokala kurser överensstämmer med författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 De studerande erbjuds vägledning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.6 Utbildningen för alla studerande är, med de undantag som författningarna medger, avgiftsfri.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

10 (11)

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Lärarna inom utbildning i egen regi och upphandlad utbildning har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorerna har, genom utbildning och erfarenhet, förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Styrelsens ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan nämnd, förvaltning och verksamheterna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Rektorernas ansvar

Bedömningspunkter

3.4.1 Rektorerna håller sig förtrogna med det dagliga arbetet och tar som pedagogiska ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Rektorerna fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.5.1 Vuxenutbildningen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.5.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas.

I Kunskapens hus kvalitetsredovisning som omfattar samtliga verksamheter, redovisas inte någon uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och studerande.

Av intervjuerna framkom att de studerande har svarat på enkäter som underlag för kvalitetsredovisning. I övrigt har kvalitetsredovisning inte utarbetats under medverkan av de studerande. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Ingela Djurberg

Ewa Hallberg

Regelbunden tillsyn i Bergshammars skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Bergshammars skola den 17 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Bergshammars skola, dels den information som samlats in under besöket. I Bergshammars skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Bergshammars skola

Tabell 1: Antal elever på Bergshammars skola

Bergshammars skola	Antal elever
Förskoleklass	17
Grundskola	85

Källa Uppgift från skolan 2009-03-17.

2 (10)

Bergshammars skola är belägen i Bergshammar, en ort som ligger fem kilometer västerut från centralorten Nyköping. Skolan arbetar med utomhuspedagogik som metod inom olika ämnen och årskurser. Skolan har ett samarbete med Svalstaskolan, som är belägen tre kilometer från orten, när det gäller slöjdundervisning och skolsköterska. Personal och elever i förskoleklassen och grundskolan samverkar i ett arbetslag.

Rektorn på Bergshammars skola är nytillträdd sedan den 1 februari 2009. Rektorn har tidigare arbetat som rektor i Norrköpings kommun. Eleverna fullföljer oftast sin utbildning i grundskolan i Nicolaiskolan. Skolan omfattar årskurserna 7–9 och är belägen i kommunens centralort, Nyköping.

Inom skolan finns även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Dessa verksamheter granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Bergshammars skola har sammanställningar av elevers kunskapsresultat i årskurs 5 i svenska, matematik och engelska men saknar för samtliga ämnen på skolnivå. Lärarna följer däremot upp elevernas kunskapsresultat på individnivå.

Enligt skolans uppgifter har både resultaten från nationella ämnesproven och andelen elever som nådde målen i svenska, engelska och matematik varit identiska under åren 2004–2008. Antalet elever är få i årskurs 5 och har under perioder varierat mellan som minst 15 och som mest 29 elever, enstaka elevers resultat påverkar därför starkt skolans samlade resultat. Bedömning av i vilken utsträckning skolan totalt sett arbetar för att eleverna ska nå målen är därför svårt att avgöra. Noterbart är att under 2008 var det 56 procent av eleverna som nådde kravnivån på nationella ämnesprovet i matematik, av de som deltog.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla undervisningen så att alla elever utifrån sina förutsättningar och behov ges möjlighet att nå målen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

4 (10)

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I Bergshammars skolas individuella utvecklingsplaner, som inspektörerna tagit del av, saknas omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i samtliga ämnen (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5), som eleven får undervisning i. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (10)

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 5 kap. 4 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska ges stödundervisning, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska ha uppnåtts vid slutet av det tredje, det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd.

Det har i intervjuer med lärare och rektor framkommit att särskilt stöd ges på skolan men att sådant stöd inte ges till alla elever som behöver detta. Enligt Skolinspektionens bedömning behöver organisationen av stödåtgärder ses över, så att förutsättningar ges för alla elever på Bergshammars skola att nå de nationella målen.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Bergshammars skola har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser. På Bergshammars skola erbjuds enligt lärare och rektor elevens val i varierande omfattning för de olika årskurserna. Tiden används i årskurs 5 och 6 för stöd i något ämne. Detta är inte förenligt med grundskoleförordningens bestämmelser om elevens val och behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

10 (10)

Bergshammars skola följer upp kunskapsresultaten hos eleverna på individnivå i samtliga ämnen samt på skolnivå i ämnena engelska, matematik och svenska. På skolnivå saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås. Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Skolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll. Bergshammars skolas kvalitetsredovisning innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Av intervjuerna har framkommit att eleverna har svarat på enkäter som underlag för skolans kvalitetsredovisning. I övrigt har Bergshammars skolans kvalitetsredovisning inte utarbetats under medverkan av elever. Detta behöver åtgärdas.

Datum Ort
2009-06-15 Linköping

Yvonne Hoffmann

IngBeth Larsson

Regelbunden tillsyn i Blomenbergska skolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under perioden februari till april 2009 och besökt Blomenbergska skolan den 27 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Blomenbergska skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Blomenbergska skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Blomenbergska skolan

Blomenbergska skolan	Antal elever
Förskoleklass	10
Grundskola	37

Källa: Uppgifter från skolan 2009-02-27

Blomenbergsska skolan utgör tillsammans med Tystberga skola ett rektorsområde. Blomenbergsska skolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6. Rektorsområdet omfattar även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, men dessa verksamheter behandlas i särskilda rapporter där verksamheten beskrivs och bedöms i ett kommunperspektiv. Rektor har det övergripande ansvaret för verksamhet, personal och ekonomi. Underställd rektor finns en biträdande rektor med ett pedagogiskt ansvar för förskoleverksamhet inom rektorsområdet. Den biträdande rektorn har vid sidan av sitt ledningsuppdrag och viss undervisning även uppdrag som didaktikmentor i områdets båda skolor. Skolan består av ett arbetslag och verksamheten bedrivs av fem personer. Undervisningen i ämnena idrott och hälsa och slöjd genomförs av lärare i Tystberga skola dit eleverna reser. Verksamheten bedrivs i åldersintegrerade klasser, en för förskoleklass och årskurs 1, en för årskurserna 2 och 3 och en för årskurserna 4–6.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

Andel elever som nått kravnivån på de nationella ämnesproven	Blomenbergsska skolan					Riket
	2004	2005	2006	2007	2008	2008
Svenska/Svenska som andra språk	92	80	88	100	100	87
Matematik	75	70	88	100	100	73
Engelska	92	70	88	100	100	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-27. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven.

Kommentar och bedömning:

Skolans kvalitetsredovisning omfattar endast måluppfyllelsen i de nationella ämnesproven för årskurs 5, samt en sammanvägd bedömning av elevers kunskapsprofil i årskurs 2 i ämnena svenska och matematik. Av tabellen ovan framgår att samtliga elever under 2007 och 2008 nått målen i ämnesproven.

Blomenbergsska skolan genomför kontinuerligt prov och diagnoser för att bedöma elevernas kunskaper, huvudsakligen berör dessa dock enbart ämnena svenska, engelska och matematik. Blomenbergsska skolan är liten till sin omfattning och pedagoger och skolledning uppfattar att man har en god bild av elevernas kunskapsutveckling, man har också god kontroll över de barn som kan vara i behov av stöd i olika former och omfattning. Skolan saknar dock en samlad bild av kunskapsresultaten över tid och i samtliga de ämnen där eleverna får undervisning. Det finns heller ingen redovisning av olika grupper resultat, t.ex. flickors respektive pojkars resultat. Skolans utvecklingsarbete för en högre måluppfyllelse i samtliga ämnen förutsätter både en uppföljning och sammanställning på skolnivå, samt analyser och åtgärder.

Blomenbergsska skolan har en alltför knapphändig resultatredovisning, varför en samlad bedömning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen inte är möjlig att göra. Skol-

inspektionen bedömer att Blomenbergsskolan behöver förbättra resultatredovisningen, göra sammanställningar, analysera och vidta åtgärder för att på så sätt ge alla elever möjligheter till en högre måluppfyllelse i samtliga ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

I Blomenbergsskolan följs de äldre elevernas kunskapsutveckling upp i anslutning till att de individuella utvecklingsplanerna upprättas. För de yngre eleverna görs uppföljningen endast i ämnena matematik och svenska. Skolinspektionen bedömer att samtliga elevers kunskapsutveckling behöver följas upp i alla de ämnen som eleverna undervisas i.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtal.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Individuella utvecklingsplaner upprättas för eleverna i Blomenbergskolan. Utvecklingsplanerna saknar dock huvudsakligen en sammanfattande beskrivning för de insatser som behövs för att eleven ska nå målen, eller nå så långt möjligt i sin utveckling. Skolans insatser är inte tydliga, medan elevens insatser eller ansträngningar markeras. Blomenbergskolans individuella utvecklingsplaner är inte upprättade i enlighet med bestämmelserna. Skriftliga omdömen ska redovisa elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Detta gäller även de olika ämnena inom blocken natur- och samhällsorientering från och med årskurs fem. Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (13)

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 b kap. 1 § skollagen ska utbildningen i förskoleklass stimulera varje barns utveckling och lärande. Den ska ligga till grund för fortsatt skolgång.

Förskoleklassen är en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Samtidigt är det viktigt att förskolans pedagogik med lek, omsorg, skapande och barns eget utforskande får genomslag i förskoleklassen så att året i förskoleklassen skiljer sig från grundskolan. Förskoleklassen ska vara ett möte och en integration av de olika kulturerna i förskolan och i skolan.

Förskoleklassverksamheten i Blomenbergska skolan bedrivs integrerat med undervisningen i årskurs 1, huvudsakligen har eleverna i årskurs 1 och förskoleklassbarnen samma verksamhetstider. Båda verksamheterna leds och genomförs av en lärare och verksamheterna har en åldersrelaterad anpassning men det finns en risk att förskoleklassens verksamhet i för stor utsträckning utformas som undervisningen i grundskolan. Förskolans intentioner, arbetsformer och synsätt på barnets utveckling tonas ner och förskoleklassen får en mera skollik utformning.

Skolinspektionen bedömer att det pedagogiska arbetet i förskoleklassen bör bli föremål för utveckling för att i större utsträckning formas enligt förskolans pedagogiska intentioner. En utvecklad samverkan mellan förskoleklassverksamhe-

terna och förskolorna i rektorsområdet kan vare stöd för ett sådant utvecklingsarbete.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Blomenbergska skolan utarbetas åtgärdsprogram för elever som är i behov av särskilt stöd i ämnena svenska, engelska och matematik. Åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av beskriver inte alltid stödinsatser eller motsvarande som skolan ska bistå med. Åtgärderna beskrivs i stället som ökade arbetsinsatser från elevens sida med stöd från hemmet. I de studerade åtgärdsprogrammen finns endast begränsat en redovisning av hur insatserna ska utvärderas och vem som har ansvar för detta.

Skolinspektionen bedömer att skolan ska upprätta åtgärdsprogram enligt bestämmelserna i samtliga de fall där en elev har behov av särskilda stödåtgärder och utan sådant stöd riskerar att inte nå målen. Programmen ska genomsyras av en positiv elevsyn som utgår från elevens förmågor och kunskaper. Skolans

insatser och åtgärder ska tydligt framgå av åtgärdsprogrammen, liksom ansvar och utformning av insatsernas utvärdering. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en lika-behandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Blomenbergsska skolan har en aktuell likabehandlingsplan. Planen uppfyller huvudsakligen skollagens krav. De åtgärder för förebyggande insatser, som

beskrivs i planen, är dock relativt allmänt eller generellt formulerade och utgår inte från någon kartläggning av behoven eller bedömning av de lokala förhållandena. Ansvarsförhållanden är också vagt formulerade och det framgår inte av planen hur skolan ska agera om vuxna kränker barn. Elevers kännedom om planen är relativt vag och eleverna har inte deltagit i arbetet med planen och dess utvärdering.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att planen överensstämmer med lagens intentioner och så att elever bereds möjlighet att delta i arbetet med planen.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid).

Av den timplan som gäller för undervisningen i Blomenbergska skolan framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i timplanen synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

10 (13)

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska.

Av intervjuer med rektor framkommer att det i Blomenbergsskolan finns elever som vid besöket bedöms vara i behov av svenska som andraspråk men som skolan inte anordnar undervisning för i ämnet. Detta behöver åtgärdas.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 5 kap. 5 och 8 §§ samt 8 kap. 1 § grundskoleförordningen ska styrelsen efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i en särskild undervisningsgrupp.

Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång är i Nyköpings kommun delegerat till rektorerna. Av elevvårdskonferensprotokoll som Skolinspektionen tagit del av framkommer att rektor fattat beslut om såväl placering i särskild undervisningsgrupp som anpassad studiegång. Protokollen har inte en sådan utformning att de kan uppfattas som beslutshandlingar och det saknas vid beslut om svenska som andra språk en fullföljdshänvisning. Detta behöver åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iaktas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. I Blomenbergska skolan följs kunskapsresultaten upp hos de äldre eleverna på individnivå. På skolnivå saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås. Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Kunskapsredovisning och måluppfyllelse Blomenbergska skolans kvalitetsredovisning innehåller huvudsakligen de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Det framgår heller inte i vilken grad verksamheten når de nationella målen. Åtgärder och mål som formuleras för en högre måluppfyllelse ska vara ett stöd för det kommande arbetet och ges en utformning som möjliggör utvärdering och bedömning av insatsernas effekter. Detta behöver åtgärdas.

Utvärdering av likabehandlingsplanen

Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas.

Blomenbergsska skolans kvalitetsredovisning upptar en rubrik rörande likabehandlingsplanen. Det framgår dock inte om planen varit föremål för en utvärdering eller eventuella effekter av det förebyggande arbetet. Detta behöver åtgärdas.

Delaktighet

Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Detta behöver åtgärdas

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Gunnar Olausson

Ewa Pettersson

Regelbunden tillsyn i Borgmästarhagsskolan

Grundskola årskurserna 7–9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren och besökt Borgmästarhagsskolan den 24 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Borgmästarhagsskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Borgmästarhagsskolan

Skolan	Antal elever
Grundskola	584

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-01-15

2 (12)

Borgmästarhagsskolan är en grundskola som ligger i Nyköpings tätort. På skolan arbetar cirka 50 lärare. Lärare och elever är uppdelade i fyra arbetslag. Två arbetslag med vanliga klasser och två arbetslag med profilklasser. Skolan har profilklasser i ishockey, handboll och musik. Till profilklasserna söker elever från hela Nyköpings kommun. På skolan finns även elever mottagna i den obligatoriska särskolan. Dessa elever läser individintegrerat tillsammans med grundskolans elever.

För skolans ledning finns en rektor och en biträdande rektor.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön

	Borgmästarhagsskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	200,5	214,3	209,1	212,5	214,0	201,4	204,3	209,3
- Flickor	206,5	229,2	221,1	219,0	225,4	213,7	215,9	220,6
- Pojkar	196,0	202,1	195,5	206,3	202,9	189,5	192,7	198,5
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	79	84	74	82	84	73	76	77
- Flickor	78	..	85	87	86	76	79	80
- Pojkar	81	80	61	77	82	70	73	74
Andel (%) behöriga till nationellt program	89	94	85	88	89	82	89	89
- Flickor	90	96	93	88	88	85	90	90
- Pojkar	89	93	77	88	91	78	87	88

Källa: Skolverkets skoldatablad, 2009-03-13

. = Uppgift saknas . = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:	Borgmästarhagsskolan					Samtliga skolor i kommunen ⁴	Kommungrupp ⁵	Riket ⁶
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Engelska	.	96	91	93	95	94	96	96
Matematik	..	92	86	91	89	84	83	83
Svenska	.	96	93	96	95	97	97	97

Källa: Skolverkets statistikdatabas SIRIS, 2009-03-13

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

Kommentar och bedömning:

Resultatmåttén 2008 för eleverna i årskurs 9, meritpoäng, andelen elever som når målen i samtliga ämnen samt behörighet till ett nationellt gymnasieprogram är bättre än de genomsnittliga måttén för kommunen och bättre eller i nivå med riket. Samtliga resultatmåttén har förbättrats under de tre senaste åren. Ställs Borgmästarhagsskolans meritpoäng i förhållande till förväntade resultat så som de beskrivs i Skolverkets resultatdatabas SALSA (Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser) uppvisar skolan däremot en sjunkande trend de senaste fyra åren och 2008 ligger meritvärdet under det förväntade värdet för skolan.

Vid en jämförelse av det genomsnittliga meritvärdet mellan flickor och pojkar har flickorna liksom i riket i övrigt en högre måluppfyllelse. Det finns även skillnader mellan ämnen där flickorna på Borgmästarhagsskolan når ett betydligt högre betyg i t.ex. bild och svenska medan pojkarna når ett högre betyg i idrott och hälsa.

Resultaten på de nationella ämnesproven varierar något mellan åren liksom andelen elever som genomför proven. I ämnet matematik ligger provresultatet över både kommunen och rikets värden. Resultaten för ämnena svenska och engelska ligger under samma period i nivå med kommunen och riket. Nationell statistik för Borgmästarhagsskolan visar också att avvikelserna mellan provbetyg och slutbetyg har minskat mellan åren 2006–2008 och var 2008 i huvudsak mindre än för riket.

Skolinspektionen konstaterar att alla elever inte når målen för utbildningen och att det finns skillnader mellan flickor och pojkars måluppfyllelse. Skolinspektionen bedömer att Borgmästarhagsskolan i sitt kvalitetsarbete särskilt bör uppmärksamma resultaten i syfte att finna åtgärder för att ge alla elever ökade möjligheter att nå målen för utbildningen.

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Av de individuella utvecklingsplaner i Borgmästarhagsskolan som inspektörerna tagit del av ligger ansvaret för insatserna i huvudsak på vad eleven själv ska göra och det redovisas i mycket liten omfattning vilka insatser som skolan avser att bidra med. Vidare saknas omdömen om elevernas kunskapsutveckling i respektive ämne som eleven får undervisning i inom de samhällsorienterande ämnena. Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

6 (12)

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 4 kap. 2 § skollagen framgår att eleverna ska ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, framgår att läraren ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad, svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle. Av intervjuerna på Borgmästarhagsskolan har det framkommit att elevernas möjligheter till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet är beroende av vilken lärare eleven har. Skolinspektionen bedömer att Borgmästarhagsskolans arbete med att ge eleverna ett ökat inflytande och ansvarstagande över

det egna lärandet behöver åtgärdas.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant vid tillfället för tillsynsbesöket	Ej relevant vid tillfället för tillsynsbesöket

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Vidare ska enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Borgmästarhagsskolan har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för de insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året. Vidare har inte eleverna på skolan medverkat när planen setts över, följts upp och upprättats.

Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 4 kap. 4 § skollagen ska utbildningen i grundskolan vara avgiftsfri för eleverna. De ska utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmateriel, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för

eleverna.

I intervjuer framkom att Borgmästarhagsskolan tar ut avgifter som inte kan anses vara en obetydlig kostnad för elevers deltagande vid vissa friluftsdagar. All undervisningen ska vara kostnadsfri. Detta gäller även om deltagandet i t.ex. en skidresa som medför vissa kostnader för eleven, är frivillig och andra kostnadsfria aktiviteter kan väljas. Skolinspektionen bedömer att de avgifter som förekommer i vissa sammanhang inte är obetydliga och därmed inte är förenliga med skollagen. Detta behöver åtgärdas.

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Elevvårdskonferens

Enligt 3 kap. 4 § grundskoleförordningen ska rektorn bl.a. ingå som ledamot i elevvårdskonferensen.

Rektorn har rätt att i undantagsfall utse annan än sig själv till ordförande i elevvårdskonferensen. Det är dock viktigt att möjligheten inte används i en sådan omfattning att man i praktiken kringgår bestämmelserna.

På Borgmästarhagsskolan deltar rektorn endast i elevvårdskonferensen när ärenden från två av skolans fyra arbetslag tas upp. Detta är inte förenligt med bestämmelserna och behöver åtgärdas.

Särskild undervisningsgrupp

Enligt 8 kap.1 § grundskoleförordningen får beslut om att en elev ska undervisas i särskild undervisningsgrupp överklagas hos Skolväsendets överklagande-nämnd.

Borgmästarhagsskolans rektor fattar beslut om placering i särskild undervisningsgrupp på delegation från kommunens barn- och ungdomsnämnd. Genom dokumentation och intervjuer framkom att dessa beslut saknar information om hur de kan överklagas (en så kallad fullföljdshänvisning). Detta behöver åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisning-

12 (12)

arna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Borgmasterhagsskolans kvalitetsredovisning innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Ingela Djurberg

Leif Magnusson

Regelbunden tillsyn i Brandkärsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Brandkärsskolan den 24 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Brandkärsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Brandkärsskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Brandkärsskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	32
Grundskola	195

Källa: Uppgift från skolan 2009-02-24

2 (10)

Brandkärsskolan är belägen i ett av Nyköpings ytterområden. Verksamheten i Brandkärsskolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1–6 samt skolbarnsomsorg. Skolan har en mångkulturell profil med inriktning mot språkutveckling. Skolans ledning består av en rektor och en biträdande rektor. Brandkärsskolan är indelad i tre arbetslag, vilka leds av var sin arbetslagsledare. Utöver verksamheterna förskoleklass och grundskola finns även skolbarnsomsorg på skolan. Denna verksamhet inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskild verksamhetsrapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

I Brandkärrsskolan redovisas måluppfyllelsen för årskurs 5 i ämnena svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska. För årskurs 5 visar skolans redovisning år 2008 att de flesta av skolans elever når målen i ämnena svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska. För övriga ämnen finns ingen måluppfyllelse angiven. Skolinspektionen kan därför inte göra någon bedömning av skolans samlade kunskapsresultat. Skolinspektionen bedömer dock att skolan i sitt kvalitetsarbete bör analysera resultaten i samtliga ämnen med syfte att finna åtgärder, för att förbättra alla elevers möjlighet att nå målen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt

4 (10)

informera rektorn.

I Brandkärsskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i ett flertal ämnen. Av intervjuer och dokument framgår dock att denna uppföljning inte sker i alla ämnen. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I Brandkärsskolans individuella utvecklingsplaner saknas omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5), som eleven får undervisning i. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (10)

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Brandkärsskolan upprättas åtgärdsprogram som huvudsakligen är av god kvalitet. Av intervjuer och dokument framgår dock att åtgärdsprogram huvudsakligen upprättas i ämnena engelska, matematik och svenska trots att elever erhåller särskilt stöd i andra ämnen.

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogram ska upprättas i de ämnen i vilka eleven erhåller särskilt stöd.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro**Bedömningspunkter****2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Brandkärsskolan har en plan för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov som, utifrån en aktuell kartläggning, beskriver de insatser som ska genomföras under det kommande året. Planen saknar även en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas om kränkningar sker mellan vuxen och elev. Av intervjuer på Brandkärsskolan framgår att elever inte deltagit i arbetet med likabehandlingsplanen. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

8 (10)

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen.). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Av intervjuer framgår att eleverna på Brandkärrsskolan som elevens val i svenska och erbjuds fördjupad kunskap i ämnena svenska eller musik. Skolinspektionen bedömer att Brandkärrsskolan erbjuder elevens val i alltför begränsad omfattning vilket behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får

göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna.

I Brandkärsskolan har ett flertal av skolans lärare en utbildning inriktad mot matematik/naturorienterande ämnen respektive svenska/samhällsorienterande ämnen för årskurs 1–7. Flera av dessa lärare undervisar i årskurs 4–6 i ämnen utöver sin inriktning

Skolinspektionen bedömer att lärare som inte har utbildning för den undervisning de bedriver används i en betydande del av undervisningen. Detta sker trots att lärare med adekvat utbildning finns att tillgå på skolan. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

10 (10)

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Brandkärsskolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll och innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultaten alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Lena Stadler

Per Lennermark

Regelbunden tillsyn i Bryngelstorpskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren och besökt Bryngelstorpskolan den 4 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Bryngelstorpskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Bryngelstorpskolan

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	26
Grundskola	187

Källa: Uppgifter från skolan 2009- 03- 11

Bryngelstorpsskolan ligger i Nyköpings östra ytterområde. Skolans elever kommer huvudsakligen från villabebyggelsen i skolans närområde och endast ett fåtal elever använder skolskjuts. Skolans närmsta omgivning utgörs av skogliknande parkområde, avskilt från omgivande trafik och med goda möjligheter till lek och fritidsaktiviteter. I

2 (10)

anslutning till skolbyggnaden finns en gymnastikhall och på gångavstånd även simhall.

Arbetet är organiserat i tre arbetsenheter. Arbetsenhet 1 arbetar med fritidshemmet, arbetsenhet 2 med förskoleklass och årskurserna 1–3 och arbetsenhet 3 arbetar med årskurserna 4–6. Inom enheterna formas arbetslag kring varje årskurs. För elever i behov av särskilt stöd finns lärare med specialkompetens och, för ändamålet, anpassade lokaler.

Skolans förre rektor lämnade skolan i november varför arbetet leds av en t.o.m. februari månads utgång tillförordnad rektor i avvaktan på att tjänsten tillsätts. För att komplettera den tillförordnade rektorns erfarenheter av planering m.m. inom skolan har även ordinarie befattningshavare deltagit i rektorsintervju och återkoppling.

I skolan finns även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Dessa verksamheter granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Bryngels- torpskolan	Riket	Bryngels- torpskolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	93	85	100	87
	Matematik	90	72	92	73
	Svenska	88	71	89	72
	Svenska som andraspråk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-04. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Bryngelstorpskolan				
	2004	2005	2006	2007	2008
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	91	96,5	99,5	97	88

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-04

Kommentar och bedömning:

Bryngelstorpskolan når genomgående förhållandevis goda resultat. Resultaten på de nationella ämnesproven överträffar, med i flera fall god marginal, rikets genomsnittsvärden. Då skolan redovisar kunskapsresultat sammantaget för samtliga elever kan emellertid ingen bedömning av eventuella skillnader mellan pojkar och flickor göras.

Tabell 3, "måluppfyllelse i årskurs 5", visar att andelen elever som nått målen i samtliga ämnen varierat påtagligt mellan 2004 och 2008. Sedan 2006 har andelen, trots anpassning och stöd, minskat med ca 11 procentenheter.

Skolinspektionen bedömer att det är angeläget för skolan att analysera kunskapsresultaten och lägga slutsatserna till grund för det fortsatta kvalitetsarbetet i syfte att nå en högre grad av måluppfyllelse i enlighet med läroplans och kursplanernas mål.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Av de individuella utvecklingsplaner i Bryngelstorpskolan som inspektörerna tagit del av ligger ansvaret för insatserna i allt för hög grad på vad eleven själv

ska göra och det redovisas i mycket liten omfattning vilka insatser som skolan avser att bidra med. Vidare saknar beskrivningen av elevernas kunskapsutveckling koppling till de nationella målen. Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (10)

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Bryngelstorpskolan utarbetas åtgärdsprogram för elever som är i behov av

särskilt stöd. På skolan finns dock exempel på åtgärdsprogram där ansvaret för åtgärdernas genomförande i allt för stor utsträckning läggs på eleven själv liksom bristfällig redovisning av hur behoven ska tillgodoses. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Bryngelstorpskolan har en likabehandlingsplan som till stora delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning och de åtgärder som redovisas avser läsåret 2006/2007. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

På Bryngelstorpskolan finns enligt lärare och rektor elevens val i form av eget arbete med fokus på ämnena engelska, matematik och svenska. Den avsatta tiden används både för stöd och för att vid behov ge eleverna möjlighet att "jobba ifatt" i något ämne. Detta är inte förenligt med grundskoleförordningens bestämmelser om elevens val och behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant vid tillsynsbesöket.	Ej relevant vid tillsynsbesöket

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

10 (10)

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Bryngelstorpskolan kvalitetsredovisning innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Datum

2009-06-15

Ort

Linköping

Leif Magnusson

Per Lennermark

Regelbunden tillsyn i Buskhyttans skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1-6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under vårterminen 2009 och besökt Buskhyttans skola den 5 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Buskhyttans skola, dels den information som samlats in under besöket. I Buskhyttans skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Buskhyttans skola

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	5
Grundskola	51

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-05

Buskhyttans skola, byggd på 1970-talet med senare renoveringar och tillbyggnader ligger i villasamhället Buskhyttan ca 12 kilometer sydöst om kommunens centralort Nyköping. Flertalet elever, cirka 80 procent, kommer till skolan med skolskjuts från den omkringliggande landsbygden. Endast enstaka elever har utländsk bakgrund. I skollokalerna finns en kommunal biblioteksfilial som utnyttjas i skolarbetet. Närheten till naturen med hav, skog och ängar utnyttjas i undervisningen.

Skolans elever är läsåret 2008/2009 organiserade i en förskoleklass samt en klass vardera för årskurserna 1–2, 3–4 och 5–6. All personal på skolan arbetar i ett gemensamt arbetslag.

Rektor tillträdde tjänsten i Buskhyttans skola i april månad 2008.

Utöver verksamheterna förskoleklass och grundskola finns på skolan även förskola och skolbarnsomsorg. Dessa verksamheter granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

I Buskhyttans skola genomför lärare olika former av tester och prov för att bedöma elevernas kunskaper. På skolnivå görs bedömningar och kunskapsuppföljningar i huvudsak endast i ämnena engelska, matematik och svenska. Skolan saknar dock sammanställningar som över tid ger en samlad bild av måluppfyllelse i samtliga ämnen som eleverna undervisas i.

Buskhyttans skola har en alltför knapphändig redovisning av kunskapsresultat varför en samlad bedömning inte är möjlig att göra. Skolinspektionen bedömer att Buskhyttans skola inom ramen för sitt kvalitetsarbete behöver förbättra resultatredovisningen så att den möjliggör analyser i syfte att finna och vidta åtgärder som ger alla elever möjlighet att i samtliga ämnen nå en högre grad av måluppfyllelse.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det ni-

4 (11)

onde skollåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje året.

Av intervjuer framkommer att lärarna på skolan följer upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i ämnena engelska, matematik och svenska på sätt som huvudsakligen står i överensstämmelse med bestämmelserna. I övriga ämnen görs inte motsvarande uppföljningar eller alltför knapphändigt. Detta behöver åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevernas kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Individuella utvecklingsplaner upprättas för eleverna i Buskhyttans skola. Planer inspektörerna tagit del av är dock inte upprättade enligt bestämmelserna. De saknar omdömen om elevernas kunskapsutveckling och redovisningar av skolans insatser för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas inom ramen för läroplanen och kursplanerna är otydliga. Åtgärder behöver vidtas så att alla individuella utvecklingsplaner upprättas enligt bestämmelserna.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen**Bedömningspunkter****1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, Mål och riktlinjer, framgår bl.a. följande. Mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskan kvalitetsutveckling i skolan.

Av intervjuer med lärarna och med rektor framkom att strävansmålen inte i tillräcklig omfattning är en utgångspunkt för planering av utbildningen i skolan. Personalens kännedom om strävansmålen syfte och funktion är svag och kan därmed inte i erforderlig utsträckning ligga till grund för inriktningen av skolans arbete som läroplanen anger. Detta måste åtgärdas.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (11)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammen som upprättas i skolan och som inspektörerna tagit del av uppfyller huvudsakligen bestämmelserna. Det framkom vid intervjuer att insatser görs för enskilda elever som är att betrakta som särskilda stödåtgärder (insatser utöver anpassning av undervisningen utifrån varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande) utan att åtgärdsprogram utarbetats.

Åtgärder behöver vidtas så att åtgärdsprogram utarbetas för alla elever som är i behov av och erhåller särskilda stödåtgärder.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag framgår bl.a. följande: Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. I kvalitetsredovisningen 2007/08 uppmärksammas behov av att förstärka skolans värdegrundsarbete. Av intervjuer framkommer att arbete pågår för skapa en för alla på skolan verk samma gemensam värdegrundssyn. Trots att det på skolan bedrivs ett sådant arbete framkom vid samtal i första hand med elever, såväl de yngre som de äldre eleverna, att skolan behöver stärka detta arbete. En signal på att ett sådant arbete är nödvändigt var att elever gav uttryck för en inkonsekvens ("dubbla budskap") från vuxnas sida gentemot eleverna på vad som kan anses vara acceptabelt/oacceptabelt beteende. Detta medför för elever inte sällan en känsla av olust och skapade otrygghet för dem i skolans vardag. Detta behöver åtgärdas.

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid).

Skolan har inte i sin timplan synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 2 kap. 19 § grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenligt med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val.

I Buskhyttans skola används tiden som avsatts för elevens val i skolans timplan till värdegrundarbete (livskunskap). Detta är inte förenligt med grundskoleförordningens bestämmelser om elevens val och behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant vid inspektionsbesöket	Ej relevant vid inspektionsbesöket

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

10 (11)

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Vad gäller kunskapsresultat följer Buskhyttans skola tillfredställande resultaten hos eleverna på individ- och skolnivå i ämnena engelska, matematik och svenska. Det saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i övriga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse.

Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås. Åtgärder behöver vidtas i dessa avseenden.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Skolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll. Buskhyttans kvalitetsredovisning 2007/08 innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Per Lennermark

Leif Magnusson

Regelbunden tillsyn i Dammlötskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Dammlötskolan den 25 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Dammlötskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Dammlötskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Dammlötskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	18
Grundskola	80

Källa: Uppgifter från skolan 2009-02-25

2 (10)

Dammlötskolan ligger 17 kilometer norr om Nyköping i samhället Runtuna. Verksamheten i Dammlötskolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1–6 samt skolbarnsomsorg. Skolans elever är indelade i fyra klasser; tre åldershomogena klasser i årskurs 1–3 och en åldersintegrerad klass i årskurs 4–6.

Skolans ledning består av en rektor och en biträdande rektor. Under innevarande läsår har biträdande rektors tjänst utökats från 50 procent till 80 procent på grund av skolans pågående ombyggnation. Rektorn ansvarar även för verksamheten i skolbarnsomsorg och förskoleverksamhet. Dessa verksamheter inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilda verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

I Dammlötskolan redovisas kunskapsresultatet för årskurs 5 i ämnena svenska, matematik och engelska. Skolans redovisning för år 2008 visar att de flesta av skolans elever når målen i ämnena svenska, matematik och engelska. För övriga ämnen finns ingen måluppfyllelse angiven. Skolinspektionen kan därför inte göra någon bedömning av skolans samlade måluppfyllelse i årskurs 5. Skolinspektionen bedömer dock att skolan i sitt kvalitetsarbete bör analysera resultaten i samtliga ämnen med syfte att finna åtgärder, för att förbättra alla elevers möjlighet att nå målen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

I Dammlötskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i ett flertal ämnen bl.a. genom portfolios. Av intervjuer och dokument framgår dock att denna uppföljning inte sker i alla ämnen. Skolinspektionen bedömer att

4 (10)

detta behöver åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtal.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtal i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Skolinspektionen noterar att det vid tiden för den regelbundna tillsynen pågår ett gediget utvecklingsarbete i Dammlötskolan med att utveckla individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen i samtliga ämnen. I Dammlötskolans individuella utvecklingsplaner, som inspektörerna tagit del av, ges omdömen om elevens kunskapsutveckling och sammanfattas vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kursplanernas och läroplanens mål. De individuella utvecklingsplanerna saknar dock omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i samtliga ämnen (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken natur- respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5), som eleven får undervisning. Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (10)

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 5 kap. 4 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska ges stödundervisning, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska ha uppnåtts vid slutet av det tredje, det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd. Av intervjuer framgår att särskilt stöd ges på Dammlötskolan, men att utredningar av elevers behov av särskilt stöd företrädesvis sker utifrån en kartläggning av elevens kunskaper i ämnena engelska, matematik och svenska eller utifrån elevens sociala situation. Enligt Skolinspektionens bedömning är det angeläget att skolan utreder och erbjuder särskilt stöd i samtliga ämnen i den omfattning som motsvarar elevens faktiska behov. Detta behöver åtgärdas.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro**Bedömningspunkter****2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. För att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever har Dammlötskolan en plan, som i vissa delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov som, utifrån en aktuell kartläggning, beskriver de insatser som ska genomföras under det kommande året. Planen saknar även en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas om kränkningar sker mellan vuxen och elev, samt en beskrivning av hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Av intervjuer på Dammlötskolan framgår att elever inte deltagit i arbetet med planen. Skolinspektionen bedömer att arbetet med planen mot kränkande behandling i dessa avseenden behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

8 (10)

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. I Dammlötskolan har eleverna som elevens val erbjudits att spela i en Rock och rytmgrupp inom ramen för ämnet musik. I övrigt disponeras tiden för elevens val till sådant eleven, efter samtal med läraren om uppföljning av utfört arbete, behöver arbeta med och utveckla. Eleverna upplever inte själva att de har något elevens val. Skolinspektionen bedömer att eleverna på Dammlötskolan inte erbjuds elevens val på sätt som bestämmelserna kräver. Detta behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant vid tidpunkten för tillsynsbesöket.	Ej relevant vid tidpunkten för tillsynsbesöket.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Dammlötskolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll och innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultaten alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Lena Stadler

Per Lennermark

Regelbunden tillsyn i Herrhagsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under perioden februari till april 2009 och besökt Herrhagsskolan den 18 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Herrhagsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Herrhagsskolan skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Herrhagsskolan

Herrhagsskolan	Antal elever
Förskoleklass	23
Grundskola	144

Källa: Uppgifter från skolan 2009-03-18

Herrhagsskolan bedriver förskoleklassverksamhet, skolbarnsomsorg och grundskola för årskurserna 1–6. Grundskolans och förskoleklassens verksamheter leds av en rektor som även ansvar för den skolbarnsomsorg som bedrivs på skolan. Den nu aktuella tillsynen av Herrhagsskolan omfattar dock inte skolbarnsomsorgen, som behandlas och bedöms i särskilda rapporter där verksamheten beskrivs i ett kommunperspektiv.

På Herrhagsskolan är också en särskild undervisningsgrupp, med hela kommunen som upptagningsområde, integrerad. Den särskilda undervisningsgruppen – Galaxen – omfattar 10 elever med diagnosen autism/autismliknande tillstånd eller Aspergers syndrom. Verksamheten leds av en rektor som också ansvar för träningsskola och en motsvarande särskild undervisningsgrupp på Långsättersskolan. Denna rektor har även ett kommunövergripande ansvar för inskrivningen i särskolan. Eleverna i Galaxen är inskrivna i Herrhagsskolan.

Herrhagsskolans elever är indelade i tre arbetslag, varje arbetslag omfattar ca 60 elever från årskurs 1–6. Till vart och ett av arbetslagen är fem pedagoger/lärare knutna. Verksamheten bedrivs åldersblandat, dels i undervisningsgrupper med två ålderskullar i varje gruppering, dels i familjegrupper där åldersblandningen omfattar elever i årskurserna 1–6. Förskoleverksamheten bedrivs huvudsakligen åldershomogent.

Galaxen utgör ett eget arbetslag. Utifrån en individuell anpassning deltar eleverna i SU-gruppens verksamhet respektive integrerat i sina undervisningsgrupper.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 1: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

Andel elever som nått kravnivån på de nationella ämnesproven	Herrhagsskolan					Riket
	2004	2005	2006	2007	2008	2008
Svenska/Svenska som andra språk	89	71	86	78	87	87
Matematik	80	66	83	85	74	73
Engelska	86	89	93	85	84	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-03-18. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven.

Kommentar och bedömning:

Herrhagsskolan bedriver på individnivå och när det gäller ämnena svenska, matematik och engelska en kontinuerlig uppföljning av elevers resultat. Under innevarande läsår har ett arbete påbörjats, relaterat till kursplanerna, för att kunna följa upp eleverna i samtliga ämnen. Skolans kvalitetsredovisning omfattar dock endast måluppfyllelsen i de nationella ämnesproven för årskurs 5, samt en sammanvägd bedömning av elevers kunskapsprofil i årskurs 2 i ämnena svenska och matematik, redovisningen ger heller ingen bild av resultat över tid. När det gäller resultaten från de nationella proven har Herrhagsskolan under en lång följd av år följt upp resultaten. Tabellen ovan visar på en betydande variation i vilken grad eleverna når kravnivån i de nationella proven. Kring detta görs ingen analys, t.ex. i skolans kvalitetsredovisning, där finns heller ingen analys eller diskussion kring eventuella skillnader i olika gruppers resultat, t.ex. flickor och pojkar.

Herrhagsskolan genomför kontinuerligt prov och diagnoser för att bedöma elevernas kunskaper, huvudsakligen berör dessa dock enbart ämnena svenska, engelska och matematik. Genom proven och diagnoserna, men också genom ett väl utvecklat arbets-

lagsarbete, har pedagoger och skolläring en god bild av elevernas kunskapsutveckling. På så sätt har man också kontroll över de barn som kan vara i behov av stöd i olika former och omfattning.

Skolan saknar dock en samlad bild av kunskapsresultaten över tid i samtliga de ämnen där eleverna får undervisning. Skolans utvecklingsarbete för en högre måluppfyllelse i samtliga ämnen förutsätter både en uppföljning och sammanställning på skolnivå, samt analyser och åtgärder.

Herrhagsskolan har en alltför knapphändig resultatredovisning, varför en samlad bedömning inte är möjlig att göra. Skolinspektionen bedömer att Herrhagsskolan behöver förbättra resultatredovisningen, göra sammanställningar, analysera och vidta åtgärder för att på så sätt ge alla elever möjligheter till en högre måluppfyllelse i samtliga ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

I Herrhagsskolan bedrivs, på individ och gruppnivå, kontinuerligt en god uppföljning av elevernas kunskapsutveckling. Huvudsakligen omfattar detta uppföljningsarbete ämnena svenska engelska och matematik. Under innevarande läsår har dock uppföljningen utvidgats så att bedömningar av den enskilda elevens kunskapsutveckling kommer att göras i samtliga ämnen, i anslutning till att skriftliga omdömen upprättas.

Skolinspektionen bedömer att samtliga elevers kunskapsutveckling ska följas upp i alla de ämnen som eleverna undervisas i.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Individuella utvecklingsplaner upprättas för samtliga elever på Herrhagsskolan. Under vårterminen kommer skriftliga omdömen att ingå i utvecklingsplanerna, inledningsvis kommer inte dessa omdömen att omfatta samtliga ämnen. De natur- och samhällsorienterande ämnena redovisas i de skriftliga omdömena i block. Skolan använder en gemensam blankett vid upprättande av individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram och det blir på så sätt mycket svårt att särskilja dokumenten och deras olika funktion. Utvecklingsplanerna saknar huvudsakligen en sammanfattande beskrivning för de insatser som behövs för att eleven ska nå målen, eller nå så långt möjligt i sin utveckling. Skolans insatser är inte tydliga, medan elevens insatser eller ansträngningar markeras. Herrhagsskolans individuella utvecklingsplaner är inte upprättade i enlighet med bestämmelserna. Skriftliga omdömen ska redovisa elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Detta gäller även de olika ämnena inom blocken natur- och samhällsorientering fr.o.m. årskurs 5. Detta behöver åtgärdas.

6 (16)

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av skollagen framgår att eleverna ska ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. Lpo 94, framgår bl.a. följande. Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Läraren ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad, verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen, svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med

eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle. Rektorn har ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Lärare så väl som elever i de tidigare åldrarna beskriver att det huvudsakligen är lärarna som utformar undervisning och arbetsformer. Inflytandet ökar i takt med utveckling och mognad, men är lärarberoende. I de högre årskurserna finns lärare som ger eleverna möjlighet att delta i utformningen av undervisningen, välja stoff och redovisningsformer. Samtidigt beskrivs det omvända perspektivet där läraren inte erbjuder någon möjlighet till elevinflytande. För de äldre eleverna genomförs, förutom utvecklingssamtalen, individuella samtal vid två tillfällen per termin. Vid dessa samtal ges eleven en återkoppling av sina studieresultat, här ges också möjlighet för eleven att ha synpunkter på skolarbetet och dess upplägg.

Åtgärder behövs på Herrhagsskolan för att ge alla elever inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet i samtliga ämnen.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.5 Övergång och samverkan, framgår att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet ska utgå från de nationella och lokala mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet.

Det finns en väl utvecklad samverkan mellan förskoleklass och grundskola både vad gäller organisation och verksamhet. En samverkan finns också kring förskolebarns övergång till skola och skolbarnsomsorg. Samverkan mellan skolan och förskolan med syfte att stödja barns och elevers utveckling i ett långsiktigt perspektiv saknas dock huvudsakligen. Rektor har, enligt läroplanen, ansvar för att

8 (16)

ett samarbete kommer till stånd mellan verksamheterna

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att utveckla en sådan samverkan.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 5 kap. 4 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska ges stödundervisning, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska ha uppnåtts vid slutet av det tredje, det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd. Stödundervisning kan anordnas antingen i stället för utbildning enligt timplanen eller som ett komplement till sådan utbildning.

Stödinsatser

Herrhagsskolan har en handlingsplan för sitt elevhälsoarbete, planen berör bl. a. stödinsatser för elever som är i behov av särskilt stöd. Herrhagsskolans ledning och personal arbetar aktivt för att utforma stödinsatser för elever som riskerar att inte nå målen. Skolans organisation med arbetslag som ansvarar för en mindre elevgrupp har utvecklat goda rutiner för att snabbt identifiera de elever som kan vara i behov av stöd eller någon form av anpassning av undervisningen. Skolans resurspersoner, t.ex. specialpedagog finns knuten till arbetslagen. Av intervjuer med såväl rektor, lärare som elever framkommer dock att stödinsatser generellt endast utformas i ämnen svenska, engelska och matematik.

Skolinspektionen bedömer att Herrhagsskolan ska ge stöd och anpassa för samt-

liga elever som riskerar att inte nå målen, oavsett ämne.

Studiehandledning

Av grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Elever på Herrhagsskolan som behöver studiehandledning på modersmålet får inte det. Detta behöver åtgärdas.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Herrhagsskolan utarbetas generellt åtgärdsprogram för elever som riskerar att inte nå målen. Arbetslagen har en god uppföljning och identifierar de elever som behöver insatser för att nå målen, dock upprättas åtgärdsprogram huvudsakligen i ämnena svenska, engelska och matematik. Åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av beskriver begränsat stödinsatser eller motsvarande som skolan ska bistå med. Åtgärderna beskrivs i stället som ökade arbetsinsatser från elevens sida med stöd från hemmet. I de studerade åtgärdsprogrammen finns endast begränsat en beskrivning av hur insatserna ska utvärderas och vem som har ansvar för detta. Vidare finns en mycket stor likhet i utformningen mellan åtgärdsprogram och elevernas individuella utvecklingsplaner.

Skolinspektionen bedömer att skolan ska upprätta åtgärdsprogram i samtliga de fall där en elev riskerar att inte nå målen. Skolans insatser och åtgärder ska tydligt framgå av åtgärdsprogrammen, liksom ansvar och utformning av utvärderingen av dessa insatser.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Herrhagsskolan har en likabehandlingsplan som huvudsakligen uppfyller skollagens krav. De åtgärder för förebyggande insatser som beskrivs i planen är dock relativt allmänt eller generellt formulerade och utgår inte från någon karläggning eller bedömning av de lokala förhållandena.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att planen överensstämmer med lagens intentioner.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Vidare anges i 2 kap. 6 § grundskoleförordningen att det för varje ämne finns en kursplan där det anges de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Av den timplan som gäller för undervisningen i Herrhagsskolan framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i sin timplan synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering
Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska. Herrhagsskolans elevunderlag har ett betydande inslag av elever med annan kulturell och språklig bakgrund. Ca 35 procent av skolans elever har sådan bak-

12 (16)

grund och i några av skolans elevgrupper är andelen mer än hälften. Skolan har tidigare haft lärare som undervisat i svenska som andra språk, men just nu är denna resurs påtagligt begränsad. Svenska som andra språk erbjuds inte som ett eget ämne som alternativ till undervisning i svenska, utan undervisningen har utformning som en stödinsats. Dessa stödinsatser ges i nuläget endast till de elever som bedöms ha störst behov. Skolan erbjuder heller ingen handledning på modersmålet. Elever med annan språklig bakgrund, som riskerar att inte nå målen i svenska, genomför de nationella proven i svenska som andra språk, utan att de deltagit i sådan undervisning.

Skolinspektionen bedömer att Herrhagsskolan inte erbjuder svenska som andra språk i enlighet med författningen, detta måste åtgärdas. Elever som inte undervisas i svenska som andra språk kan heller inte genomföra de nationella ämnesproven i detta ämne, även detta måste åtgärdas.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 2 § skollagen skall det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Enligt 5 kap. 5 § grundskoleförordningen ska styrelsen efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i en särskild undervisningsgrupp. Av 8 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att beslut att en elev ska undervisas i särskild undervisningsgrupp får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Möjligheten att överklaga ett sådant beslut ska anges i en fullföljdshänvisning.

Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång är i Nyköpings kommun delegerat till rektorerna. Av elevvårdskonferensprotokoll som Skolinspektionen tagit del av framkommer att rektor fattat beslut om placering i särskild undervisningsgrupp. Besluten saknar dock en fullföljdshänvisning, vilket behöver åtgärdas.

Elever som deltar i den särskilda undervisningsgruppen Galaxens verksamhet är inskrivna och klassplacerade i Herrhagsskolan, men Herrhagsskolans rektor är inte rektor för den verksamheten. Galaxens verksamhet, som formellt är en kommunrekryterande särskild undervisningsgrupp, leds av rektor som ansvar för träningsskolan vid en näraliggande skola. Flertalet av Galaxens elever deltar i både klassundervisning i Herrhagsskolan och i den särskilda undervisningsgruppens verksamhet. Det formella ansvaret för eleven pendlar på så sätt mellan de båda rektorerna. En otydlighet kan uppstå vem av rektorerna som i olika situationer har ansvar för eleven, principen bör vara en elev en rektor.

Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas, samtidigt kan konstateras att de rådande förhållandena är konsekvenser av gällande skolorganisation och inte i första hand en fråga rektor förfogar över.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Herrhagsskolan redovisar i sin kvalitetsredovisning en modell för ett systematiskt kvalitetsarbete. Där framgår också att skolans personal kontinuerligt träffas för planering, utvärdering och pedagogiska diskussioner. I skolans lokala arbetsplan (skolans handlingsplan) beskrivs konkretiseringar och prioriteringar utifrån kommunens skolplan och aktiviteter som ska genomföras för att nå dessa mål. Detta är väsentliga verktyg och viktiga grundförutsättningar för ett systematiskt kvalitetsarbete. I Herrhagsskolan görs, inom ramen för ett väl utvecklat arbetslagsarbete, uppföljningar av elevernas kunskapsresultat på individnivå. På skolnivå saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5. Den lokala arbetsplanen beskriver endast mål och aktiviteter för ämnena svenska, engelska och matematik. Som en följd av detta finns heller ingen redovisning i skolans kvalitetsredovisning av resultaten i andra ämnen än de ovan nämnda. Skolan har ingen samlad bild av kunskapsresultaten i samtliga ämnen och heller ingen bedömning av måluppfyllelsen i relation till de nationella målen. Därmed

saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen och bedriva ett relevant utvecklingsarbete i syfte att nå en ökad måluppfyllelse.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Resultaten ska vidare bli föremål för en analys så att adekvata prioriteringar och åtgärder kan vidtas i akt och mening för att nå en högre måluppfyllelse och för att ge alla elever möjlighet att nå målen.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Kunskapsredovisning och måluppfyllelse

Herrhagsskolans kvalitetsredovisning har en god struktur och innehåller i flera delar de områden som aktuell förordning kräver. Dokumentet är dock huvudsakligen en redovisning av den verksamhet och de aktiviteter som genomförts under det föregående läsåret. Skolans kunskapsresultat redovisas allför begränsat, analyser och bedömningar är relativt generella och allmänt formulerade. Det samma gäller de åtgärder för förbättring som redovisas. Det framgår heller inte i vilken grad verksamheten når de nationella målen.

Skolinspektionen bedömer att Herrhagsskolan ska göra sammanställningar av kunskapsresultaten i flera ämnen än engelska, matematik och svenska. Skolan ska vidare analysera resultaten både över tid och i jämförelser mellan olika elevgrupper, t.ex. flickor och pojkar. Analysen av skolans resultat ska pröva sambanden mellan skolans insatser och åtgärder och kunskapsresultaten och kan med fördel ta sin utgångspunkt i det förhållningssätt som redovisas i den lokala arbetsplanen under rubriken "Barn i behov av särskilt stöd".

Utvärdering av likabehandlingsplanen

Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas.

Herrhagsskolans kvalitetsredovisning upptar en rubrik rörande likabehandlingsplanen. Det framgår dock inte om planen varit föremål för en utvärdering

16 (16)

eller eventuella effekter av det förebyggande arbetet. Detta behöver åtgärdas.

Delaktighet

Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Gunnar Olausson

Disa Bergnéhr

Regelbunden tillsyn i Jönåkers skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Jönåkers skola den 1 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Jönåkers skola, dels den information som samlats in under besöket. I Jönåkers skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Jönåkers skola

Tabell 1: Antal elever på Jönåkers skola

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	10
Grundskola	63

Källa: Uppgift från skolan, 2009-04-01

2 (10)

Jönåkers skola ligger vackert placerad på en kulle i slutet av Kiladalen med en fin skogsskolgård. På skolgården gör sig historien påmind genom en gravhög som är daterad till yngre järnåldern. Jönåkers skola inryms i två olika byggnader. Jönåkers skola är belägen i samhället Jönåker som ligger 2 mil söder om Nyköping.

Rektor ansvarar för två skolor med fritidshem och tre förskolor: Jönåkers skola och fritidshem, Ålberga skola och fritidshem, Ålberga förskola, Stavsjö förskola och Jönåkers förskola.

Personal och elever i förskoleklassen och grundskolan samverkar i ett arbetslag.

Eleverna fullföljer oftast sin utbildning i grundskolan i Oppebyskolan som omfattar årskurserna 7–9 och är belägen i kommunens centralort, Nyköping.

Inom skolan finns även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Dessa verksamheter granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Jönåkers skola har sammanställningar av elevers kunskapsresultat i årskurs 5 på skolenivå i svenska, matematik och engelska motsvarande sammanställningar saknas för övriga ämnen. Lärarna följer däremot upp elevernas kunskapsresultat i alla ämnen på individnivå.

Enligt skolans uppgifter har resultaten från nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik legat på samma nivå under åren 2006–2008. Det finns ingen resultat-sammanställning i skolan med uppdelning mellan flickor och pojkar varför ingen jämförelse kan göras mellan könen.

Antalet elever är få i årskurs 5 och har under perioder varierat mellan som minst 12 och som mest 21 elever, enstaka elevers resultat påverkar därför starkt skolans samlade resultat. Bedömning av i vilken utsträckning skolan totalt sett arbetar för att eleverna ska nå målen är därför svårt att göra. Noterbart är att 2004 var det 100 procent av eleverna som nådde kravnivån på nationella ämnesprovet i engelska och svenska.

Det är angeläget att skolan i sitt kvalitetsarbete sammanställer kunskapsresultaten över tid som underlag för analys med syfte att finna åtgärder för att öka möjligheten att nå nationella mål i alla ämnen som eleven undervisas i.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

4 (10)

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I Jönåkers skolas individuella utvecklingsplaner, som inspektörerna tagit del av, ges omdömen om elevens kunskapsutveckling och sammanfattas de insatser som behövs för att eleven ska nå kursplanernas och läroplanens mål. De individuella utvecklingsplanerna saknar dock skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i samtliga ämnen (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5), som eleven får undervisning i. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (10)

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro**Bedömningspunkter****2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid).

Av den timplan som gäller för undervisningen i Jönåkers skola framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i sin timplan synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

I timplanen redovisas elevens språkval i årskurs 6. Eleverna i årskurs 6 undervisas inte i moderna språk i Jönåkers skola. Skolinspektionen bedömer att timplanen som gäller för undervisningen i Jönåkers skola behöver revideras och uppdateras för att spegla den undervisningen som faktiskt bedrivs.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej aktuellt vid inspektionstillfället.	Ej aktuellt vid inspektionstillfället.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

8 (10)

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, framgår att som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Rektor är ledare för ett flertal geografiskt spridda skolverksamheter inom Nyköpings kommun, vilket innebär att hon inte deltar i verksamheten i Jönåkers skola i tillräcklig omfattning. Det får till konsekvens att hon inte kan hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet och fullt ut ta sitt ansvar som pedagogisk ledare. Detta behöver åtgärdas.

I timplanen redovisas antalet undervisningstimmar i naturorienterande ämnen (No) och samhällsorienterande ämnen (So) gemensamt. Eleverna på skolan undervisas i ämnena. Skolan har inte i timplanen synliggjort ämnernas omfattning i timmar var för sig och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnena erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Skolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll

Jönäkers skolas kvalitetsredovisning innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig perso-

10 (10)

nal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Av intervjuerna har framkommit att elever och vårdnadshavare inte medverkat vid utarbetandet av skolans kvalitetsredovisning. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Yvonne Hoffmann

Disa Begnéhr

Regelbunden tillsyn i Långbergsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Långbergsskolan den 11 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Långbergsskolan dels den information som samlats in under besöket. I Långbergsskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Långbergsskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	17
Grundskola	368

Källa: Uppgift från skolan, 2009-03-11

2 (14)

Långbergsskolan ligger i ett av Nyköpings ytterområden. Skolan har ett upptagningsområde som består av Tystberga, Lästringe, Runtuna, Brandkärr och villaområdet runt skolan.

Verksamheten i Långbergsskolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1–9, kommunens s.k. internationella klasser samt skolbarnsomsorg. Långbergsskolan är en internationell skola, där cirka 30 procent av eleverna kommer från andra länder än Sverige.

Skolans ledning består av två rektorer med tydligt avgränsade ansvarsområden. En rektor ansvarar för verksamheten i årskurs F–6, skolbarnsomsorg samt kommunens internationella klasser och en rektor ansvarar för årskurs 7–9.

Skolbarnsomsorgen inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskild verksamhetsrapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön

	Långbergsskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	179,2	180,5	193,3	171,3	160,1	201,4	204,3	209,3
- Flickor	185,0	177,7	219,3	183,0	171,9	213,7	215,9	220,6
- Pojkar	174,0	182,4	172,5	158,5	148,3	189,5	192,7	198,5
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	61	61	61	54	37	73	76	77
- Flickor	63	60	73	56	46	76	79	80
- Pojkar	58	61	52	51	29	70	73	74
Andel (%) behöriga till nationellt program	70	69	76	72	52	82	89	89
- Flickor	68	64	88	79	56	85	90	90
- Pojkar	71	72	66	64	48	80	87	88

Källa: Skolverkets skolblad, 2009-04-22

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

	Långbergsskolan					Samtliga skolor i kommunen ⁴	Kommungrupp ⁵	Riket ⁶
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:								
Engelska	.	90	88	..	82	94	96	96
Matematik	77	..	76	..	63	84	83	83
Svenska	.	88	..	..	..	97	97	97
Svenska som andraspråk	.	..	..	..	..	84	84	84

Källa: Skolverkets statistikdatabas SIRIS, 2009-03-13

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Kommentar och bedömning:

I Långbergsskolans årskurs 1–6 redovisas kunskapsresultaten utifrån resultaten av de nationella proven för årskurs 5 i ämnena matematik, svenska och engelska. År 2008 var elevernas måluppfyllelse god i dessa ämnen. För övriga ämnen har skolan inte gjort några sammanställningar som visar graden av måluppfyllelse. Skolinspektionen kan därför inte göra någon bedömning av skolans samlade måluppfyllelse i årskurs 5.

I Långbergsskolans årskurs 7–9 visar kunskapsresultaten för årskurs 9, år 2008, att 51,8 procent av eleverna är behöriga till ett nationellt program. Andel elever som nått målen i samtliga ämnen är 37,3 procent och det genomsnittliga meritvärdet är 160,1. Dessa värden ligger väsentligt under såväl kommunens som rikets värden. Inom samtliga områden visar pojkar ett sämre resultat än flickor. För årskurs 9 visar denna redovisning att skolans kunskapsresultat har utvecklats negativt sedan år 2006. Det är årligen ett stort antal elever som saknar behörighet till ett nationellt program, samt inte når målen i samtliga ämnen.

Skolinspektionen bedömer att Långbergsskolan i sitt kvalitetsarbete bör analysera resultaten med syfte att finna åtgärder, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen i samtliga ämnen.

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. I årskurs 1–6 i Långbergsskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i ämnena engelska, matematik och svenska. Av intervjuer och dokumentation framgår dock att av elevernas kunskapsutveckling inte följs upp i samtliga ämnen. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I Långbergsskolans individuella utvecklingsplaner för årskurs 1–6, som inspektörerna tagit del av, ligger ansvaret för insatserna till huvudsaklig del på vad eleven själv ska göra och det redovisas i liten omfattning vilka insatser som skolan avser att bidra med. Det saknas även i de skriftliga omdömena en beskriv-

6 (14)

ning av elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5).

I Långbergsskolans individuella utvecklingsplaner i årskurs 7–9, som inspektörerna tagit del av, är det stor variation både till innehåll och till kvalitet. I några av planerna är målen inte tydligt och konkret formulerade och skolans insatser för att eleven ska ges möjlighet att nå målen saknas. Det saknas även skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 5 kap. 4 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska ges stödundervisning, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska ha uppnåtts vid slutet av det tredje, det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd. Av 5 kap. 2 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Av intervjuer med lärare och rektor i Långbergsskolans årskurs 7–9 framgår att särskilt stöd ges på skolan, men att stödet varken ges i tillräcklig omfattning eller i samtliga ämnen. Det framgår också att elever i årskurs 7–9 som är i behov av studiehandledning på modersmålet inte får det i tillräcklig omfattning. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

För att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn har Långbergsskolan en plan som till vissa delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov som, utifrån en aktuell kartläggning, beskriver de insatser som ska genomföras under det kommande året. Av intervjuer på Långbergsskolan framgår att elever inte deltagit i arbetet med likabehandlingsplanen. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). I den timplan som gäller för undervisningen i Långbergsskolan har skolan inte synliggjort ämnet teknik och inte heller de naturorienterande ämnenas omfattning för årskurserna 1–6. Skolinspektionen bedömer att skolan därmed inte säkerställt i hur stor omfattning dessa ämnen erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 2 kap. 17–18 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för språkval. Som språkval ska erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. Som språkval för en elev ska erbjudas följande språk, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det: det språk som eleven har rätt till modersmålsundervisning i, svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i svenska som andraspråk, svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska, engelska, eller teckenspråk. Av dokument och intervjuer framgår att i Långbergsskolans årskurs 7-9 erbjuds

undervisning i ämnet svenska som andraspråk som språkval för elever som i övrigt inte får undervisning i ämnet.

Skolinspektionen bedömer att språkvalet, inte anordnas i enlighet med grundskoleförordningen. Detta behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska.

Av dokument och intervjuer framgår att det för de elever i Långbergsskolans årskurs 1–6, som är i behov av att läsa ämnet svenska som andraspråk, inte anordnas undervisning i ämnet.

Av dokument och intervjuer framgår att det för de elever i Långbergsskolan årskurs 7–9, som är i behov av att läsa ämnet svenska som andraspråk inte erbjuds undervisning i ämnet i stället för ämnet svenska.

Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

12 (14)

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x
Motivering	
Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva I Långbergsskolan finns lärare som har utbildning för den undervisning som skolan ska bedriva. Av dokument och intervjuer framgår dock att lärare i årskurs 4–6 i Långbergsskolan undervisar i ämnen utöver sin ämnesinriktning, trots att lärare med utbildning i dessa ämnen finns på skolan. Skolinspektionen bedömer att lärare som inte har utbildning för den undervisning de bedriver används i en betydlig del av undervisningen. Detta sker trots att lärare med adekvat utbildning finns att tillgå på skolan. Detta behöver åtgärdas.	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektorn om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. I Långbergsskolans årskurs 1-6, fattar inte rektorn beslut om eleverna ska läsa svenska som andraspråk i stället för svenska. I Långbergsskolans årskurs 7-9 erbjuds eleverna att läsa ämnet svenska som andraspråk som språkval. Elever och föräldrar gör detta val. Skolinspektionen bedömer att rektorerna i Långbergsskolan inte fattar beslut om elever ska läsa svenska som andraspråk i stället för svenska. Detta behöver åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

14 (14)

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Långbergsskolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll och innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultaten alltför begränsat då uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat endast redovisas för ämnena engelska, matematik och svenska. I skolans kvalitetsredovisning redovisas inte heller någon uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen. Av intervjuer framgår att Långbergsskolan kvalitetsredovisning inte utarbetats under medverkan av elever. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas

Datum

2009-06-15

Ort

Linköping

Lena Stadler

Per Lennermark

Regelbunden tillsyn i Långsättersskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–6

Obligatorisk särskola, träningsskola årskurs 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun och besökt Långsättersskolan den 14 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Långsättersskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Långsättersskola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Långsättersskolan

Tabell 1: Antal elever på Långsättersskolan

Skolan/verksamheten	Antal elever
Förskoleklass	43
Grundskola	210
Obligatorisk särskola, träningsskola	21

Källa: Långsättersskolan 2009-04-14

2 (16)

Långsättersskolan ligger i förorten Arnö, cirka 6 km söder om Nyköping. Flertalet av skolans elever kommer från den omgivande villabebyggelsen. Endast ett fåtal av skolans elever har utländsk bakgrund. Skolan är byggd 1981 och för närvarande pågår tillbyggnad för att svara mot ökat lokalbehov.

Inom skolan ryms verksamheterna förskoleklass, grundskola årskurserna 1–6 samt träningsskola årskurserna 1–6. Under en period av krympande resurser har grundskolans organisation anpassats genom införande av åldersintegrerade grupper i årskurserna 1–2, 3–4 och 5–6. Personalen är organiserad i tre arbetslag: förskoleklass–årskurs 2, årskurs 3–6 och träningsskola. Grundskolan och träningsskolan leds av en rektor för respektive verksamhet.

Utöver verksamheterna förskoleklass, grundskola och träningsskola finns på skolan även skolbarnsomsorg. Denna verksamhet granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separat verksamhetsrapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Långsättersskolan genomför nationella ämnesprov i årskurs 5 i svenska, engelska och matematik. En sammanställning av resultat på nationella ämnesprov under perioden 2005 till 2008 visar en förbättring så att samtliga elever i årskurs 5 nått kravnivån i svenska och engelska 2008. I skolans kvalitetsredovisning presenteras en bedömning av kunskapsutvecklingen i svenska och matematik för elever i årskurs 2. Flertalet elever bedöms ha en tillfredsställande kunskapsutveckling i dessa ämnen. Ett fåtal elever bedöms dock, med stöd av tester, inte ha en tillfredsställande kunskapsutveckling i svenska. Orsaker har analyserats vilket resulterat i planering för förändringar i metodik och utnyttjande av speciallärraresurs. Skolinspektionen bedömer att skolan vidtagit relevanta åtgärder med anledning av resultaten.

Skolan saknar uppgifter om i vilken utsträckning eleverna nått målen i årskurs 5 i samtliga ämnen liksom redovisning av kunskapsresultat uppdelat på pojkar och flickor. Någon bedömning av utvecklingen i dessa avseenden har därför inte kunnat göras. Skolinspektionen förutsätter att detta beaktas i skolans fortsatta kvalitetsarbete

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen/ämnesområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I de individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av på Långsättersskolan saknas en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Vidare ges omdömen om elevens kunskapsutveckling i ämnesblocken naturorientering och samhällsorientering.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att skolans insatser redovisas i elevens individuella utvecklingsplan, samt att skriftliga omdömen ges för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

6 (16)

1.4.2 Elevernas ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet och eleverna i den obligatoriska särskolan utvecklar sitt eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former och eleverna i den obligatoriska särskolan ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas och till att påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Förskoleklass	X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

Av 5 kap. 4§ grundskoleförordningen framgår att en elev ska ges stödundervisning, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska ha uppnåtts vid slutet av det tredje, det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd.

Av intervjuer med lärare och rektor har det framkommit att särskilt stöd ges men att stöd dock inte ges i samtliga ämnen vid behov. Stöd ges företrädesvis i ämnena svenska och matematik. Enligt Skolinspektionens bedömning ges därmed inte stöd i tillräcklig omfattning på Långsättersskolan.

Detta behöver åtgärdas.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Av 5 kap. 1§ grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Långsättersskolan upprättar åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd. Programmen utarbetas utifrån en, centralt för kommunen, fastställd mall. I de åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av fördelas, genom mallens utformning, ansvaret för genomförandet av de särskilda stödinsatserna mellan föräldrar och skola. Grundskoleförordningen medger inte att ansvar för åtgärder läggs på föräldrar på sätt som anges i skolans åtgärdsprogram. Detta behöver åtgärdas. Vidare har inspektörerna tagit del av åtgärdsprogram i vilka det inte tydligt framgår hur skolan tillgodoser elevens behov. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Likabehandlingsplan

Långsättersskolan har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav. Planen omfattar såväl grundskolan som den obligatoriska särskolan. Det saknas dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser man avser att påbörja och genomföra under det kommande året. Vidare saknas en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas om en vuxen kränker ett barn samt beskrivning av hur händelser och åtgärder ska dokumenteras.

Åtgärder behöver vidtas i dessa avseenden.

Skolans plan har upprättats för samtliga verksamheter men träningsskolan och dess verksamheter synliggörs inte. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan).

Enligt 2 kap. 3§ grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Vidare anges i 2 kap. 6§ grundskoleförordningen att det för varje ämne finns en kursplan där det anges mål att sträva mot samt de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret.

Teknik

Av den timplan som gäller för undervisningen i Långsättersskolan framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i sin timplan synliggjort tid för undervisning i ämnet teknik, och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna.

Detta behöver åtgärdas.

Hem- och konsumentkunskap

Med hänvisning till att skolan saknar praktiska förutsättningar för tillämpningsövningar i hem- och konsumentkunskap ges endast teoretisk undervisning i ämnet. Eleverna ges härigenom inte möjlighet att nå målen i årskurs 5.

Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Av 2 kap. 17–18 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser. På Långsättersskolan erbjuds undervisning under tid som avsatts för elevens val i form av kurser i engelska, matematik och svenska. Tiden används emellertid efter behov till stödundervisning, "förstärkning" eller för att ge eleverna möjlighet att "jobba ifatt" i visst ämnet. Detta är inte förenligt med grundskoleförordningens bestämmelser om elevens val och behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

12 (16)

Motivering
Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas för en elev. Av intervjuer med lärare och rektor framgår att man på Längsättersskolan, till innehåll och syfte, likställer svenska som andraspråk med viss typ av stöd i ämnet svenska. Ett faktiskt behov av undervisning i svenska som andraspråk kan härigenom felaktigt komma att mötas med stödundervisning i svenska. Det kan därmed inte fastställas om svenska som andraspråk anordnas för alla elever som har behov av undervisning i ämnet. Detta behöver åtgärdas.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.6 Barn och ungdomar tas emot i enlighet med författningarna

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.1.7 Elever som i den obligatoriska särskolan har slutfört årskurs 9 kan få fortsatt utbildning i årskurs 10.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.1.8 Elever mottagna i särskolan och som får sin undervisning i grundskolan följer särskolans kursplaner.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Av 3 kap. 3 § skollagen framgår att barn som bedöms inte kunna nå upp till grundskolans kunskapsmål därför att de är utvecklingsstörda ska tas emot i särskolan. Enligt 3 kap. 4 § skollagen är det styrelsen för särskolan i hemkommunen som prövar om ett barn tas emot i särskolan under sin skolpliktstid. Av 6 kap. 3 § skollagen framgår vidare att grundsärskola och träningsskola ska ha tio årskurser Inom Långsättersskolan anordnar träningsskolan förskoleklass för barn med utvecklingsstörning. Efter bedömningen att barnet vid skolplacering kommer att tas emot i träningsskolans årskurs 1, vanligtvis höstterminen det kalenderår då barnet fyller sju år, erbjuds barnet plats i träningsskolans förskoleklass. Enligt skolans uppgifter är verksamheten i förskoleklassen i stor utsträckning anpassad till, och integrerad i, träningsskolans undervisning. Då förskoleklass är en egen skolform med eget syfte och en verksamhet är detta inte i överensstämmelse med styrdokumentet. Detta behöver åtgärdas.

14 (16)

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.4 Rektorn i särskolan fattar beslut om avvikelser från särskolans timplan, som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 1 och 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Långsättersskolans kvalitetsredovisning utgår från en, inom kommunen, centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll. Skolans kvalitetsredovisning innehåller de områden som aktuell förordning kräver. Dokumentation av kunskapsresultat är dock allt för begränsad. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas. Likabehandlingsplan Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av en likabehandlingsplan redovisas. I Långsättersskolans kvalitetsredovisning redovisas inte någon uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan. Detta behöver åtgärdas. Träningsskolan Träningsskolan saknar egen kvalitetsredovisning. Verksamhetens förutsättningar, arbete och måluppfyllelse framgår inte heller på ett tydligt sätt i skolans kvalitetsredovisning. Detta behöver åtgärdas.

Datum
2009-06-15

Ort
Linköping

Leif Magnusson
Yvonne Hoffmann

Regelbunden tillsyn i Nicolaiskolan

Grundskola årskurserna 7–9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköping kommun under våren 2009 och besökt Nicolaiskolan den 19 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Nicolaiskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Nicolaiskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Nicolaiskolan

Nicolaiskolan	Antal elever
Grundskola	321

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-06

Nicolaiskolan är en årskurs 7–9-skola belägen i centrala Nyköping, med anor från slutet av 1800-talet. Undervisningen bedrivs i sju olika byggnader.

Nicolaiskolans rektor ansvarar för 50 personal och 321 elever. Till sin hjälp har rektor en biträdande rektor. Personalen är organiserad i fem arbetslag, som kallas A, B, C, D och Svenskhuset. Arbetslagen består av lärare med olika kompetenser, skolsköterska, specialpedagog, samt s.k. elevassistent och lärarassistent. Arbetslagen har en arbetslagsledare som tillsammans med skolledningen utgör ledningsgruppen. Svenskhuset är en egen byggnad. Där bedrivs en särskild, kommungemensam, undervisningsgrupp för elever med Aspergers syndrom/högfungerande autism.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön

	Nicolaiskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	215,0	206,7	197,4	214,7	200,3	201,4	204,3	209,3
-Flickor	222,9	215,8	207,8	232,2	206,7	213,7	215,9	220,6
-Pojkar	200,9	197,4	188,5	201,2	196,2	189,5	192,7	198,5
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	89	87	80	85	76	73	76	77
-Flickor	95	86	80	83	74	76	79	80
-Pojkar	78	87	80	86	76	70	73	74
Andel (%) behöriga till nationellt program	97	95	92	92	89	82	89	89
-Flickor	99	93	91	95	95	85	90	90
-Pojkar	94	97	93	90	85	78	87	88

Källa: Skolverkets skolblad, 2009-03-24

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:	Nicolaiskolan					Samtliga skolor i kommunen ⁴	Riket ⁵
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008
Engelska	.	98	99	96	98	94	96
Matematik	100	..	..	85	80	84	83
Svenska	.	98	92	98	..	97	97
Svenska som andraspråk	.	.	..	.	..	84	84

Källa: Skolverkets statistikdatabas SIRIS, 2009-03-13

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Kommentar och bedömning

Nicolaiskolan har under åren 2004 till 2008 haft varierande kunskapsresultat i årskurs 9. Det genomsnittliga meritvärdet 2008 är under riksgenomsnittet men ligger nära värdet för samtliga skolor i kommunen. Tabell 2 visar att flickorna har högre meritvärde jämfört med pojkarna, men att färre flickor de senaste fyra åren når målen i alla ämnen. Andelen pojkar och flickor behöriga till nationella program har minskat jämfört med 2004 och särskilt pojkarnas resultat har försämrats. Skolinspektionen bedömer att skolan bör utvärdera den nedåtgående trenden samt de variationer i resultaten som ovanstående tabeller belyser. En analys av skillnaderna i kunskapsresultat mellan könen bör också göras, med syfte att vidta åtgärder för högre måluppfyllelse.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. På Nicolaiskolan upprättas individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen. Av de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av redovisas dock inte de insatser som skolan avser att bidra med för att eleven ska utvecklas och nå målen. Detta behöver åtgärdas. Enligt Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för den individuella utvecklingsplanen, bör den individuella utvecklingsplanen uttrycka positiva förväntningar på eleven och utgå från elevens förmågor, intressen och starka sidor. Det förhållningssättet lyser inte igenom i de planer som Skolinspektionen tagit del av. Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (11)

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant	Ej relevant

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Nicolaiskolan har en likabehandlingsplan som till stora delar uppfyller lagens krav. Nicolaiskolans likabehandlingsplan saknar dock åtgärder utifrån en kartläggning av de behov och problem som kan tänkas uppstå på och vara specifika för just denna skola. Detta behöver åtgärdas. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Utifrån de intervjuer som genomfördes vid tillsynstillfället bedömer Skolinspektionen att elevernas medverkan vid utformningen av likabehandlingsplanen bör stärkas, och att åtgärder behövs med anledning av detta.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 4 kap. 4 § skollagen ska utbildningen i grundskolan vara avgiftsfri för eleverna. De ska utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmateriel, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Nicolaiskolan bedriver i huvudsak en avgiftsfri utbildning. Rektor har dock uppgivit att skolan tar ut en avgift av eleverna på 300 kronor för en skidresa. Enligt Skolinspektionens bedömning är denna avgift för hög för att kunna bedömas som en sådan obetydlig kostnad som är förenlig med skollagen. Det faktum att skolan erbjuder kostnadsfria alternativ förändrar inte Skolinspektionens bedömning. Detta behöver åtgärdas.

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

10 (11)

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Nicolaiskolans kvalitetsredovisning innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultaten alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas. Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. I Nicolaiskolans kvalitetsredovisning för 2007/08 redovisas inte någon uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan. Detta behöver åtgärdas. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska också ges möjlighet att delta i arbete med kvalitetsredovisningen. På Nicolaiskolan har elev- och föräldraenkäter utgjort ett underlag till kvalitetsredovisningen. Intervjuer och dokumentanalys ger dock bilden att kvalitetsredovisningen i övrigt inte har utarbetats under medverkan av elever och att vårdnadshavare inte har givits möjlighet att delta i arbetet. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Disa Bergnéhr

IngBeth Larsson

Regelbunden tillsyn i Nävekarvs skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Nävekarvs skola den 24 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Nävekarvs skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Nävekarvs skola

Nävekarvs skola	Antal elever
Förskoleklass	10
Grundskola	63

Källa: Uppgift från skolan, 2009-02-24

2 (10)

Nävekvarns skola är belägen vid kusten intill Bråviken i samhället Nävekvarn. Skolan har ett samarbete med Buskhyttans skola, som är belägen en mil från orten, vad gäller lärare och användning av slöjdlokaler. Personal och elever i förskoleklassen och grundskolan samverkar i ett arbetslag. En särskild samverkan sker mellan förskolan och förskoleklassen genom att man delar lokaler och även har viss verksamhet gemensam. Man har även inkluderat barnen i förskolan att samverka med förskoleklassen. Skolan bedriver ett aktivt värdegrundande arbete bland annat genom Aggressive Replacement Training, ART som grundläggs redan på förskolenivå och fortsätter upp till årskurs 6.

Rektorn på Nävekvarn är nytillträdd sedan ett halvt år tillbaka och han är också rektor för Buskhyttans skola. Eleverna fullföljer oftast sin utbildning i grundskolan i Borgmästarhagsskolan, som omfattar årskurserna 7–9 och ligger i kommunens centralort, Nyköping.

I skolan finns även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Dessa verksamheter granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Nävekvarns skola saknar sammanställningar av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen på skolnivå. Lärarna följer däremot upp elevernas kunskapsresultat i vissa ämnen (jfr 1.2.1) på individnivå.

Enligt skolans uppgifter har resultaten på de nationella ämnesproven i matematik, svenska och engelska för årskurs 5 förbättrats över tid. År 2008 nådde alla elever i årskurs 5 kravnivån för matematik, svenska och de flesta av dem i engelska.

År 2004 fanns det några elever som inte nådde kravnivån i de nationella ämnesproven i matematik, svenska och engelska, och år 2005 i matematik och engelska. Sedan år 2006 har skolan endast haft elever som inte nått kravnivån i engelska.

Nävekvarns skola har en alltför knapphändig redovisning av kunskapsresultat varför en samlad bedömning inte är möjlig att göra. Skolinspektionen bedömer att Nävekvarns skola inom ramen för sitt kvalitetsarbete behöver förbättra resultatredovisningen så att den möjliggör analyser i syfte att finna och vidta åtgärder som ger alla elever möjlighet att i samtliga ämnen nå högre grad av måluppfyllelse.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. I Nävekarvns skola följer lärarna fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i ämnena engelska, matematik och svenska. I en del andra ämnen, görs en uppföljning av elevernas kunskapsutveckling var sjunde vecka. Detta innebär att lärarna inte fortlöpande följer upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen. Detta behöver åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 7 kap 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I Nävekarvns skolas individuella utvecklingsplaner, som inspektörerna tagit del av, saknas omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i samtliga ämnen (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5), som eleven får undervisning i. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (10)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid).

Av den timplan som gäller för undervisningen i Nävekvärns skola framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Teknikämnet ingår som spår i slöjdämnet och man har konkretiserat de nationella kursplanemålen men man har inte satt in teknik på timplanen.

Skolan har inte i sin timplan synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

8 (10)

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant vid inspektionstillfället.	Ej relevant vid inspektionstillfället.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och

10 (10)

till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Nävekvärns skola följer upp kunskapsresultaten hos eleverna på individnivå i ett flertal ämnen samt på skolnivå i ämnena engelska, matematik och svenska. På skolnivå saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse.

Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås. Åtgärder behöver vidtas i dessa avseenden.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Nävekvärns skolas kvalitetsredovisning innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat.

Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Yvonne Hoffmann

Ewa Hallberg

Regelbunden tillsyn i Oppebyskolan

Grundskola årskurserna 7–9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Oppebyskolan den 15 april. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Oppebyskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Oppebyskolan

Skolan	Antal elever
Grundskola	304

Källa: Uppgift från skolan 2009-04-15

Oppebyskolan är en skola som har årskurserna 7–9 och som är belägen i Nyköping. Skolan är byggd 1969 och ligger vackert intill Nyköpingsån. Skolan har två profiler; fotboll samt kultur och skapande. Skolan är organiserad i tre arbetslag som vardera omfattar årskurs 7–9. Varje arbetslag består av fyra klasser. All personal förutom skolledning, fritidsledaren och vaktmästaren ingår i arbetslag. För att underlätta den pedagogiska/didaktiska kontakten mellan lärare inom samma ämnesområden är de lokaliserade till ämnesarbetsrum. Skolans ledningsfunktion består av rektor (80 procent av hel tjänst) och en biträdande rektor (80 procent av hel tjänst) samt tre arbetslagsledare.

Skolans huvudsakliga upptagningsområde är Oppeby- och Hargsområdet i Nyköping men även elever från ett antal skolor från den kringliggande landsbygden såsom Stigtomta, Vrena, Ålberga, Jönåker, och Råby får sin undervisning i årskurs 7–9 i Oppebyskolan.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön

	Oppebyskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	193,9	191,2	186,1	192,1	197,7	201,4	204,3	209,3
- Flickor	199,5	197,6	206,7	209,8	211,7	213,7	215,9	220,6
- Pojkar	187,3	184,2	167,2	175,2	180,6	189,5	192,7	198,5
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	63	63	63	67	70	73	76	77
- Flickor	63	65	70	75	72	76	79	80
- Pojkar	64	62	57	59	67	70	72,6	74
Andel (%) behö- riga till nationellt program	81	82	83	80	83	82	89	89
- Flickor	80	87	88	89	85	85	90	90
- Pojkar	81	76	79	73	80	80	87	88

Källa: Skolverkets skolblad, 2009-04-20

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:	Oppebyskolan					Samtliga skolor i kommunen ⁴	Kommungrupp ⁵	Riket ⁶
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Engelska	.	100	..	91	94	94	96	96
Matematik	..	100	87	77	85	84	83	83
Svenska	.	..	93	97	92	97	97	97
Svenska som andraspråk	.	.	..	.	..	84	84	84

Källa: Skolverkets statistikdatabas SIRIS, 2009-03-13

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Kommentar och bedömning:

Oppebyskolans kunskapsresultat har från år 2004 till 2008 stadigt förbättrats från år till år. Trots detta har man lägre resultat i jämförelse med samtliga skolor i kommunen, kommungruppen och riket. Vid en jämförelse mellan flickor och pojkar kan man se att flickornas kunskapsresultat ligger högre både i genomsnittligt meritvärde samt i andel procent som nått målen i samtliga ämnen. Vid en jämförelse med flickor i riket och kommunen är resultaten genomgående lägre för Oppebyskolans flickor. Trots att skolan bedriver ett medvetet arbete med att förbättra ämnespedagogiken når en stor andel elever inte målen i alla ämnen.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla undervisningen så att alla elever utifrån sina förutsättningar och behov ges möjlighet att nå målen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I individuella utvecklingsplaner, som inspektörerna tagit del av, saknas omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 4 kap. 2 § skollagen framgår att eleverna ska ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, framgår att rektorn har ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Av intervjuerna i Oppebyskolan har det framkommit att elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet i alltför hög grad är lärarberoende. Vidare framkom vid intervjuerna att arbetet inte bedrivs så att elevers ansvar och inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Eleverna har enligt intervjuerna bra kunskap om sina undervisningsmål. Genom detta har skolan också skapat grunden för att ge eleverna ett ökat ansvar och att de ges ett ökat inflytande över sin utbildning och dess arbetsformer. Skolinspektionen bedömer att Oppebyskolans arbete med att ge eleverna ett ökat inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet behöver åtgärdas. För detta arbete har rektor ett särskilt ansvar.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I Oppebyskolan upprättas åtgärdsprogram som huvudsakligen är av god kvalitet. Av inspektionen framkommer dock att det i åtgärdsprogrammen inte redovisas hur åtgärderna ska följas upp. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året.

Oppebyskolan har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för de insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året. Då planen saknar datering råder osäkerhet om dess aktualitet. Åtgärder behöver vidtas i dessa avseenden.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). I 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Av den timplan som gäller för undervisningen i Oppebyskolan framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i timplanen synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 2 kap 19 § grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I Oppebyskolan erbjuds elevens val i flera ämnen vad gäller fördjupning och breddning. De elever som behöver stöd i matematik för att nå målen i ämnet rekommenderas att läsa matematik på tid avsett för elevens val. Stöd ges på Oppebyskolan till elever som har svårigheter i skolan (se avsnitt 1.5.2) men det får inte innebära att vissa elever uteslås från elevens val på det sätt skolan sker. Detta är inte förenligt med grundskoleförordningens bestämmelser och behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X
Motivering	
Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan och eleven ska få undervisning i antingen svenska eller svenska som andraspråk. Av intervjuer med lärare och rektor framgår att man i Oppebyskolan till innehåll och syfte, likställer svenska som andraspråk med stödundervisning i ämnet svenska. Ett faktiskt behov av undervisning i svenska som andraspråk kan härigenom felaktigt komma att mötas med stödundervisning i olika former. I skolan utreds inte och rektor fattar inte heller beslut enligt bestämmelserna om eleverna ska undervisas i svenska som andraspråk. Detta behöver åtgärdas. Beträffande rektors beslutsfattande se 3.3.2.	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 4 kap. 4 § skollagen ska utbildningen i grundskolan vara avgiftsfri för eleverna. De ska utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmateriel, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. Eleverna i årskurs 9 i Oppebyskolan åker under skoltid på skidresa till Romme en gång per år. Avgiften för resan är 300 kr per elev. De elever som inte deltar i resan erbjuds alternativa aktiviteter i skolan. Det är inte förenligt med skollagen att ta ut en avgift av eleverna till en resa som ingår i skolverksamheten och som skolan ansvarar för även om ett avgiftsfritt alternativ erbjuds på "hemmaplan".

Detta behöver åtgärdas.

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 3 kap. 4 § grundskoleförordningen ska rektorn bl.a. ingå som ledamot i elevvårdskonferensen.

Rektorn har rätt att i undantagsfall utse annan än sig själv till ordförande i elevvårdskonferensen. Det är dock viktigt att möjligheten inte används i en sådan omfattning att man i praktiken kringgår bestämmelserna. På Oppebyskolan deltar inte rektorn i elevvårdskonferenserna utan biträdande rektor deltar i rektors ställe. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektorn om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

Föräldrarnas önskemål avgör om eleven läser svenska som andraspråk eller

svenska i Oppebyskolan. I Oppebyskolan fattar rektor således inte beslut enligt bestämmelserna om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Detta måste åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Skolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll.

Oppebyskolans kvalitetsredovisning innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas.

I Oppebyskolans kvalitetsredovisning redovisas inte en uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Yvonne Hoffmann

Leif Magnusson

Regelbunden tillsyn i Rosenkällaskolan

Förskoleklass

Grundskola 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Rosenkällaskolan torsdagen den 5 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Den regelbundna tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009..

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Rosenkällaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Rosenkällaskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever i Rosenkällaskolan

Rosenkällaskolan	Antal elever
Förskoleklass	26
Grundskola	141

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-05

2 (8)

Rosenkällaskolan är byggd 1965 och ligger i utkanten av Nyköpings tätort. I närområdet finns bland annat skogsområden . Skolan har skolskog och så kallade uteklassrum.

I skolan finns förskoleklass, grundskola årskurserna 1–6 samt elever inskrivna i särskolan som är individintegrerade. Skolan som har cirka 30 personal fördelade på tre arbetslag leds av en rektor.

I skolan finns även skolbarnsomsorg. Denna verksamhet granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separat verksamhetsrapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

I skolans kvalitetsredovisning finns en samlad bedömning av kunskapsresultaten i matematik och svenska i årskurs 2. Huvuddelen av eleverna har tillfredsställande kunskaper i matematik medan ett antal elever inte når denna nivå i svenska. För årskurs 5 redovisas resultat från de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska. Huvuddelen av eleverna har nått kravnivån på ämnesproven. Skolan har god kontroll på resultaten och sätter in åtgärder på individnivå där så behövs men gör även insatser som exempelvis kompetensutveckling eller byte av läromedel för förbättrad måluppfyllelse.

Skolinspektionen bedömer att skolans måluppfyllelse inom de ämnen och kunskapsområden som är beskrivna ovan i huvudsak är god. I de fall inte eleverna når de uppsatta målen vidtar skolan åtgärder. Resultat i andra ämnen finns inte sammanställda varför en bedömning av skolans kunskapsresultat i samtliga ämnen inte kan göras. Skolinspektionen bedömer därför resultat i fler ämnen behöver redovisas i skolans kvalitetsredovisning, se vidare avsnitt 3.4 Ledning och kvalitetsarbete.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

4 (8)

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**Bedömningspunkter****1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

6 (8)

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

8 (8)

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Skolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll. Kvalitetsredovisningen innehåller bedömningar av måluppfyllelse i matematik och svenska i årskurs 2 och bedömningar av hur eleverna lyckats uppnå kravnivåerna på de nationella ämnesproven i årskurs 5. Några ytterligare bedömningar av kunskapsresultaten i skolans ämnen har dock inte redovisats och bedömts. Skolan måste vidta åtgärder så kvalitetsredovisningen innehåller bedömningar av kunskapsresultat i fler ämnen.

Datum
2009-06-16

Ort
Linköping

Ewa Hallberg
Lena Stadler

Regelbunden tillsyn i Råby skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Råby skola den 1 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Råby skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Råby skola

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	9
Grundskola	59

Källa: Råby skola 2009-04-01

2 (10)

Råby skola är belägen i Råby ca.25 km. norr om Nyköping. Utbildningen omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6. Skolan och den intilliggande förskolan har ett skyddat läge med både skog och öppna ytor som omgivning. Råby skola, byggd i slutet av 60-talet har ändamålsenliga och välutrustade lokaler, god tillgång till datorer samt multimediatrustning. Utemiljön är försedd med utrustning för lek och spel samt erbjuder möjligheter till varierad sysselsättning. I närheten finns även fotbollsplan och "skolskogen" som används för utomhuspedagogik. Eleverna kommer till övervägande del från den omgivande landsbygden vilket innebär att mer än 75 procent av eleverna utnyttjar skolskjuts. Personalen består av sex lärare och en socialpedagog. Arbetet är organiserat i tre arbetslag: F–1, 2–3, 4–6 och leds av en rektor med tjänstgöring tre dagar per vecka på Råbyskolan.

I skolan finns även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Dessa verksamheter granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Skolan genomför nationella ämnesprov i årskurs 5 i svenska, engelska och matematik. En sammanställning av resultat från 2004 till 2008 visar stabila resultat där eleverna, med enstaka undantag, når upp till kravnivån. I skolans kvalitetsredovisning presenteras en bedömning av kunskapsutvecklingen i svenska och matematik för elever i årskurs 2. Flertalet elever bedöms ha en tillfredsställande kunskapsutveckling i respektive ämne.

Ett fåtal elever når inte kravnivån i nationella prov i årskurs 5 respektive bedömningen tillfredsställande kunskapsprofil i svenska och matematik årskurs 2. Bakomliggande orsaker har emellertid analyserats vilket resulterat i planering för förändringar i metodik, gruppindelning samt utnyttjande av speciallärarresurs. Skolinspektionen bedömer att skolan vidtagit erforderliga åtgärder utifrån analysen.

Då skolan endast gör sammanställningar av kunskapsresultat i svenska, engelska och matematik har ingen bedömning kunnat göras av kunskapsutvecklingen i övriga ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

4 (10)

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtal i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

De individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av på Råby skola lägger ensidigt fokus på svenska, engelska och matematik. Ansvar för arbetsinsatser och utveckling läggs i stor utsträckning på eleven själv och det redovisas i mycket liten omfattning vilka insatser som skolan avser att vidta. Vidare saknas en beskrivning av elevernas kunskapsutveckling relaterad till de nationella målen i form av skriftliga omdömen i varje ämne (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5), som eleven får undervisning i.

Åtgärder behöver vidtas i dessa avseenden.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (10)

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Råbyskolan upprättar åtgärdsprogram för elever i behov av särskilda stödåtgärder. Programmen utarbetas utifrån en, centralt för kommunen, fastställd mall. I de åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av fördelas, genom mallens utformning, ansvaret för genomförandet av de särskilda stödinsatserna mellan föräldrar och skola.

Bestämmelserna medger inte att ansvar för åtgärder läggs på föräldrar. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Råbyskolan har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser man avser att påbörja och genomföra under det kommande året. Vidare saknas en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas om kränkningar sker mellan vuxen och elev samt beskrivning av hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Detta behöver åtgärdas. Enligt 2§ förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna på Råbyskolan har inte medverkat när planen upprättats eller följts upp. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

8 (10)

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Vidare anges i 2 kap. 6 § grundskoleförordningen att det för varje ämne finns en kursplan där det anges de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte skolåret. Med hänvisning till elevgruppernas storelek och schematekniska konsekvenser i samband med transporter till Oppeby skola har undervisningen i hem- och konsumentkunskap planerats så att målen för årskurs 5 vart annat år kan uppnås först i årskurs 6. Skolan måste säkerställa att undervisningen planeras så att alla elever ges möjlighet att nå målen i årskurs 5 i hem- och konsumentkunskap. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant	Ej relevant

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 23 § grundskoleförordningen fattar rektorn beslut om arbetsplanen.

De enskilda lärarna planerar i gemensamma konferenser undervisning för kommande läsår. Planeringen samordnas och utgår från gemensamma erfarenheter av föregående läsår. Rektor har dock inte fastställt en gemensam arbetsplan för skolan.

Detta behöver åtgärdas.

10 (10)

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Råbyskolans kvalitetsredovisning utgår från en, inom kommunen, centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll.

Kvalitetsredovisningen innehåller de områden som aktuell förordning kräver. Dokumentation av kunskapsresultat är dock allt för begränsad. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Datum
2009-06-15

Ort
Linköping

Leif Magnusson

IngBeth Larsson

Regelbunden tillsyn i Sjösa skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun och besökt Sjösa skola den 4 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapporering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Sjösa skola, dels den information som samlats in under besöket. I Sjösa skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Sjösa skola

Sjösa skola	Antal elever
Förskoleklass	10
Grundskola	67

Källa: Skolans egen statistik 2009-03-27

Sjösa skola ligger norr om Nyköping i ett mindre samhälle med skog i omedelbar närhet. Skolans lärare bildar ett arbetslag med förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6. Eleverna undervisas i åldersblandade grupper med årskurserna 1–2, 3–4 och 5–6. För ledningen av skolan finns en rektor som har 50 procent av sin tjänst på Sjösa skola.

I skolan finns också skolbarnsomsorg och förskoleverksamhet. Dessa verksamheter granskas endast på kommunövergripande nivå och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Skolans lärare har följt upp elevernas resultat i ämnen och ämnesblock våren 2008. Resultaten visar att eleverna i årskurs 1–4 och årskurs 6 har "uppnått målen för årskursen" i bild, idrott och hälsa, musik, naturorienterande ämnen, samhällsorienterande ämnen samt i teknik i årskurs 2 och 6. Några elever har "inte uppnått målen för årskursen" i engelska, matematik och svenska. I årskurs 5 har samtliga elever nått målen i svenska, matematik, engelska, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen, hem- och konsumentkunskap, musik, bild samt idrott och hälsa.

Resultaten på de nationella ämnesproven för årskurs 5 år 2008 visar att alla elever har nått kravnivån i engelska, matematik och svenska. Skolans sammanställningar av proven för 2004–2007 visar att flertalet elever har nått kravnivån i svenska. I matematik och engelska når eleverna inte kravnivån i lika stor utsträckning. I skolan är det få elever vilket medför att det är vanskligt att bedöma utifrån statistik hur väl skolan arbetar för att eleverna ska nå målen. I intervjuerna framkom att de elever som inte nått kravnivån på de nationella ämnesproven tidigare år har varit i behov av särskilt stöd och även fått sådant.

Skolan behöver fortsätta arbeta med att utveckla undervisningen för att finna vägar som gör att alla elever utifrån sina förutsättningar och behov ges möjlighet att nå utbildningens mål.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

4 (11)

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtal.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap.2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtal i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Av de skriftliga omdömen i Sjösa skola som inspektörerna tagit del av framkommer att elevernas utveckling bedöms i ämnesblocken naturorienterande och samhällsorienterande ämnen, vilket medför att det inte går att utläsa vilken bedömning lärarna gjort av elevernas utveckling i alla ämnen (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5), som eleverna fått undervisning i. I de individuella utvecklingsplanerna beskrivs vilka insatser som behövs för att eleverna ska nå så långt som möjligt i ämnena engelska, matematik och svenska och det saknas en sammanfattning av de insatser som skolan avser att vidta för elevernas kunskapsutveckling. Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 4 kap. 2 § skollagen framgår att eleverna ska ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Av intervjuerna framkom att elevernas möjligheter till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet är beroende på vilken lärare eleven har. Det framkom även av intervjuerna att eleverna har begränsad kunskap om de mål som styr utbildningen. En förutsättning för att eleverna ska kunna ta ansvar och utöva inflytande på sitt eget lärande är att de är väl insatta i de mål som styr utbildningen.

Åtgärder behöver vidtas så att eleverna ges möjlighet till ett ökat inflytande och ansvarstagande över utbildningen i Sjösa skola.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

6 (11)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I intervjuerna framkom att elever i behov av särskilt stöd får sådant stöd. Det framkommer dock i intervjuer och dokument att åtgärdsprogram inte alltid upprättas i Sjösa skola, trots att en elev är i behov av särskilda stödåtgärder. Det finns därmed inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd, vilket behöver åtgärdas.

Det finns en variation i kvaliteten i de åtgärdsprogram som utarbetas. Vissa uppfyller förordningens krav medan det i andra saknas t.ex. en beskrivning av

vilka behoven är och hur skolan ska tillgodose dessa behov.

Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Sjösa skola har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för de insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året. Detta behöver åtgärdas.

Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller

eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

I intervjuer framkom att eleverna i skolan inte har medverkat när planen upprättats. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant vid tillsynsbesöket	Ej relevant vid tillsynsbesöket

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. I Sjösa skola finns lärare med utbildning i alla ämnen för lägre åldrarna. För de äldre eleverna har skolan inte lärare med utbildning i alla de ämnen som eleverna får undervisning i. I några ämnen bland annat bild, idrott och hälsa samt hem- och konsumentkunskap undervisar lärare som saknar utbildning i ämnet. Detta behöver åtgärdas.

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

10 (11)

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska rektorn om det genom uppgift från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, se till att behoven utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas.

I intervjuerna i Sjösa skola framkom att rektorn inte sett till att åtgärdsprogram utarbetats trots att det har framkommit att eleverna är i behov av särskilt stöd. Detta behöver åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måloppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måloppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildning-

ens måluppfyllelse redovisas.

Kvalitetsredovisningen för Sjösa skola innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Datum

2009-06-15

Ort

Linköping

Ewa Pettersson

Ingela Djurberg

Regelbunden tillsyn i Släbroskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Släbroskolan den 31 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Släbroskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och fått möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Släbroskolan

Tabell 1: Antal elever på Släbroskolan

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	33
Grundskola	254

Källa: Uppgifter från skolan 2009-02-09

2 (12)

Släbroskolan är en grundskola med förskoleklass samt årskurs 1–6. Skolan är belägen strax utanför centrala Nyköping, i ett förortsområde vid Nyköpingsån. De flesta eleverna bor i närområdet. Under läsåret 2008/09 har skolan 287 elever, inklusive förskoleklass. Två arbetslag arbetar med eleverna; F–3 och 4–6, i åldershomogena klasser. Rektor bildar tillsammans med två utbildningsledare på 25 procent, respektive 40 procent och två arbetslagsledare, skolans ledningsgrupp.

I skolan finns även skolbarnsomsorg. Den verksamheten granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separat verksamhetsrapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Släbroskolan	Riket	Släbroskolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	100	85	98	87
	Matematik	100	72	84	73
	Svenska	100	71	92	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-01-12. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 4 för 2007 exkluderat på grund av stora bortfall.

Kommentar och bedömning:

På Släbroskolan finns rutiner för att diagnostisera och följa upp elevernas kunskapsresultat i ämnena svenska, engelska och matematik. Under de senaste fem åren har elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i svenska, engelska och matematik, varierat mellan 72 och 100 procent, enligt skolans redovisning. Resultaten de senaste två åren ligger väl till i förhållande till riksgenomsnittet. I "övriga ämnen" finns en resultatsammanställning som visar att 95 procent av eleverna totalt nått målen 2008. Det saknas statistik över andel elever som nått målen i varje enskilt ämne som eleverna fått undervisning i. Det saknas också könsuppdelad statistik, varför ingen bedömning om det finns några skillnader mellan pojkars och flickors resultat kunnat göras. Skolinspektionen bedömer att Släbroskolan bör klargöra ovanstående i sitt kvalitetsarbete för att skapa tydlighet i var insatser behövs för att ge alla elever ökade möjligheter att nå målen för utbildningen.

4 (12)

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I Släbroskolan har under höstterminen 2008 upprättats individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen i svenska, engelska och matematik. Skolan har inför 2009 års bedömningar utarbetat ett material med avstämningspunkter i relation till de nationella målen i alla undervisningsämnen, att användas vid utvecklingssamtal och skriftliga omdömen. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver implementera användning av underlaget för bedömningar och åtgärda avsaknaden av skriftliga omdömen i varje ämne (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5).

Mer information finns i Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (12)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 5 kap. 5 § grundskoleförordningen framgår att särskilt stöd ges till elever med behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd ska i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör. Om det finns särskilda skäl, får sådant stöd i stället ges i en särskild undervisningsgrupp. Styrelsen ska efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i en särskild undervisningsgrupp.

Enligt 8 kap. 1 § grundskoleförordningen får styrelsens beslut att en elev ska undervisas i särskild undervisningsgrupp enligt 5 kap. 5 § grf överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Vid Släbroskolan finns elever placerade i en mindre grupp vilka har sin huvudsakliga teoretiska undervisning i denna grupp och har så haft under flera år av sin skoltid. Eleverna deltar ibland, framförallt i praktiska ämnen, med övriga elever i klassen. Eleverna får undervisningen i särskilda lokaler belägna i skolbyggnaden. Lärare som har sin tjänst förlagd till gruppen ansvarar för undervisningen, som bedrivs utifrån varje elevs specifika behov.

Skolinspektionen bedömer att den ovanstående beskrivna verksamheten ska uppfattas som en särskild undervisningsgrupp. Intervjuer och verksamhetsbesök visar dock att det saknas beslut för elevernas placering, enligt grundskoleförordningen. Detta behöver åtgärdas. Se vidare under 3.3.2.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Vid Släbroskolan upprättas åtgärdsprogram efter utredning om behov av stödåtgärder. I de åtgärdsprogram som utarbetas anges dock i alltför hög grad endast generella beskrivningar och allmängiltiga mål. Åtgärdsprogrammen saknar konkreta, tydliga åtgärder för varje elevs kunskapsutveckling. Enligt den kommundemensamma mall som används läggs tyngdpunkt och ansvar för åtgärder i för hög grad på hemmen. Av åtgärdsprogrammen bör också i högre grad framgå hur uppföljning ska ske. Det är väsentligt att synliggöra elevens framsteg för att hålla motivation och engagemang levande. I åtgärdsprogrammen som inspektörerna tagit del av är tidsrymden innan utvärdering ska ske, alltför lång. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av dokumentanalysen och intervjuer vid tillsynsbesöket framgår att värdegrundsfrågorna integreras i undervisning och regler på skolan, samt att det under läsåret 2008/09 läggs särskild vikt vid skolans värdegrundsarbete. Släbro-skolan har upprättat en likabehandlingsplan som innehåller delar som beskriver hur skolan arbetar mot mobbning. Planen beaktar dock inte tydligt samtliga diskrimineringsgrunder. I planen finns ingen strategi för hur man ska arbeta med insatser under det närmaste året, baserat på en kartläggning av behov. Det framgår inte heller distinkt hur skolan aktivt avser arbeta i fall när en elev blivit kränkt av en vuxen på skolan och vem som är ansvarig. Det framgår vidare inte hur skolan arbetar med förbyggande åtgärder. Ovanstående behöver åtgärdas.

Planen skrevs 2007 och har inte utvärderats och reviderats under 2008. Detta behöver åtgärdas, se vidare under 3.4.2.

Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med likabehandlingsplanen ska planen mot kränkande behandling upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Medverkan av elever i utarbetande och uppföljning av likabehandlingsplanen i skolan är för svag och behöver åtgärdas. Arbetsprocessen med att utarbeta en likabehandlingsplan är värdefull eftersom den medför att frågor kring bemötande, förhållningssätt, synen på kränkande behandling m.m. levandegörs och konkretiseras i diskussioner och samtal. Av dessa skäl är det särskilt angeläget att eleverna ges möjlighet att delta i arbetet. Skolinspektionen bedömer att åtgärder enligt ovan behöver vidtas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

I Släbroskolan erbjuds inte elevens val i grundskoleförordningens mening. Skolans elever har under läsåret på tid avsatt för elevens val, istället arbetat med värdegrundsarbete. Detta är lovvärt i sig, men uppfyller inte styrdokumentens krav på elevens val som identifierbar undervisning, med reell valmöjlighet, inom kursplanens ram. Detta behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

10 (12)

Motivering
Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan och eleven ska få undervisning i antingen svenska eller svenska som andraspråk. Elever i Släbroskolan som bedömts ha behov av undervisning i svenska som andraspråk, undervisas inte enligt kursplanen i svenska som andraspråk. Detta är ej förenligt med gällande bestämmelser. Detta behöver åtgärdas. Beträffande rektors beslutsfattande se 3.3.2.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektorn om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. På Släbroskolan fattar inte rektorn sådana beslut. Detta behöver åtgärdas.

I Nyköpings kommun har rektor delegation på beslut om placering i särskild undervisningsgrupp. Vid Släbroskolan har inte rektor fattat ett sådant beslut. Detta behöver åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

12 (12)

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Skolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll vilken uppfattas styrande för innehållet. I kvalitetsredovisningen dokumenteras kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas. Uppföljning av likabehandlingsplaner Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas. Likabehandlingsplanen har inte utvärderats eller följts upp under 2008, vilket också framgår av kvalitetsredovisningen. Detta behöver åtgärdas. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Vid Släbroskolan är, enligt verksamhetsbedömning och intervjuer, elevernas medverkan i utarbetandet av kvalitetsredovisningen alltför svag. Detta behöver åtgärdas.

Datum
2006-06-15

Ort
Linköping

IngBeth Larsson
Leif Magnusson

Regelbunden tillsyn i Stenkullaskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun och besökt Stenkulla skola den 5 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Stenkullaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Stenkullaskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	26
Grundskola	134

Källa: Uppgifter från skolan 2009-01-15

2 (11)

Stenkullaskolan ligger i tätorten Nyköping. I skolan går elever från förskoleklass till årskurs 6. Eleverna är indelade i ålderhomogena klasser. Musik är ett prioriterat område på skolan och alla elever i årskurs 1–3 spelar fiol en gång i veckan. På skolan finns ett skoloråd där två föräldrar från varje klass deltar. Slöjdundervisningen är förlagd till Rosenkällaskolan och idrottsundervisningen till Borgmästarhagsskolan, all övrig undervisning bedrivs på den egna skolan.

I skolan finns även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Dessa verksamheter granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

I Stenkullaskolan redovisas den sammanvägda måluppfyllelsen för årskurs 5 i ämnena engelska, matematik och svenska. År 2008 nådde 82 procent av skolans elever målen för årskurs 5 i dessa ämnen. För övriga ämnen finns ingen måluppfyllelse angiven. Skolinspektionen kan därför inte göra någon bedömning av skolans samlade kunskapsresultat.

Skolinspektionen bedömer dock med utgångspunkt från måluppfyllelsen i engelska, matematik och svenska att skolan behöver vidta åtgärder och fortsätta att arbeta med att utveckla undervisningen för att finna vägar som gör att alla elever utifrån sina förutsättningar och behov ges möjlighet att nå utbildningens mål.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsut-

4 (11)

veckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

På Stenkullaskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i bland annat ämnena engelska, matematik och svenska. I intervjuer framkom att lärarna emellertid inte gör någon uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav. Detta behöver åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Av de individuella utvecklingsplaner i Stenkullaskolan som inspektörerna tagit del av ligger ansvaret för insatserna till huvudsaklig del på vad eleven själv ska göra och det redovisas i mycket liten omfattning vilka insatser som skolan avser att bidra med. Vidare saknas skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5). Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 4 kap. 2 § skollagen framgår att eleverna ska ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, framgår att läraren ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inlärning och för sitt arbete i skolan, se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad, svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle. Enligt 3 kap. 6 § grundskoleförordningen ska i varje klass eller undervisningsgrupp eleverna ges tillfälle att tillsammans med läraren behandla frågor som är av gemensamt intresse för eleverna. Den närmare utformningen ska anges i arbetsplanen. Av intervjuerna på Stenkullaskolan framkom att elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet är beroende av vilken lärare eleven har men även i vilket ämne eleven får undervisning i. Skolinspektionen bedömer att Stenkullaskolans arbete med att ge eleverna ett ökat inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet behöver åtgärdas.

6 (11)

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rek-

torn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Stenkullaskolan upprättas åtgärdsprogram som huvudsakligen är av god kvalitet. Av intervjuer framkom dock att åtgärdsprogram inte alltid upprättas, trots att en elev är i behov av och får särskilda stödåtgärder. Främsta anledningen till detta är att åtgärdsprogram upprättas i ämnena engelska, matematik och svenska men inte för skolans övriga ämnen. Det finns därmed inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

På Stenkullaskolan erbjuds elevens val i ämnet musik och ytterligare något enskilt ämne. Skolinspektionen bedömer att eleverna erbjuds ett alltför begränsat urval av ämnen som elevens val. Detta är inte förenligt med grundskoleförordningen och behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska.

På Stenkullaskolan fanns elever vid tillsynsbesöket som av rektorn bedöms vara i behov av svenska som andraspråk men som skolan inte anordnar undervisning för i ämnet. Detta behöver åtgärdas. Beträffande rektors beslutsfattande se 3.3.2.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. På Stenkullaskolan undervisar lärare med olika lärarutbildningar. Ett flertal av skolans lärare har en utbildning inriktad mot matematik/naturorienterande ämnen respektive svenska/samhällsorienterande ämnen för årskurs 1–7. Flera av dessa lärare undervisar i ämnen utöver sin inriktning i årskurs 4–6. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att undervisningen i större utsträckning ska bedrivas av lärare med avsedd utbildning.

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

10 (11)

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering**Arbetsplan**

Enligt 2 kap. 23 § grundskoleförordningen beslutar rektor om arbetsplanen.

På skolan finns en arbetsplan men den var vid tillsynsbesöket inte beslutad av rektorn. Detta behöver åtgärdas.

Svenska som andraspråk

Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektorn om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

På Stenkullaskolan fattar inte rektorn beslut om eleverna ska läsa svenska som andraspråk i stället för svenska. Detta behöver åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare har rektorn, enligt Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, ansvaret för skolans resultat.

På skolnivå följer Stenkullaskolan upp elevernas kunskapsresultat i ämnena

engelska, matematik och svenska. På skolnivå saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås. Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Vidare framgår av 4 § i aktuell förordning att skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Stenkullaskolans kvalitetsredovisning innehåller de områden som bestämmelserna kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas. Av intervjuerna framkom att eleverna har svarat på enkäter som underlag för skolans kvalitetsredovisning. I övrigt har Stenkullaskolans kvalitetsredovisning inte utarbetats under medverkan av elever. Detta behöver åtgärdas.

Datum
2009-06-15

Ort
Linköping

Ingela Djurberg
Ewa Pettersson

Regelbunden tillsyn i Stigtomta skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Stigtomta skola den 25 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Stigtomta skola, dels den information som samlats in under besöket. I Stigtomta skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Stigtomta skola

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	48
Grundskola	228

Källa: Uppgift från skolan 2009-03-25

2 (9)

Stigtomta skola ligger i en vacker miljö ca 1,5 mil väster om Nyköping. Skolans upptagningsområde är Stigtomta samhälle och angränsande landsbygd.

Verksamheten i Stigtomta skola omfattar förskola, förskoleklass, grundskola årskurs 1–6 samt skolbarnsomsorg. Skolans ledning består av en rektor. Med stöd av en biträdande rektor ansvarar rektorn även för Vrena skola. Stigtomta område är indelat i fem arbetslag med en utvecklingsledare/pedagog per arbetslag. Utvecklingsledaren ingår i Stigtomta områdes ledningsgrupp.

Förskoleverksamhet och skolbarnsomsorgsverksamhet inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilda verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlade beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

I Stigtomta skola redovisas kunskapsresultaten för årskurs 5 i ämnena svenska, matematik och engelska. Skolans redovisning för år 2008 visar att de flesta eleverna når målen i dessa ämnen. För övriga ämnen har skolan inte gjort några sammanställningar som visar graden av måluppfyllelse. Skolinspektionen kan därför inte göra någon bedömning av skolans samlade måluppfyllelse i årskurs 5. Skolinspektionen bedömer dock att skolan i sitt kvalitetsarbete bör analysera resultaten i samtliga ämnen med syfte att finna åtgärder, för att förbättra alla elevers möjlighet att nå målen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

4 (9)

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 7 kap.2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I Stigtomta skolas individuella utvecklingsplaner, som inspektörerna tagit del av, saknas omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i samtliga ämnen som eleven får undervisning i (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5). Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**Bedömningspunkter****1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (9)

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Stigtomta skola har en plan för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov som, utifrån en aktuell kartläggning, beskriver de insatser som ska genomföras under det kommande året. Planen saknar även en beskrivning av de

åtgärder som ska vidtas om kränkningar sker mellan vuxen och elev.

Skolinspektionen bedömer att planen för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever i dessa avseenden behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant vid tillsynsbesöket	Ej relevant vid tillsynsbesöket

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

8 (9)

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Stigtomta skolas kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll och innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultaten alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Datum
2009-06-15

Ort
Linköping

Lena Stadler

Yvonne Hoffmann

Regelbunden tillsyn i Svalstaskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besök Svalstaskolan den 18 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Svalstaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Svalstaskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och fått möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Svalstaskolan

Tabell 1: Antal elever på Svalstaskolan

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	31
Grundskola	169

Källa: Uppgifter från skolan 2009-01-30

Svalstaskolan är en F-0-skola, belägen några kilometer söder om Nyköpings centrala delar. De flesta eleverna bor i närområdet, men några elever åker skolskjuts till skolan. Under läsåret 2008/09 har skolan 201 elever. Skolan har nyligen återuppbyggts efter en brand och togs på nytt i bruk höstterminen 2007. Lokalerna är ljusa och fräscha, där stor möda har lagts på ändamålsenlighet, tillgänglighet och möjlighet för eleverna att röra sig fritt inom skolan. Skolan är därför också skofri. Två arbetslag arbetar med eleverna; F-3 och 3-6, i både åldershomogena och åldersintegrerade klasser. Rektor har en 100 procentig tjänst och bildar tillsammans med arbetslagsledarna skolans ledningsgrupp. En didaktikmentor är anställd på 20 procent och lägger tillsammans med rektor upp pedagogiska veckomöten med personalen. På skolan finns också speciallärare. En skolassistent ansvarar för den löpande administrationen. Skolan ingår i försöksverksamheten med arbete utan timplan sedan nio år.

I skolan finns även förskoleverksamhet och skolbarnomsorg. Dessa verksamheter granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Svalstaskolan	Riket	Svalstaskolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	83	85	84	87
	Matematik	80	72	96	73
	Svenska	77	71	88	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2008-12-11. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

Kommentar och bedömning:

På Svalstaskolan har, enligt skolans redovisning, alla elever i årskurs 5 gjort de nationella ämnesproven i matematik, svenska och engelska varje år de senaste fyra åren. Andelen elever som uppnått kravnivån på proven har under den perioden varierat mellan 66–96 procent. Resultaten ligger väl till i förhållande till riksgenomsnittet. I övriga ämnen finns resultatsammanställningar av måluppfyllelse för 2008 och där ligger alla ämnen, utom de samhällsorienterande, över 90 procent. Det saknas dock könsupplad statistik, varför ingen bedömning om det finns några skillnader mellan pojkars och flickors resultat, eller hur skolan i förekommande fall hanterar det, kunnat göras. Skolinspektionen konstaterar att skolan behöver fortsätta arbetet med att utveckla undervisningen för att finna vägar som gör att alla elever utifrån sina förutsättningar och behov ges möjlighet att nå utbildningens mål.

4 (10)

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

De individuella utvecklingsplanerna vid Svaltaskolan, som inspektörerna tagit del av, är framåtsyftande och innehåller sammanfattningar av insatser som behövs för att eleven ska nå de nationella målen i läroplanen.

Skolan arbetar med skriftliga omdömen utifrån en framtagna mall där samhällsorienterande ämnen, samt naturorienterande ämnen/teknik redovisas som blockbedömningar. De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av saknar sålunda omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. Detta behöver skolan åtgärda fr.o.m. årskurs 5.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (10)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

Av intervjuer framkommer att Svalstaskolan arbetar i tidsbegränsade teman där

8 (10)

eleverna i viss mån kan välja att delta. Kopplingen till ämne och mål i kursplanen är emellertid oklar. Det finns ingen kontinuitet i att erbjuda elevens val, eller att undervisningen kan identifieras, bl. a. av eleverna själva, som elevens val. Skolinspektionen bedömer därför att elevens val inte anordnas i enlighet med förordningens krav. Detta behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant vid Skolinspektionens besök	Ej relevant vid Skolinspektionens besök

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Skolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll, vilket förefaller ha fungerat styrande för redovisningen. Svalstaskolan har upprättat en kvalitetsredovisning som innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

10 (10)

Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

På Svaltaskolan framstår elevernas medverkan vid arbetet med kvalitetsredovisningen som alltför begränsad och behöver därför ses över.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

IngBeth Larsson

Yvonne Hoffmann

Regelbunden tillsyn i Tystberga skola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun och besökt Tystberga skola den 26 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Tystberga skola, dels den information som samlats in under besöket. I Tystberga skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Tystberga skola

Tystberga skola	Antal elever
Förskoleklass	13
Grundskola	87

Källa: Uppgifter från skolan 2009-02-26

Tystberga skola utgör tillsammans med Blomenbergska skolan ett rektorsområde. Tystberga skola omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6. Rektorsområdet omfattar även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, men dessa verksamheter behandlas i särskilda rapporter där verksamheten beskrivs och bedöms i ett kommunperspektiv. Rektor har det övergripande ansvaret för verksamhet, personal och ekonomi. Underställd rektor finns en biträdande rektor med ett pedagogiskt ansvar för förskoleverksamhet inom rektorsområdet. Den biträdande rektorn har vid sidan av sitt ledningsuppdrag och viss undervisning även uppdrag som didaktikmentor i områdets båda skolor. Skolan är uppdelad i två arbetslag, ett för förskoleklass och årskurs 1–3 och ett arbetslag för årskurserna 4–6. Verksamheten bedrivs i åldersintegrerade grupper, tre för förskoleklass till årskurs 3 och två grupper för årskurserna 4–6.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

Andel elever som nått kravnivån på de nationella ämnesproven	Tystberga skola					Riket
	2004	2005	2006	2007	2008	2008
Svenska/Svenska som andra språk	88	93	86	94	84	87
Matematik	92	88	97	81	74	73
Engelska	92	93	76	81	84	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-26. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven.

Kommentar och bedömning:

Skolans kvalitetsredovisning omfattar dock endast måluppfyllelsen i de nationella ämnesproven för årskurs 5, samt en sammanvägd bedömning av elevers kunskapsprofil i årskurs 2 i ämnena svenska och matematik. Av tabellen ovan framgår att resultaten i de nationella ämnesproven varierar över tid.

I Tystberga skola genomför lärarna olika former av tester och prov för att bedöma elevernas kunskaper. Under innevarande läsår pågår ett arbete för att utarbeta konkretiseringar och underlag för bedömningar i samtliga ämnen. I nuläget görs bedömningar och kunskapsuppföljningar huvudsakligen i ämnena svenska, engelska och matematik. Skolan saknar dock en samlad bild av måluppfyllelsen över tid och i samtliga de ämnen där eleverna får undervisning. Det finns heller ingen redovisning av olika gruppers resultat, t.ex. flickors respektive pojkars resultat. Skolans utvecklingsarbete för en högre måluppfyllelse i samtliga ämnen förutsätter både en uppföljning och sammanställning på skolnivå, samt analyser och åtgärder.

Tystberga skola har en alltför knapphändig resultatredovisning, varför en samlad bedömning inte är möjlig att göra. Skolinspektionen bedömer att Tystberga skola behöver förbättra resultatredovisningen, göra sammanställningar, analysera och vidta åtgärder för att på så sätt ge alla elever möjligheter till en högre måluppfyllelse i samtliga ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Individuella utvecklingsplaner upprättas för eleverna på Tystberga skola. Utvecklingsplanerna saknar dock huvudsakligen en sammanfattande beskrivning för de insatser som behövs för att eleven ska nå målen, eller nå så långt möjligt i sin utveckling. Skolans insatser är inte tydliga, medan elevens insatser eller ansträngningar markeras.

Tystberga skolas individuella utvecklingsplaner är inte upprättade i enlighet med bestämmelserna. Skriftliga omdömen ska redovisa elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Detta gäller även de olika ämnena inom blocken natur- och samhällsorientering fr.o.m. årskurs 5. Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (13)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Tystberga skolan utarbetas åtgärdsprogram för elever som är i behov av särskilt stöd i ämnena svenska, engelska och matematik. Åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av beskriver inte alltid stödinsatser eller motsvarande som skolan ska bistå med. Åtgärderna beskrivs i stället som ökade arbetsinsatser från elevens sida med stöd från hemmet. I de studerade åtgärdsprogrammen finns endast begränsat en redovisning av hur insatserna ska utvärderas och vem som har ansvar för detta.

Skolinspektionen bedömer att skolan ska upprätta åtgärdsprogram enligt bestämmelserna i samtliga de fall där en elev har behov av särskilda stödåtgärder och utan sådant stöd riskerar att inte nå målen. Programmen ska genomsyras av en positiv elevsyn som utgår från elevens förmågor och kunskaper. Skolans insatser och åtgärder ska tydligt framgå av åtgärdsprogrammen, liksom ansvar och utformning av insatsernas utvärdering. Detta behöver åtgärdas

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Tystberga skola har en aktuell likabehandlingsplan som huvudsakligen uppfyller skollagens krav. De åtgärder för förebyggande insatser, som beskrivs i planen, är dock relativt allmänt eller generellt formulerade och utgår inte från någon karläggning av behov eller bedömning av de lokala förhållandena.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att planen överensstämmer med lagens intentioner.

Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en lika-behandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolans likabehandlingsplan har lämnats till elevrådet för yttrande, men elevers kännedom om planen är relativt vag.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att elevers medverkan vid upprättande och utvärdering av planen garanteras.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevers val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Vidare anges i 2 kap. 6 § grundskoleförordningen att det för varje ämne finns en kursplan där det anges de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

Ämnet teknik

Av den timplan som gäller för undervisningen i Tystberga skola framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i skolans timplan synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik

erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

Ämnet hem- och konsumentkunskap

Enligt Tystberga skolas timplan ska eleverna ges undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurs 5. Av intervjuer med elever och lärare framgår att eleverna inte erbjuds undervisning i hem- och konsumentkunskap före eller under årskurs 5. Då det finns nationella mål för ämnet i årskurs 5 måste skolan säkerställa att undervisning sker i ämnet och att eleverna ges möjlighet att nå målen. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 2 kap 9 § grundskoleförordningen framgår följande . Om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, ska eleven få sin undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning), om eleven har grundläggande kunskaper i språket och eleven önskar få sådan undervisning.

I Tystberga skola finns elever med annat modersmål än svenska. Dessa elever har inte erbjudits modersmålsundervisning. Detta behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska.

I Tystberga skola finns, av vad som framkommer i intervju med rektor, elever som vid inspektionstillfället bedöms vara i behov av svenska som andraspråk men som skolan inte anordnar undervisning för i ämnet. Detta behöver åtgärdas.

10 (13)

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, forskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna.

Skolans lärare är i stor utsträckning behöriga för den undervisning de bedriver. Dock saknas lärare med behörighet i naturorienterande ämnen och för de äldre eleverna saknas även behörig lärare i ämnet matematik. I viss utsträckning undervisar lärare kontinuerligt i ämnen där de saknar behörighet.

I undervisningen används lärare som inte har utbildning för den undervisning de bedriver. Detta behöver åtgärdas.

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måloppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för

skolans resultat.

I Tystberga skola följs kunskapsresultaten upp hos eleverna på individnivå. På skolnivå saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse kan nås. Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Kunskapsredovisning och måluppfyllelse

Tystberga skolas kvalitetsredovisning innehåller huvudsakligen de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat, det framgår heller inte i vilken grad verksamheten når de nationella målen. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas.

Skolinspektionen bedömer att Tystberga skolan ska formulera mål och åtgärder för att nå en högre måluppfyllelse. Skolan behöver som grund för detta, dels en sammanställning av elevernas kunskapsresultat i flera ämnen än engelska, matematik och svenska, dels en utvärdering som prövar sambanden mellan skolans insatser och åtgärder och kunskapsresultaten.

Utvärdering av likabehandlingsplanen

Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas.

Tystberga skolas kvalitetsredovisning upptar en rubrik rörande likabehandlingsplanen. Det framgår dock inte om planen varit föremål för en utvärdering eller eventuella effekter av det förebyggande arbetet. Detta behöver åtgärdas.

Delaktighet

Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Detta behöver åtgärdas

Datum

ort

2009-06-15

Linköping

Gunnar Olausson

Ewa Pettersson

Regelbunden tillsyn i Vrena skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Vrena skola den 24 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Vrena skola, dels den information som samlats in under besöket. I Vrena skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Vrena skola

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	10
Grundskola	54

Källa: Uppgift från skolan 2009-03-25

2 (11)

Vrena skola är en liten landsortskola som ligger i samhället Vrena. Skolans upptagningsområde är Vrena samhälle och angränsande landsbygd.

Verksamheten i Vrena skola omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1–6 samt skolbarnsomsorg. Skolans ledning består av en rektor, som även ansvarar för Stigtomta skola och en biträdande rektor.

Skolbarnsomsorgens verksamhet inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskild verksamhetsrapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

I Vrena skola redovisas måluppfyllelsen utifrån resultaten av de nationella proven för årskurs 5 i ämnena matematik, svenska och engelska. Skolans redovisning för år 2008 visar att en betydande del av skolans elever inte når målen i dessa ämnen. För övriga ämnen har skolan inte gjort några sammanställningar som visar graden av måluppfyllelse. Skolinspektionen kan därför inte göra någon bedömning av skolans samlade måluppfyllelse i årskurs 5. Skolinspektionen bedömer dock att det är angeläget att skolan vidtar åtgärder för att öka elevernas möjligheter att nå målen för grundskolan i ämnena svenska, matematik och engelska. Skolinspektionen bedömer även att skolan i sitt kvalitetsarbete bör analysera resultaten med syfte att finna åtgärder, för att förbättra alla elevers möjlighet att nå målen för utbildningen i samtliga ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsut-

4 (11)

veckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

I Vrena skola följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i ett flertal ämnen. Av intervjuer och dokument framgår dock att denna uppföljning inte sker i alla ämnen. Detta behöver åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I Vrena skolas individuella utvecklingsplaner, som inspektörerna tagit del av, saknas omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i samtliga ämnen (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5), som eleven får undervisning i. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 5 kap. 4 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska ges stödundervisning, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska ha uppnåtts vid slutet av det tredje, det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd.

Av intervjuer på Vrena skola framgår att utredningar av elevers behov av särskilt stöd företrädesvis sker utifrån en kartläggning av elevens kunskaper i ämnena engelska, matematik och svenska samt utifrån elevens sociala situation.

Enligt Skolinspektionens bedömning är det angeläget att skolan utreder och erbjuder särskilt stöd i samtliga ämnen i den omfattning som motsvarar elevens faktiska behov. Detta behöver åtgärdas.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad Vrena skola har en plan för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov som, utifrån en aktuell kartläggning, beskriver de insatser som ska genomföras under det kommande året. Planen saknar även en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas om kränkningar sker mellan vuxen och elev. Av intervjuer på Vrena skola framgår att elever inte deltagit i arbetet med planen. Det framgår även att den dokumentation, som enligt planen ska ske i händelse av kränkande behandling är bristfällig. Skolinspektionen bedömer att såväl planen med för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever, som dokumentationen av arbetet behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Vidare anges i 2 kap. 6 § grundskoleförordningen att det för varje ämne finns en kursplan där det anges de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret Enligt Vrena skolas timplan och intervjuer framgår att eleverna i skolan undervisas i ämnet hem- och konsumentkunskap enbart i årskurs 6. Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att undervisning sker i ämnet tidigare än i årskurs 6, så att eleverna ges möjlighet att nå de nationella målen för ämnet senast i årskurs 5.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Av intervjuer framgår att eleverna i Vrena skola på tid avsatt för elevens val arbetar med fördjupningsuppgifter i den ordinarie undervisningen. Eleverna har även erbjudits att spela i en orkester inom ramen för ämnet musik. Skolinspektionen bedömer att Vrena skola inte anordnar elevens val enligt grundskoleförordningen. Detta behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant vid tillsynsbesöket	Ej relevant vid tillsynsbesöket

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.
Vrena skola bildar tillsammans med Stigtomta skola ett rektorsområde. Området

leds av en rektor. Inom området tjänstgör även en biträdande rektor. Rektorn tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen. Genom intervjuer med rektorn och lärare framgår dock att biträdande rektor har huvudansvaret för verksamheten på Vrena skola, vilket innebär brister i rektorns förtrogenhet i det dagliga arbetet i skolan. Detta behöver åtgärdas.

3.3.2 Rektor fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen fattas beslut om särskilt stöd av rektor. Enligt 3 kap. 4 § grundskoleförordningen ska rektor bl.a. ingå som ledamot i elevvårdskonferensen..

Av intervjuer framgår att biträdande rektor ansvarar för Vrena skolas elevvårdskonferenser och att rektor endast deltar vid enstaka tillfällen.

Åtgärder behöver vidtas så att rektorns närvaro i elevvårdskonferensen i Vrena skola följer grundskoleförordningens bestämmelser.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Vrena skolas kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll. Kvalitetsredovisningen innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultaten alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Av intervjuer framgår även att Vrena skolas kvalitetsredovisning inte utarbetats under medverkan av elever. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Lena Stadler

Yvonne Hoffmann

Regelbunden tillsyn i Västra skolan

Förskoleklass

Grundskola 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun och besökt Västra skolan den 25 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Västra skolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och fått möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Västra skolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	28
Grundskola	125

Källa: Uppgifter från skolan 2009-01-15

Västra skolan är en grundskola belägen i centrala Nyköping. Verksamheten består av förskoleklass och årskurserna 1–6. Skolan är en av Nyköpings äldsta. Den är förhållandevis liten, med ca 150 elever. Lärartätheten är 6,5 per 100 barn. I förskoleklassen är lärartätheten 4,8 per 100 barn. Man arbetar med åldershomogena klasser. Personalen är uppdelad i två arbetslag; F–3 samt 4–6. En specialpedagog arbetar med elever som behöver särskilt stöd samt handleder personal. Skolan leds av en rektor som har visst administrativt stöd från en områdesassistent med fakturering och elevregistrering, samt av en personal på skolan med schemaläggning. Ämnena idrott och hälsa, samt hem- och konsumentkunskap ges på en närbelägen skola, av behöriga lärare. Skolan har tillgång till en skolskog där eleverna i F–3 har undervisning varje vecka. Västra skolan deltar i försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan. Skolan är certifierad för Grön Flagg och Hållbar Utveckling. I skolan finns även skolbarnomsorg. Den verksamheten granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separat verksamhetsrapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Västra skolan	Riket	Västra skolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	90	85	96	87
	Matematik	86	72	96	73
	Svenska	93	71	85	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-01-15. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven.

Kommentar och bedömning:

På Västra skolan har alla elever i årskurs 5 gjort de nationella proven i matematik, svenska och engelska varje år de senaste fem åren, enligt skolans redovisning. Andelen elever som uppnått kravnivån på proven de senaste två åren har varierat mellan 85–100 procent. Resultaten ligger väl till i förhållande till riksgenomsnittet. De elever som inte når kravnivån på de nationella ämnesproven får, enligt uppgift i intervjuerna, särskilda stödinsatser.

I övriga ämnen finns inga resultatsammanställningar på skolnivå varför Skolinspektionen inte kan bedöma skolans samlade kunskapsresultat. Det finns inte heller någon könsuppdelad statistik, varför ingen bedömning om det finns några skillnader mellan pojkars och flickors resultat kunnat göras. Eftersom lärarna följer upp resultaten bör skolsammanställningar lätt kunna genomföras.

Skolinspektionen bedömer att Västra skolan bör klargöra ovanstående i sitt kvalitetsarbete för att skapa tydlighet i var insatser behövs för ge alla elever ökade möjligheter att nå målen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap.2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

De individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen utredarna tagit del av visar att planernas kvalitet varierar inom skolan. Det finns utvecklingsplaner av god kvalitet. Det saknas dock i urvalet som Skolinspektionen tagit del av, omdömen och sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen, vilket skolan behöver åtgärda. Dels framgår inte alltid vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen i varje ämne, samt redovisas i ringa omfattning vilka insatser skolan avser göra, utan fokus är lagt på elevens bidrag. Detta behöver åtgärdas. Mer information finns i Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (11)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Vidare ska planen mot kränkande behandling upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller, enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med likabehandlingsplanen. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Västra skolan har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav. Av dokumentanalysen och intervjuer vid tillsynsbesök framgår att rektor och personal på skolan känner till lagen och dess ändamål samt att värdegrundsfrågorna integreras i undervisning och regler på skolan. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som ska vara utgångspunkt för vilka insatser som man avser att påbörja och genomföra under det kommande året. Eleverna på skolan har inte heller medverkat när planen upprättats, setts över och följs upp. Arbetsprocessen med att utarbeta en likabehandlingsplan är värdefull eftersom den medför att frågor kring bemötande, förhållningssätt, synen på kränkande behandling m.m. levandegörs och konkretiseras i diskussioner och samtal. Av dessa skäl är det särskilt angeläget att eleverna ges möjlighet att delta i arbetet. Skolinspektionen bedömer att åtgärder enligt ovan behöver vidtas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

Svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan och eleven ska få undervisning i antingen svenska eller svenska som andraspråk. Elever på Västra skolan som bedömts ha rätt till undervisning i svenska som andraspråk undervisas däremot inte i ämnet. Detta behöver åtgärdas. Beträffande rektors beslutsfattande se 3.3.2.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektorn om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

På Västra skolan fattar inte rektorn sådana beslut. Detta behöver åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Västra skolan följer upp elevernas kunskapsresultat på individnivå i samtliga ämnen, samt på skolnivå i ämnena engelska, matematik och svenska. På skolnivå saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Rektor ansvarar för att skolans resultat systematiskt följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås.

Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Skolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fastställd

mall beträffande redovisningens disposition och innehåll.

Västra skolans kvalitetsredovisning innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

IngBeth Larsson

Ingela Djurberg

Regelbunden tillsyn i Ålberga skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköping kommun under våren 2009 och besökt Ålberga skola den 31 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Ålberga skola, dels den information som samlats in under besöket. I Ålberga skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Ålberga skola

Tabell 1: Antal elever på Ålberga skola

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	2
Grundskola	55

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-03-31

2 (11)

Ålberga skola är en liten skola belägen på landsbygden cirka 3 mil söder om Nyköping. En stor andel av skolans elever bor utanför det lilla samhället Ålberga och åker skol-skjuts till och från skolan. Skolan har ett eget kök med två kokerskor.

Rektor ansvarar för två skolor med fritidshem och tre förskolor: Ålberga skola och fritidshem, Jönåker skola och fritidshem, Ålberga förskola, Stavsjö förskola, och Jönåker förskola.

Personalgruppen utgör ett arbetslag och samverkar i sitt utvecklingsarbete till viss del med personal från Jönåker skola.

Ålberga skolas förskoleverksamhet och skolbarnomsorg granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

I Ålberga skolas kvalitetsredovisning finns sammanställningar av resultat på de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska i årskurs 5 vårterminen 2008. För årskurs 2 görs sammanställningar av bedömningar om elevernas kunskaper 2007/08 genom att det anges om elevernas kunskaper befinner sig på en tillfredsställande eller otillfredsställande nivå. Andra sammanställningar, om t.ex. redovisning av flickors respektive pojkars kunskapsresultat, saknas.

Då resultatsammanställningarna endast redovisar resultat för läsåret 2007/08 är någon jämförelse med tidigare år inte möjlig att göra.

De redovisade kunskapsresultaten för skolans elever läsåret 2007/08 ligger på en låg nivå. Av eleverna i årskurs 2 bedömer skolan att cirka en tredjedel har en otillfredsställande måluppfyllelse i matematik och svenska. Av eleverna i årskurs 5 bedömer skolan att cirka en tredjedel ej har nått kravnivån på de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska.

Skolinspektionen bedömer att arbetet med att sammanställa kunskapsresultaten i Ålberga skola bör förbättras så att jämförelser över åren kan göras. Därmed får skolan ett underlag för utvärdering och analys av åtgärder för ökad måluppfyllelse i de ämnen eleverna får undervisning i. Sammanställningar av kunskapsresultatet ska göras i fler ämnen än engelska, matematik och svenska.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 92, 2.7, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt, och redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektor. På Ålberga skola följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i ämnena svenska, matematik och engelska. Den systematiska uppföljningen och redovisningen av kunskapsutveckling och resultat i andra ämnen är dock inte tillräcklig. Detta behöver åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Läraren ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. På Ålberga skola upprättas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen i relation till de nationella målen. Kunskapsutvecklingen redovisas dock skriftligen endast i ämnena matematik, svenska och engelska. Skriftliga omdö-

men ska ges i varje ämne (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5), som eleven får undervisning i. Detta behöver därför åtgärdas. De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av saknar även beskrivningar av skolans insatser för att eleven ska utvecklas och nå målen. Även detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (11)

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Åtgärdsprogrammen på Ålberga skola är i huvudsak utformade enligt förordningen. Enligt de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framkom-

mer dock inte alltid huruvida eleven och vårdnadshavarna har givits möjlighet att medverka vid utformandet av programmet. Åtgärdsprogrammen brister också i viss del i att redovisa uppföljning och utvärdering av de insatser som beskrivits. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2§ förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14a kap. 8§ skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Ålberga skolas likabehandlingsplan 2009/10 är väl utformad och uppfyller författningarnas krav. Eleverna har dock inte medverkat i upprättandet av planen. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid).

Ålberga skolas timplan är inaktuell och återspeglar inte den verksamhet som bedrivs. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas en rektor. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, framgår att rektor har det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Ålberga skola har en rektor som verkar för att ett utvecklingsarbete bedrivs och att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen. Rektor är ledare för ett antal andra verksamheter. Av de intervjuer som gjordes vid tillsynsbesöket framkom att detta innebär att rektor inte fullt ut kan hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet och ta sitt ansvar som pedagogisk ledare i tillfredsställande omfattning. Detta behöver åtgärdas.

10 (11)

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektor om det ska anordnas undervisning i svenska som andraspråk för en elev.

På Ålberga skola ges undervisning i svenska som andraspråk. Rektor har dock inte fattat beslut om att berörda elever ska läsa svenska som andraspråk. Detta behöver åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

I Ålberga skolas kvalitetsredovisning saknas en redogörelse för de specifika

åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen saknar också en utvärdering av de åtgärder som tidigare gjorts för att öka måluppfyllelsen. Detta behöver åtgärdas.

I Ålberga skolas kvalitetsredovisning dokumenteras kunskapsresultaten alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 4§ förordningen ska skolans kvalitetsgranskning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever, och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen. På Ålberga skola har elever och deras vårdnadshavare inte givits tillräckliga möjligheter att medverka i arbetet med kvalitetsredovisningen. Åtgärder behövs med anledning av detta.

Enligt 3a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingslagen redovisas.

I Ålberga skolas kvalitetsredovisning redovisas inte någon uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Disa Bergnéhr

Yvonne Hoffmann

Regelbunden tillsyn i Östra skolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Östra skolan den 4 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Östra skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Östra skolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Östra skolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	23
Grundskola	255

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-04

2 (12)

Östra skolan är en centralt belägen skola med en verksamhet som omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1–9, samt skolbarnsomsorg. De elever som så önskar kan välja innebandy som profilval i årskurs 8 och 9. Under innevarande läsår har Östra skolan inga klasser i årskurs 7, efter ett kommunbeslut att successivt avveckla skolans verksamhet för årskurs 7–9.

Östra skolan är organiserad i fyra arbetslag, med inriktning mot förskoleklassen, årskurs 1–6 samt årskurs 8–9.

Skolledningen består av en rektor och en biträdande rektor. Rektorn har ett övergripande ansvar och fattar beslut för hela enheten. Rektorn har också ansvar för förskoleklassen, grundskolans årskurs 1–6 samt fritidshemsverksamheten och biträdande rektor har ansvar för grundskolans årskurs 8–9.

Skolbarnsomsorgens verksamhet inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskild verksamhetsrapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 1: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön

	Östra skolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	206,6	207,7	187,4	202,2	192,0	201,4	204,3	209,3
- Flickor	219,6	211,3	222,4	194,6	195,7	213,7	215,9	220,6
- Pojkar	193,5	203,7	155,8	211,1	189,9	189,5	192,7	198,5
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	70	79	68	78	67	73	76	77
- Flickor	78	80	82	78	73	76	79	80
- Pojkar	63	78	57	78	64	70	73	74
Andel (%) behöriga till nationellt program	87	95	79	84	72	82	89	89
- Flickor	89	96	93	89	82	85	90	90
- Pojkar	85	94	67	78	67	80	87	88

Källa: Skolverkets skolblad, 2009-04-22

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

I Östra skolan redovisas måluppfyllelsen utifrån resultaten av de nationella proven för årskurs 5 i ämnena matematik, svenska och engelska. Skolans redovisning för år 2008, visar att de flesta av skolans elever når målen i ämnena svenska, matematik och engelska. För övriga ämnen finns ingen måluppfyllelse angiven. Skolinspektionen kan därför inte göra någon bedömning av skolans samlade måluppfyllelse i årskurs 5. Skolinspektionen bedömer dock att skolan bör förbättra uppföljningen av elevernas kunskaper i samtliga ämnen.

De redovisade resultaten för Östra skolan för år 2008 i årskurs 9 visar att andelen behöriga elever till nationellt program ligger under såväl kommunens som rikets värden. Skolan har haft en relativt konstant nivå av elever som ej nått målen i samtliga ämnen. För årskurs 9 visar denna redovisning en negativ utveckling vad gäller elevernas kunskapsresultat.

Skolinspektionen bedömer att Östra skolan i sitt kvalitetsarbete bör analysera resultaten med syfte att finna åtgärder, för att förbättra alla elevers möjlighet att nå målen för utbildningen i samtliga ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter****1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

I årskurs 1–6 i Östra skolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i ämnena engelska, matematik och svenska. Av intervjuer och dokumentation framgår dock att det inte görs uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 7 kap.2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I Östras skolas individuella utvecklingsplaner saknas skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne (gäller för ämnen som ingår i ämnesblocken naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnen fr.o.m. årskurs 5), som eleven får undervisning i. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

6 (12)

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro**Bedömningspunkter****2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Östra skolan har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov som, utifrån en aktuell kartläggning, beskriver de insatser som ska genomföras under det kommande året. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 2 kap. 17–18 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för språkval. Som språkval ska erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. Som språkval för en elev ska i stället erbjudas följande språk, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det: det språk som eleven har rätt till modersmålsundervisning i, svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i svenska som andraspråk, svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska, engelska, eller teckenspråk. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett sådant språk, om minst fem elever väljer språket.

Av intervjuer framgår att eleverna i Östra skolan erbjuds att arbeta med ett flertal av skolans ämnen, som en form av särskilt stöd, på språkvaltid.

Skolinspektionen bedömer att elever i Östra skolan inte erbjuds språkval enligt grundskoleförordningen. Detta behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 4 kap. 4 § skollagen ska utbildningen i grundskolan vara avgiftsfri för eleverna. De ska utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmateriel, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Av intervjuer framgår att det i Östra skolan förekommer friluftsdagar, där en av flera valfria aktiviteter är en skidresa. Kostnaden för skidresan är ca 200 kronor.

Skolinspektionen bedömer att samtliga aktiviteter som erbjuds elever i grundskolan ska vara kostnadsfria. Kostnaden för skidresan på en friluftsdag i Östra skolan är inte en obetydlig kostnad. Detta behöver åtgärdas.

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

10 (12)

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektorn om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. I Östra skolan i årskurs 1–6 fattar specialpedagog och klassföreståndare beslut om vilka elever som ska läsa svenska som andraspråk i stället för svenska. I årskurs 7–9 fattar lärarna beslut efter att har tagit del av överlämnande skolors uttalanden. I Östra skolan fattar inte rektorn beslut om eleverna ska läsa svenska som andraspråk i stället för svenska. Skolinspektionen bedömer att detta måste åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iaktas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Östra skolan följer upp kunskapsresultaten hos eleverna på individnivå i samtliga ämnen samt på skolnivå i ämnena engelska, matematik och svenska. På skolnivå saknas en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i samtliga ämnen i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 och 9. Skolinspektionen bedömer att Östra skolan i sitt kvalitetsarbete bör sträva efter att i högre grad redovisa och analysera elevernas resultat, kopplat till de variabler som styr resultaten och det pedagogiska arbetet, i syfte att nå en ökad måluppfyllelse.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Östra skolans kvalitetsredovisning utgår från en inom kommunen centralt fast-

12 (12)

ställd mall beträffande redovisningens disposition och innehåll och innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultaten alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Lena Stadler

Ewa Hallberg

Regelbunden tillsyn i Nyköpings gymnasium

Gymnasieskola
Gymnasiesärskola

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nyköpings kommun under våren 2009 och besökt Nyköpings gymnasium den 31 mars till den 2 april. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Den regelbundna tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Nyköpings gymnasium, dels den information som samlats in under besöket. I Nyköpings gymnasium skola intervjuades rektorer, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorena har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever i Nyköpings gymnasium

Nyköpings gymnasium	Antal elever
Gymnasieskola	2 240
Gymnasiesärskola	60

Källa: Kommunens egna uppgifter, 2009-04-23

Organiseringen av Nyköpings kommuns gymnasieutbildning förändrades 2007. All gymnasieutbildning inom gymnasie- och gymnasiesärskola är sammanförd till en organisation, Nyköpings gymnasium som leds av en gymnasiechef. Verksamheten är uppdelad på 13 mindre gymnasieskolor (rektorsområden) som oftast utgörs av ett till två nationella eller specialutformade program. Varje gymnasieskola leds av en rektor. Verksamheten är geografisk lokaliserad till fyra platser i kommunen, Tessin-, Gripen-, Navet- och Skavstaområdet.

Inom Tessinområdet finns gymnasieskola inom barn- och fritidsprogrammet, estetiska programmet, handels- och administrationsprogrammet, omvårdnadsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet samt de specialutformade programmen mediekommunikation och idrottsprogrammen.

Inom Gripenområdet finns gymnasieskola och gymnasiesärskola. Gymnasieskolan omfattar byggprogrammet, elprogrammet, hantverksprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, teknikprogrammet samt det specialutformade natur- och samhällsprogrammet. Skolan deltar i försöket med lärlingsutbildning inom byggprogrammet och hantverksprogrammet. Gymnasiesärskolan omfattar de specialutformade programmen fastighetsservice och handel- estet – omvårdnad samt individuella program med yrkes- och verksamhetsträning.

Navet består av olika former av individuella program. Elever ges möjlighet att läsa grundkolans ämnen, gymnasieskolans kärnämnen och karaktärsämnen och i skolan finns även introduktionsgrupper för nyanlända elever.

Inom Skavstaområdet finns fordonsgymnasiet med ett antal inriktningar inom fordonsprogrammet samt Flygteknik Technical Training, med inriktningen flygmekaniker även den inom fordonsprogrammet.

Syftet med organisationen är att skapa "den lilla skolan i den stora" det vill säga att tydliggöra de olika programmen och stärka programprofilerna. Varje rektorsområde har en arbetsplan och en kvalitetsredovisning. Likabehandlingsplanen omfattar dock hela Nyköpings gymnasium förutom Navet som har en egen plan.

Bedömningar

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens mål, programmålen och kursplanernas mål.

Tabell 2: Resultat för elever i gymnasieskolans årskurs 3 som erhållit slutbetyg

	Nyköpings gymnasium					Kommun- grupp ¹	Riket	
	2004	2005	2006	2007	2008		Fristående skolor	Kommunala skolor
						2008	2008	2008
Barn- och fritidsprogrammet (BF)								
Genomsnittlig betygspoäng	11,1	11,7	12,1	12,1	11,3	12,5	14,4	12,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	56,0	73,8	79,1	67,5	74,4	.	93	84
Byggprogrammet (BP)								
Genomsnittlig betygspoäng	11,6	11,8	11,8	11,6	11,8	12,5	11,7	12,3
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	89,5	100	88,5	100	86,1	.	85	92
Elprogrammet (EC)								
Genomsnittlig betygspoäng	12,1	11,3	12,4	12,0	11,9	12,1	12,0	12,2

¹ Uppgifter baserade på samtliga kommunala skolor i kommungruppen

4 (19)

Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	90,9	80,6	93,5	93,3	89,2	.	78	89
Estetiska programmet (ES)								
Genomsnittlig betygspoäng	14,1	12,7	13,6	14,2	14,7	14,9	15,1	14,9
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	82,5	71,0	75,9	87,1	90,7	.	91	91
Fordonsprogrammet (FP)								
Genomsnittlig betygspoäng	12,3	12,7	11,8	12,5	12,5	11,9	11,7	11,6
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	96,4	97,8	87,1	98,2	89,9	.	85	83
Handels- och administrationsprogrammet (HP)								
Genomsnittlig betygspoäng	12,2	12,7	12,4	11,8	12,3	13,1	12,9	12,8
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	85,0	73,0	78,1	81,0	79,2	.	84	82
Hantverksprogrammet (HV)								
Genomsnittlig betygspoäng	..	..	13,2	..	12,7	14,2	14,2	14,1
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	..	..	91,7	..	100	.	95	92
Naturvetenskapsprogrammet (NV)								
Genomsnittlig betygspoäng	15,9	15,6	16,2	16,2	16,3	16,2	16,6	16,2
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	100	98,5	98,3	98,2	97,8	.	95	96
Omvårdnadsprogrammet (OP)								
Genomsnittlig betygspoäng	13,2	12,3	..	11,0	..	13,4	13,5	13,1

Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	93,8	92,3	..	92,3	..	.	89	86
Samhällsvetenskapsprogrammet (SP)								
Genomsnittlig betygspoäng	14,6	13,7	14,0	13,8	13,0	14,5	15,1	14,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	94,1	94,4	93,6	88,0	84,8	.	91	92
Teknikprogrammet (TE)								
Genomsnittlig betygspoäng	14,0	13,3	12,9	14,0	14,2	13,9	13,7	14,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	93,5	82,3	90,6	97,0	97,6	.	89	90
Specialutformade program								
Genomsnittlig betygspoäng	13,9	13,4	13,5	13,8	14,1	13,9	.	14,4
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	95,3	83,0	89,7	86,2	91,6	.	.	91
Totalt								
Genomsnittlig betygspoäng	13,6	13,2	13,3	13,4	13,3	13,7	14,2	14,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	91,4	86,4	88,9	88,3	88,4	.	88	89

Källa: Skolverkets nationella statistik, 2009-03-03

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

Kommentar och bedömning:

Resultaten för Nyköpings gymnasium i form av betygsstatistik visar på en variation mellan programmen. Den genomsnittliga betygspoängen är lägre än riksgenomsnittet och detta gäller även för huvuddelen av programmen. Det är endast fordonsprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet som 2008 visar resultat högre än riksgenomsnittet. År 2008 var det endast 77 procent av eleverna i kommunen som slutförde sin gymnasieutbildning och erhöll slutbetyg inom fyra år.

I skolornas kvalitetsredovisningar eller i övrigt görs inga sammanställningar av kun-

skapsresultat i olika kurser. Därmed saknas analyser och bedömningar av hur skolorna lyckas, hur resultaten varierar över tid eller skillnader mellan flickors och pojkars resultat. Gymnasiesärskolans kunskapsresultat redovisas inte varför någon bedömning av måluppfyllelsen inte går att göra. Även om antalet elever är få och varje elevs resultat följs upp av lärarna behöver skolan värdera och bedöma sina insatser.

I verksamhetsplanen för gymnasieskolan är ett av målen att förbättra gymnasieskolans resultat mätt bland annat för de värden som redovisas i tabellen ovan men även för ett antal kärnämneskurser. För gymnasiesärskolan beskrivs inte några mål avseende skolans kunskapsresultat.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att gymnasieskolan förbättrar sina resultat. Det är också angeläget att utveckla kvalitetsarbetet så att förbättringsinsatser görs utifrån adekvat kunskap om skolornas starka och svaga sidor (se vidare avsnitt 3.4 Kvalitetsarbete).

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla kurser/ämnesområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

1.2.2 Varje elev ges minst en gång per termin ett utvecklingssamtal där man med den individuella studieplanen som grund ger en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation/skolsituation.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	

1.3.2 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens strävansmål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

1.4.2 Eleverna har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
Av Läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.3, Elevernas ansvar och inflytande, framgår att de demokratiska principerna att kunna påverka, vara delaktig och ta ansvar ska omfatta alla elever. Elevernas ansvar för att planera och genomföra sina studier samt deras inflytande på såväl innehåll som former ska vara viktiga principer i utbildningen. Av elevenkäter som genomförs i hela kommunen ges information om andelen elever som anser sig delaktiga i sin utbildning, ges möjlighet att påverka m.m. Av dessa enkäter och av den regelbundna tillsynen framkommer att elevernas upplevelse av sina möjligheter att vara delaktiga och ta ansvar för studierna varierar både mellan och inom programmen. Elever uttrycker ofta att möjligheterna till delaktighet är beroende av lärarens ambitioner och därmed varierar mellan olika kurser. Detta gör att ett sammanslaget värde för ett program eller en skola, så som det ofta presenteras i kvalitetsredovisningen, ger liten vägledning för var förbättringsåtgärder behöver sättas in. Trots detta gör skolorna i liten utsträckning analyser av vad som ligger bakom elevernas svar. Det förekommer även att skolan enbart konstaterar att de svar som getts är oväntade men kanske typiska för gruppen elever på programmet. I flertalet kvalitetsredovisningar formuleras åtgärder för förbättring dock i mycket allmänna ordalag som exempelvis att skolan/lärarna ska arbeta mera med frågan eller göra ytterligare ansträngningar. I verksamhetsplanen för gymnasieskolan uttrycks en målsättning om förbättrade möjligheter för elever att vara delaktiga i sitt arbete. Ett underlag för detta kan vara att ta reda på orsakerna till resultaten av elevenkäten. Att t.ex. besvara frågan "Vad i skolornas arbetsprocesser gör att elever upplever respektive inte upplever sig ha inflytande?". I detta arbete är det inte minst viktigt att ta reda på vad som kännetecknar de arbetsprocesser där elever upplever sig vara delaktiga och ges möjligheter till inflytande och ansvarstagande. Skolinspektionen bedömer att skolan i sitt kvalitetsarbete bör arbeta på ett mera systematiskt sätt för att analysera sitt arbete och därefter vidta åtgärder för att förbättra elevers möjligheter till delaktighet och ansvarstagande.

1.4.3 Skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande. Eleverna i gymnasiesärskolan utvecklar sin självkännedom och sin förmåga till individuell studieplanering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna och med det omgivande samhället för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
Av Lpf 94 avsnitt 2.1, Kunskaper, framkommer att läraren ska utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och vidare organisera arbetet så att eleven utvecklas efter sina egna förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Av den elevenkät som genomförs anger en stor andel av eleverna att de inte är nöjda med hur lärare anpassar undervisningen till elevers behov. I diskussioner med personal uttrycks också att variationen i resultat över tid kan beror på att elevgruppens förkunskaper eller studieambitioner varierar mellan åren. Enskilda lärare eller arbetslag arbetar på olika sätt för att möta varje elevs behov och inom gymnasieskolan finns exempel på hur man arbetar för att skapa en god individanpassning. För att man inom rektorsområdena ska kunna forma en utbildning som ger alla elever möjligheter att använda och utveckla sina förmågor behövs dock ytterligare diskussioner om förhållningssätt och strategier för arbetet. Gymnasieskolan är en frivillig skolform så till vida att elever kan välja om de vill studera där. För elever mottagna i gymnasieskolan är den inte frivillig och skolan kan och ska avkräva elever ansvar för de egna studierna. Skolan har dock ett stort ansvar att utveckla arbetssätt och arbetsformer i syfte att anpassa verksamheten till såväl individer som elevgrupper. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla sitt arbete så man bättre

möter elevers behov och förutsättningar.

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

Av 8 kap. 1 § gymnasieförordningen framkommer att en elev ska ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapsmål som anges i kursplanerna eller om eleven av andra skäl behöver stöd. Av Lpf 94 avsnitt 2.1, Kunskaper, framkommer vidare att alla som arbetar i skolan ska hjälpa elever som har behov av särskilt stöd och att läraren ska stimulera, handleda och stödja eleven och ge särskilt stöd till elever med svårigheter.

För elever och elevgrupper finns olika former för särskilt stöd. Exempelvis finns i vissa lärartjänster avsatt tid för att ge enskilda elever eller elevgrupper stöd i olika kurser. Kurser kan också ibland läsas i olika takt. För elever med läs- och skrivsvårigheter finns möjligheter till stöd med hjälp av bland annat ljudböcker eller talsyntes. I de olika skolområdena erbjuds även särskilt stöd inom särskilda enheter bemannade med lärare i olika ämnen, speciallärare och elevassistenter. Det särskilda stödet är i stor utsträckning utformat som ett erbjudande till elever. Både elever, lärare och rektorer uttrycker att det inte alltid är de elever som är i mest behov av stöd som utnyttjar det erbjudna stödet. För elever som inte har utvecklat goda vanor att bedriva studier krävs att skolan gör ytterligare ansträngningar att ge stöd. En elev som har påtagliga studiesvårigheter i kärnämnen svenska, svenska som andraspråk, engelska eller matematik har rätt att läsa dessa i etapper. Denna möjlighet var inte så bekant bland skolornas personal.

Det är Skolinspektionens bedömning att även om skolorna i flera avseende ger elever ett gott särskilt stöd behövs förbättringar. I arbetet med att förbättra skolornas resultat är detta ett viktigt utvecklingsområde.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
Av 8 kap. 1 a § i gymnasieförordningen framkommer att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektor se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas och elever eller vårdnadshavare erbjuds möjlighet att delta i utarbetandet. Av åtgärdsprogrammen framgår vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärder ska följas upp och utvärderas. De åtgärdsprogram som utarbetas varierar mycket till sitt innehåll. Det finns åtgärdsprogram som på ett tydligt sätt beskriver en elevs behov och då också beskriver elevens starka sidor som en utgångspunkt. Det framgår även vilka åtgärder som ska vidtas för att tillgodose elevens behov och då beskrivs både de åtgärder skolan och eleven ska vidta. Andra åtgärdsprogram beskriver endast ett problem och sedan vad eleven ska göra för att komma tillrätta med detta. För vissa elever utarbetas åtgärdsprogrammet av speciallärare eller specialpedagog och delas sen ut till de lärare som undervisar eleven. Detta kan innebära att lärarnas förståelse för elevens behov och de åtgärder som ska vidtas blir låg. Det kan också innebära att skolan i alltför liten grad diskuterar och prövar åtgärder på verksamhetsnivå som exempelvis förändrade undervisningssätt eller andra grupperingar. Skolinspektionen bedömer att skolorna måste utveckla arbetet med att utforma åtgärdsprogram så att de blir ett arbetsredskap för lärare och elever i läroprocessen.

1.5.4 Skolans individuella program förbereder först och främst eleven för studier på ett nationellt eller specialutformat program och följer en fastställd plan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola		x

Motivering

Av 14 kap. 8 § skollagen framgår att varje verksamhet ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. En del av detta arbete är att varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (Dessa krav fanns tidigare formulerade i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.)

Av 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling framgår vidare att planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

För Nyköpings gymnasium finns två planer utarbetade. Den ena avser verksamheten inom Navet och denna plan uppfyller de krav som ställs i skollagen. Den andra planen omfattar resterande verksamhet inom Nyköpings gymnasium. Planen är allmänt hållen och uppfyller inte de krav som beskrivs i skollagen

då den inte utgår från någon kartläggning av varje verksamhets behov och således inte heller är utformad utifrån sådana behov. Elever har heller inte medverkat i arbetet.

Skolinspektionen bedömer att det för varje verksamhet/rektorsområde inom Nyköpings gymnasium måste utarbetas en årlig plan utifrån de krav som beskrivs i skollagen. Planerna ska utarbetas under medverkan av eleverna.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Den regelbundna tillsynen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

3.1.3 Skolans specialutformade program uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

3.1.4 Skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

Av 2 kap. 14 § gymnasieförordningen framgår att styrelsen för utbildningen får besluta om att inrätta lokala kurser. En lokal kurs ska ge kunskaper i ett eller flera ämnen inom ett bestämt kunskapsområde och svara mot sådana behov som inte tillgodoses genom en nationellt fastställd kursplan.

Beslut om inrättande av lokala kurser är i Nyköping delegerat till gymnasiechefen. I kommunen används ett antal lokala kurser. Skolinspektionen har granskat ett urval av dessa och denna granskning visar att det förekommer kurser som inte är i enlighet med förordningen. Kommunen behöver således granska samtliga lokala kurser. Nedan följer några exempel på kurser vars innehåll inte uppfyller kraven i förordningen.

Innehållet i den lokala kursen Förstärkningskurs i svenska utgörs av det särskilda stöd elever har rätt till inom ramen för ordinarie kurser. Den lokala kursen Affärsengelska motsvarar i allt väsentligt den nationella kursen Affärskommunikation engelska. Båda kurserna är på 50 poäng. För flera av de lokala kurser som skapats inom ämnet idrott och hälsa återfinns innehållet i kurserna Specialidrott. I kommunen finns också en lokal kurs på 50 poäng benämnd Simlärarassistentutbildning. Den nationella kursen Badverksamhet om 200 poäng syftar bland annat till att ge kunskaper för arbete inom badverksamhet motsvarande simlärarassistent. Den nationella kursen ger kompetens motsvarande simlärarassistent enligt Svenska Livräddningssällskapet (SLS). För den lokala kursen anges endast att kursen ska ge kännedom om SLS som organisation. Det är tveksamt om kursens mål motiverar benämningen Simlärarassistentutbildning.

Under granskningen framkom även oklarheter om vilka kursplaner som användes för en av de lokala kurserna. Även detta visar på behovet av att kommunen granskar sitt utbud av lokala kurser.

Då beslut om lokala kurser fattas på kommunnivå hänvisas vidare till kommunbeslutet.

3.1.5 Skolans lokala inriktningar uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	Ej relevant vid tillfället för den regelbundna tillsynen	Ej relevant vid tillfället för den regelbundna tillsynen

3.1.6 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering och förberedelse för arbete, boende och fritid i vuxenlivet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

3.1.7 Utbildningen är avgiftsfri för eleverna med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

3.1.8 Ungdomar tas emot i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasiesärskola	x	

3.1.9 Kommunen erbjuder elever inom gymnasiesärskolan ett urval av olika program och antalet platser på programmen anpassas med hänsyn till elevernas önskemål.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasiesärskola	x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans lärare/pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
Av 2 kap. 3 § skollagen framkommer att en kommun är skyldig att för undervisningen använda lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Av kvalitetsredovisningar framkommer att en relativt stor andel lärare som undervisar i karaktärsämneskurser inom de yrkesförberedande programmen inte har en fullständig pedagogisk utbildning. Kommunen har vidtagit åtgärder för att förbättra situationen bland annat ges kompletterande utbildning till flera av dessa lärare. Skolinspektionen förutsätter att kommunen fortsätter att arbeta för att i utbildningen använda lärare med utbildning för den undervisning de bedriver.

3.2.2 Rektorerna har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorerna håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att utbildningen/verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

3.3.2 Rektorerna fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola		x

Motivering

Av Lpf 94 avsnitt 1.2, Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, framkommer att skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. För att en skola ska utvecklas måste den fortlöpande ifrågasätta sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder.

Det förekommer kvalitetsarbete på lärarnivå, i arbetslag och inom rektorsområdet. Lärare gör enkäter för att få svar på om arbetet inom en kurs motsvarar elevers förväntningar. På kommunnivå genomförs elevenkäter i årskurs 2 som bland annat ska ge svar på motsvarande frågor. Arbetet med att värdera och analysera dessa, resultat av skolans arbete med läroplanens övergripande mål och kunskapsresultat är dock inte tillräckligt utvecklat i många av rektorsområ-

dena. Detta visar sig bland annat i hur skolorna skriver om analys och åtgärder i kvalitetsredovisningarna.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsarbetet behöver förbättras inom Nyköpings gymnasium. Diskussioner om vad som kännetecknar god kvalitet och hur sådan kan mätas behöver utvecklas och en större samsyn i dessa frågor behövs. Detta i syfte att åstadkomma förbättring inom områden som både skolor och kommunen anser angeläget. Ett framgångsrikt förbättringsarbete bygger på en lägesbeskrivning och beskrivning av konkreta åtgärder som ska vidtas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola		x

Motivering

Av 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. framkommer att kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Vidare ska enligt 3 a § i samma förordning uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Skolans kvalitetsredovisning ska enligt 4 § utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Skolorna inom Nyköpings gymnasium följer en fastställd mall för arbetet med kvalitetsredovisningen. Innehållet bygger i stor utsträckning på resultaten från de elevenkäter som kommunen genomför. En kvalitetsredovisning ska bland annat vara ett arbetsredskap för en verksamhet att beskriva och bedöma det egna arbetet. Detta innebär att även då en gemensam mall används måste de för den enskilda skolan viktigaste frågorna belysas. Flera av skolornas kvalitetsredovisningar blir därför mera rektors beskrivning och reflexioner till förvaltningen över de erhållna enkätsvaren. Andra skolor lyckas använda underlaget i ett eget förbättringsarbete.

I så gott som samtliga kvalitetsredovisningar saknas redovisning och bedömning av skolans kunskapsresultat för ämnen eller kurser. Elever eller elevers vårdnadshavare har inte deltagit respektive givits möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningarna. Inte heller redovisas uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen.

Skolorna inom Nyköpings gymnasium måste förbättra arbetet med och innehållet i kvalitetsredovisningarna så att de uppfyller förordningens krav.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Ewa Hallberg

Ingela Djurberg

Skollagen (1985:1100)

Läroplan för förskola, Lpfö 98

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94

Läroplan för de frivilliga skolformerna, Lpf 94

Grundskoleförordningen (1994:1194)

Särskoleförordningen (1995:206)

Förordning (1996:1206) om fristående skolor

Gymnasieförordningen (1992:394)

Förordning (1994:741) om gymnasiesärskolan

Förordning (2002:1012) om kommunal vuxenutbildning

Förordning (1992:736) om vuxenutbildning för utvecklingsstörda

Förordning (1994:895) om svenskundervisning för invandrare

Förordning (2001:976) om utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för asylsökande barn m.fl.

Förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet

Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.